

ארי קלט (מזרח חדש)
 תשנן ימי בלתי מכלולני בשפה ההוגרית
 העורכת: נ"ר נ פרטון
 העורך המחזורי: דוד שן
 המדפיס: מורה חדש בע"מ, ת"א, רח' הגבע' 10.

XLII. EVFOLYAM **59. évf.**
 Főszerkesztő: Dr. MARTON GIKELLA
 Felelős szerkesztő: SCHON DEZSO
 Kiadó: Mizrách Chádás Ltd. Tel-Aviv,
 Hängev 11. - POB 831.
 Telefon: Szerkesztőség: 31476
 Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 31077.

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: **היסדר והעורך הראשון: ד"ר א. מרפון**
Dr. MARTON ERNŐ

A nagyhatalmak kölcsönös engedményeket tettek a leszerelési konferencián

A Szovjetunió lemondott a „Trojka” elvéről és a vétőjogról — A nagyhatalmak „figyelemreméltóknak” minősítik egymás javaslatait

Genf, (Reuter, UPI, IFP). A genfi leszerelési konferencia tegnapi, második tárgyalási napján Dean Rusk amerikai és Andrej Gromiko szovjet külügyminiszterek benyújtották kormányaik leszerelési javaslatait. Az első felületes bepillantás után politikai megfigyelők megállapították, hogy mindkét javaslat engedményeket tartalmaz úgy a leszerelés kérdésének megítélésében, mint pedig a leszerelés ellenőrzése tekintetében. Rámutatnak arra, hogy a javaslatok szövege szerint Amerika már az első fázisban hozzájárult az atomfegyverek leszereléséhez, a Szovjetunió pedig lemondott a „Trojka” elvéről, valamint arról, hogy a nagyhatalmak vétőjogot kapjanak a leszerelést irányító nemzetközi szervezetben.

A délutáni ülésen éles vita keletkezett Gromiko és Dean Rusk között az Amerika által bejelentett atomrobbantási sorozat miatt. Gromiko kijelentette, hogy ez a konferencia az amerikai kísérletek fenyegető atmoszférájában ült össze és hogy a Szovjetunió kénytelen lesz követni az amerikai példát, ha ez a kísérlet sorozat megtörténik. Rusk válaszában csaknem azonos szavakkal utasította vissza a szovjet vádakát és kijelentette, hogy a konferencia az ősszel végrehajtott több mint negyven szovjet atomrobbantás jegyében ült össze.

Megegyezés a gyémántgyárakkal

A gyémántiparosok és a kormány között tegnap megállapodás jött létre, amely szerint a gyárosok hajlandók kifizetni a raktáron lévő nyerskövek után a teljes értékűkülönbséget illetéket, ha a kormány gondoskodik arról, hogy azt bankkölcsönrel fedezzék. A megállapodás azonnal életbe lépett és így elhárult a gyémántiparban a munkáselbocsátás veszélye.

Felujultak az atomtárgyalások Genfben

Genf (Reuter). A januárban felfüggesztett atomtilalmi konferencia három résztvevője, az Egyesült Államok, a Szovjetunió és Anglia megbízottjai tegnap a genfi leszerelési konferencia keretében megbeszélést tartottak. A Szovjetunió visszautasította a Nyugat által benyújtott egyezmény-tervezet négy módosító javaslatát és kijelentette, hogy egyedül a szovjet tervezetet hajlandó elfogadni. Nyugati körökben hangsúlyozzák, hogy a szovjet álláspontját nem tartják véglegesnek és a tárgyalásokat folytatni fogják.

AMCOR *frigidairek*
12 *rézleltre*
KORON *cégnél*
 TEL-AVIV JEHUDA HALEVI 43

AS A LEGKITÜNBŐB
 KÖSER FELVAGOTT
 AZ ORSZAGBAN

relés első fázisában az atomfegyvereket 30 százalékkal csökkenteni kell és ugyanilyen arányban csökkentés történjen a többi fegyvernemekben és pedig nemcsak számszerűség, hanem a fegyverek hatóerejének tekintetében is. Továbbá azt javasolja Amerika, hogy az Egyesült Államok és a Szovjetunió adjanak át 50 tonna uránium 235-öt béke célokra. A leszerelés ellenőrzése tekintetében az Egyesült Államok felajánlja ellenőrző állomások létesítését kö-

Nehézségek merültek fel az algériai béketárgyalásokban

Az átmeneti kormányzat kérdéseiben nem tudnak megállapodni

Páris, (Reuter). — A francia kormány és az FLN, aki Tuniszban tartózkodik vezetői között Evianban folyó tárgyalások nehézségbe ütköznek és a jelek azt mutatják, hogy a felek nem hajlandók engedményekre bizonyos kérdésekben. Nehézségek az Algériában létező átmeneti kormányzat megszervezése körül mutatkoznak. A tegnapi tárgyalások csak öt óráig tartottak a megszakított nyolc óra helyett. Az algériai küldöttség kapcsolatba lépett az ideiglenes kormány vezetőivel Jozsef Ben Cheddával, aki Tuniszban tartózkodik és megkérték, hogy egyelőre halassa el Rabatba való utazását, ahol várnia kellett volna Mohamed ben Bella helyettes miniszterelnököt, akit a franciák a fegyverszünet megkötése után fognak szabadlábra helyezni. Ez is jele annak, hogy a felek egyelőre nem számítanak a fegyverszüneti egyezmény gyors megkötésére. Az OAS ügylátszik kihasználja az eviani tárgyalások nehézségeit és új terrorcselekményeket hajtott

Az El Al engedélyt kér a Hisztadruttól a repülőszemélyzet elbocsátására

A sztrájkolók nem engednek

Az El-Al igazgatótanácsa tegnapi ülésén felhatalmazta az igazgatóságot, hogy a Hisztadrut végrehajtott tanácsához forduljon azzal a kéréssel, hogy egyezzen bele a sztrájkoló repülőszemélyzet elbocsátásába azon a címen, hogy a repülőket megszüntették a munkászerződés feltételeit. Az El-Al, amely napi 80 ezer font veszteséget szenved a sztrájkból kifolyólag, két alternatív tervet tanulmányoz, amely szerint vagy idegen vállalatoknak adnák bérbe a cég gépeit, vagy pedig újonnan felvett repülőszemélyzettel indítanák meg újra a normális forgalmat.

Coenqeri Baby és Imre
 szeretettel hívják meg rokonaikat, barátait és ismerőseiket

GIORA
FIUK BARMICVAJARA
 folyó hó 24-én, szombat reggel 9 órakor az Ichud Sivát Cion templomban, Tel-Aviv, Strauss-utca.

Kedves vendégeinket szívesen látjuk
 délelőtt 11.30 és 2.00 óra között a HOH termében, T.-A., Hájárkon 61. (Trumpeldor-utca sarok. „Dán” mozi)

SPIEGEL JEHUDÁNAK
 egészségügyi államtitkárrá történt kinevezése alkalmából szívélyes jókívánságait küldi és sok sikert kíván a

HOH ORSZAGOS KÖZPONTJA ÉS HELYCSOPORTJAI

PERZSIA IS KÉRNI FOG RAKÉTÁKAT HA EGYIPTOM ÉS IRÁK KAP

Teherán, (Reuter). — „Ha igaznak bizonyul az a hír, hogy Egyiptom és Irák rakétát kap a Szovjetuniótól, Perzsia is megteszi a szükséges védelmi lépéseket”, — mondotta dr. Ali Amini perzsa miniszterelnök, aki most tért vissza külföldi utjáról. „Biztos vagyok benne, hogy barátaink és szövetségeseink ellátnak bennünket rakétákkal, ha arra szükségünk lesz. Dr. Amini elmondotta, hogy külföldi tárgyalásai során Perzsia befektetési problémáiról folytatott megbeszéléseket. Angol, francia, német, olasz és japán érdekeltségek a Világbank égisze alatt küldöttséget indítanak Perzsiába, hogy a már jóváhagyott befektetési tervek végrehajtásáról intézkedjenek.

CSÖKKEN A HÖMÉRSEKLET
 A meteorológiai intézet jelentése szerint a mai nap folyamán némileg csökken a hőmérséklet, az ég borús lesz és szeles időjárás várható.

los atomfegyverek kilövésére alkalmas rakétákat használni. Ugyancsak ki kell vonni a tengerekről a hadihajókat, amelyek rakétákkal vannak felszerelve és atombomba (Folyt. a 16. oldalon)

TÜZET NYITOTTAK IZRAÉLI RENDŐRSŐNÁKOKRA A KINERETEN

Tegnap délután a Kineret keleti partján fekvő szíriai hadállások gépfegyverekből és aknavetőkből tüzet nyitottak három izraeli rendőrségi csonakra, amelyek a keleti part mentén cirkáltak. A csonakok legénysége viszonzta a tüzet, de senki sem sebesült meg. Izraeli részről éles tiltakozást intéztek az izraeli-szíriai vegyes fegyverszüneti bizottsághoz. Az eddig beérkezett jelentések szerint a golyóváltás mintegy fél óráig tartott, de a szíriai golyók legnagyobb része nem talált célt és a tó vizébe esett.

Vasárnap, március 18-án d. u. 5 órakor tartjuk,
dr. Kasztner Rezső 77
 ÁZKARAJÁT
 halálának ötödik évfordulója alkalmából. — Találkozás a temető bejáratánál.
 A gyászoló család és a baráti kör

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy forrón szeretett anyám, nagynéném
Brüller Józsefné (Kohlberg Róza) 77
 Csikszereda — Givát-Háslosá hosszú szenvedés után elhunyt és március 8-án csendben eltemítették a petach-tikvai temetőben.
 Leánya: ESZTER; a BRÜLLER, DR. KOHLBERG és RICHTER-családok

Felejthetetlen, drága anyunk testvérünk, nagymamánk
Fischer Józsefné (Fuchs Adó) 77
 Haifa (Vágfarkasd) SÍRKÖZEVÁTASA
 vasárnap, márc. 18-án d. u. 4 órakor lesz a khayat-beachi temetőben. Külön autóbussz ¼4-kor a Hechaluc-utcai Amfi mozival szemben.
 A gyászoló család

Kedden, március 20-án délután 4 órakor
ÁZKARÁT
 tartunk felejthetetlen halottunk
Mosonyi Ráchel-Rózsi szül. Winkler 77
 sírjánál.
 Autóbussz indul a jeruzsálemi Ovadjá-u. 2. sz. alól a Hár Hámenuchotra.
 A rokonokat és ismerősöket ezennel meghívjuk.
WINKLER SIMON

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy szeretett férjem, testvérünk, sógorunk, rokonunk
LEVY ANDOR mérnök
 Tel-Aviv (Toscanini-u. 8.)
 rövid szenvedés után elhunyt.
 Temetése ma, (március 16.) péntek d. e. 11 órakor indul a Beilinson kórházból.
 Gyászolják: felesége, Levy (Glück) Hella; testvérei: Lévai Béla - Martin, Gellért Hédy és családja, Santiago de Chile; nagybátyja: Dr. Friedmann Gyula rabbi; unokatestvére: Spéter Vera és férje; sógorai: Glück József és családja, Ullmann Dezső és Sári, Kohn Alexander és családja, Klein Salom, Edít és családjuk, Eisler Jehuda és Erzsébet, Kovács Dina és fiai Tel-Aviv, Weinberger Ernő és családja, Los-Angeles; rokonai és barátai

HIREK

AZ ÚJ KELET
ELOFIZETESI DIJA
HAVONTA 5,80 FONT
Tel-Aviv, POB 831.
Fiókiadóhivatalok:
HAIFA:
Schapira-u. 13. Tel. 2453
JERUZSALEM:
Javec-u. 7. - Tel. 26046.

5722 Ádár B. 10.
1962 március 16. péntek.
Gyertyagyújtás ideje:
Jeruzsálem 5.09
Tel-Aviv 5.27
Haifa 5.19

5722 Ádár B.
1962 március 17. szombat
Párisi Zacher.
Heti szünet: Vajtká
Haftara: Vajtká Smuel
Szám 1. 15. 2.
Szombat kimenetele:
Jeruzsálem 6.24
Tel-Aviv 6.22
Haifa 6.25

Izrael filippini nagy-követe átnyújtotta megbízólevelét. Jechiel Iser. Izrael manilai nagykövete szerdán átnyújtotta megbízólevelét a filippin köztársaság elnökének. A filippin elnök üdvözlőbeszédében hangsúlyozta, hogy a két ország diplomáciai képviselőinek nagykövetei rangra történt emelése további lépés a tradicionális barátság elmélyítése irányában, majd kijelentette, hogy Golda Meir külügyminiszter látogatása mély benyomást tett a filippin népre.

A máramarosszigetiek műsoros vidám purim-estje március 21-én, este 8 óra-kor, susán purimkor lesz Haifán. Arlozorov 92. sz. a Bét Hámore dísztermében. Kétféle jazz-zene, tánc, tombola, olcsó büfé. A művészi műsorban Leszny Eszter és Weisz Tibor szerepel. Mindnyájukat elvár a vigalmi bizottság.

KÖLCSÖNT
5.-fonttól 500.-fontig
AZONNAL FOLYÓSÍT
aranyékszerre, vagy más
értéktárgyakra. RAJNA
LOMBARD TIFERET
TEL-AVIV, Sd. Rothschild 31.

Nem egyszerre fogják beidézni a perbeli tanukat. J. Weiner járásbíró, a bíróságok országos igazgatójának helyettese tegnap rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében szabályozni fogják a beidézett tanuk meghívásának időpontját. Az eddigi gyakorlat az volt, hogy a tanukat automatikusan mind reggel fél 9-re hívták be és sok esetben a tanuk nagyrésze 4-5 óráig kellett várni, amíg sorra került. Az új rendelkezés értelmében a tanuk kétharmadát fél 9-re, míg a többieket déli 11 órára fogják behívni, amikor a tárgyalási szünet már véget ért.

Csecsemőgyilkosság a beduintáborban

Véragyasztó gyilkosság történt tegnap délen a Beér-Séva közelében tanyázó Abu Muámár beduintörzs sátró táborában, amikor Szaliman Szalem Aiáda 40 napos csecsemőjét ismeretlen tettesek késsel megölték. A megölt csecsemő apja délután 6 óra körül jelentkezett a rendőrségen, amely legjobb nyomozóit küldte a rejtélyes eset felderítésére. A csecsemő holttestét az abu kabiri patológiai intézetbe szállították.

1962 márc. 24.-én, szombat d. e. 11.30-kor nyílik meg
D. Izraeli MINIATÜR FESTMÉNYEINEK
KIÁLLITÁSA
Tel-Avivban, a Dizengoff 97. sz. a., Katz galériában.
A kiállítást JAMBOR FERENC újságíró nyitja meg.
A kiállítás nyitva április 8-ig, naponta d. e. 10-1, d. u. 3-7, szombaton d. e. 11.30-1, d. u. 5-7 között.

Richard Todd elutazott. Richard Todd filmszínész tegnap a Sabena társaság gépével elhagyta az országot, miután jelen volt „A büszkék és a bátrak” című filmjének tel-avivi premierjén. Todd, aki először 1945-ben, mint az angol hadsereg tisztje járt az országban, négy napig tartózkodott Izraelben. A repülőtéren kijelentette, hogy valószínűleg még vissza fog térni Izraelbe, hogy itt filmet forgasson.
* **Legjobb tipp!** — Ha „Hadash”-hoz beiratkozik. Pazar választék. 20 éve a legjobb könyvtár. „Hadash” Hájarkon ötvenkilenc.

BEÉR-SEVA!
Holnap
szombat este 19 órakor
a Bét Háámban
a HOH nagy

PÜRIM-BÁLJA
FARAGO SANDOR
és ZENEKARA.
„Hacsek és Sajó”
Konferál:
Kaufman Sándor
TOMBOLA.
REMEK HANGULAT
MEGLEPETÉSEK.

Betörőt fogott két 14 éves fiú. Saul Rozolio rendőrezredes, a déli körzet parancsnoka tegnap 10-10 font pénztalomban részesítette Száádja Avrahám és Jedidja Abu Rasino 14 éves gyerekeket, akik példás polgári viselkedésről és bátorságról tettek tanúságot. A két fiú január 3-án délen a Cion hegy melletti Sámá-negyedben gyanús fia talemberre lett figyelmes. Beszédbe elegyedtek vele és amíg az egyik fiú szóval tartotta az idegent, a másik a rendőrségre telefonált, amely egyhamar megállapította, hogy Chászán Dzsia 20 éves betörőről van szó, akit már hosszú ideje követték. (k)

* **Vonatkirándulás a március 27-iki izraeli kupadöntőre** Haifáról. Vátsúti térítjegyek, belépőjegyek, aznapra cirkusz-, színház-, opéra-jegyek kedvezményesen beszerezhetők Grünbergnél. Haifa, Schapira 13. Amíg a készlet tart.

Újból kapható
rádió - 10. - font
havi részletre
Fodor Endre
Rámát-Gán,
Jabotinsky 38.
60-as autóbusz megálló.

Divatbemutatókkal és színházjegyekkel csábítják a repülőutasokat. A nagy nemzetközi légitársaságok minden propagandaszólamot megpróbálnak, hogy utasforgalmukat növeljék. Az Air France legutóbb bejelentette, hogy minden utas, aki elsőosztályú repülőjegyet vált, díjmentesen látogathat meg 23 párizsi divatbemutatót. Olyan utasok számára, akik nem mutatnak különösebb érdeklődést a párizsi divatbemutatók iránt, az Air France alternatív javaslatot tett, hogy a repülőjegy árába beleszámítva, megmutatja nekik Európa 17 leghíresebb színházát. Ezek a javaslatok természetesen a New-Yorkból Európába szülő jegyekre vonatkoznak.

Tiberiáson
a magyarájkuak közkedveit
„AZGUT” penziója
Hágáil-utca. — Telefon 20119
egész éven át kitűnő, bőséges
konyha. 722 ellátással, kényel-
mes szobákkal várja kedves
vendégeit. — Kedvező árak.
Üdvarias kiszolgálás.
Pészachra ajánlatos azonnal
megrendelni.

Újból betörték a na- tanjai betegsegelyző pénz-
tárba. Tudósítónk jelenti:
Az éjszaka folyamán újból
betörték a betegsegelyző
pénztár Zeév-utcai pénztá-
rába. A betörőknek most
sem volt szerencséjük, mert
az előző betöréseken okul-
va, a pénztáros zárás után
minden pénzzel távozott.
Említésre méltó, hogy az
utóbbi hetek folyamán több-
nyire is betörték a Híszta-
rut, a Bét Zeév kultúrház,
valamint a Kupát Cholim
betegsegelyző pénztár he-
lyiségébe — mindannyiszor
eredménytelenül.

* **Tálesz tiffin, mezuza,** imakönyvek magyar fordítással is — a legolcsóbban, Ungár Majsnál, a tel-avivi nagytemplomnál, az Allenby-től második stand.

— **Letartóztatták a kfar-** anái gyilkos sógort. Az or-
zehudai rendőrség letartóz-
tatta Eljáhu Náfáit, a kfar-
anái gyilkosság gyanú-
sítottjának sógort. Náfáit
letartóztatta a rendőrség azzal vádol-
ja, hogy elrejtette a bün-
jelkét szolgáló kést, a-
mellyel Zácharja Badri or-
zehudai lakost haláloszúrta.
A rendőrség arra kérte
a bírót, ne adjon helyt a le-
tartóztatott szabadlábrahe-
lyezési kérelmének, mert
még nem találták meg az
inkriminált kést és a sza-
badlábrahelyezés zavarja a
vizsgálatot.

Butort
közvetlenül a készítőnél
VASAROLJON.
Tervező mérnökünk
díjmentesen áll rendelkezésre.
WIE kárpitos és
bútorüzlet
T.-A., Dizengoff 157, tel. 222604

* **Legszébb női tászkák**
Évától. Tel-Aviv, Allenby-
út 90. — Készítói árak.

— **Április 9-ikén lesz ite-** let a feleséggyilkos herzliai
cipész perében. Avrahám
Perec 26 éves herzliai ci-
pész bűnperében, aki fele-
séggyilkossággal vádoltan
áll a tel-avivi törvényszék
előtt tegnap elhangzottak
a perbeszédet. S. Jakobson
ügyész arra kérte a bírósá-
got, hogy gyilkosságban
marasztalja el a vádlottat,
míg A. Kadar védő nem
szándékosan elkövetett em-
berölésnek minősítette a
vádlott cselekedetét. Kérés-
ét azzal indokolta, hogy a
vádlott megrögzött kábító-
szerélvező és epilepsziában
is szenved, ami kétségessé
teszi a rendőrségen elhang-
zott vallomásának szavaht-
hetőségét. A törvényszék
április 9-én hozza meg ité-
letét.

Nyolc író kap utcát Tel Avivban

A tel-avivi városi tanács elhatározta, hogy a város központjában fekvő jelenlegi Dvora Hánevia utcát Zálmán Snéur költő nevére fogják elnevezni, míg a prófétaóról egy más utcát neveznek el. A névváltoztatást ünnepléses külsőségek között vasárnap, március 18-án délután 4 óra 30 perckor fogják végrehajtani. Ugyanakkor Rámát-Aviv elővárosban 7 utcát fognak híres tel-avivi írókról, mégpedig Mordecháj Ben Hillel Hákohénról, Aser Bárásról, Chájim Háráiról, Pinchász Láhoverről, Jákob Fichmannról, Jehuda Kármiról és Dávid Simoniról elnevezni. Ezeket az utcákat a következő néhány hét folyamán avatják fel.

A BNÉ HERZL
KÖZLEMÉNYEI
Felhívjuk mindazokat, akik a Bné Herzl által kiosztott purimi ajándékosmag-utalvány bírtokában vannak és még nem vették azt át, hogy ajándékosmagjukat az utalványon megjelölt helyen sürgősen átvegyék.

Tíz izraeli cég vesz részt a düsseldorfi mintavásáron. A március 25-én megnyíló düsseldorfi nemzetközi vásáron 10 izraeli cég mintegy 1500 különböző árucikkal, főleg női ruhákkal fog résztvenni. Az izraeli pavilont Helen Alban asszony, a kereskedelemügyi minisztérium szakértője fogja vezetni, aki tegnap Németországba repült.

* **Pürimi meglepetés** egy-ötvenért kötelekint! — Kaczér, Kishont, Abádi, Ady, Petőfi, Mózes II.-III. „Hadash”-nál, Hájarkon ötvenkilenc.

Jöjjen velünk
Európába
Olaszországba
és
Franciaországba
április 16-tól május 4-ig ha-
jón, vasúton és autóbusszon.
Teljes ellátással 1.090 font
részteljesítéssel is fizethető.
Jelentkezés márc. 22-ig beza-
rolag: d. e. 9-13 óráig.
Tel-Aviv, King George 48.
III. em. 399. szoba.
Tel. 227171.
A Liberális Párt
Magyar Tagozata

— **Petách Tikva utcát** neveztek el a meseíró Andersenről. A petach-tikvai Rámát Verber-negyedben tegnap délután avatták fel a Hans Christian Andersen világhírű dán íróról elnevezett utcát. Az ünnepegen többek között Stinberger dák nagykövet, P. Rasis, Petach Tikva polgármestere, a városi tanács tagjai és többszáz főnyi meghívott vett részt. Rasis polgármester üdvözlőbeszédében megemlékezett arról a nagy segítségéről, amelyet a dán nép nyújtott a náci uralom alatt az üldözött zsidóknak.

* **Vásároljon részlete,** kamatmentesen, cipőfűzőtől szobabútorig mindent. Korlátlan hitel, részletfizetés a vevő lehetősége szerint. — Új oléknak különleges kedvezményeket és feltételeket. **TÁM CHÁJIM**, igazgató Titmschneider, T.-A., Allenby 27. udvarban.

— **Ópiumot találtak a la-** kásán. A tel-avivi rendőrség detektívosztálya tegnap hosszantartó nyomozás után letartóztatta Asker Jákob jaffai lakost, akit kábítószerkereskedéssel és csempészettel való „aktív kapcsolat” vádjával illetnek. A rendőrség képviselője elmondotta Ch. Steinberg bírótól, hogy március 13-án házkutatást tartottak a gyanúsított lakásán és ott ópiumot fedeztek fel. A bíró nyolcnapos letartóztatási végzést rendelt el Asker ellen.

Ékszer vásárlásnál
forduljon
bizalommal hozzám:
SCHWARZ E.
(Temesvár)
Tel-Aviv, King George 16

— **Súlyosan megverte** Migdál Háemek közegési tanácselnökét. Elhasz Katili názareli járásbíró tegnap elmeorvosi vizsgálatra utalta Krispal Salom 52 éves migdál-háemeki lakost, akit a rendőrség azzal vádol, hogy megtámadta és súlyosan bántalmazta Cvi Eldorotot, a közegési tanács elnökét. Krispal ültegette az elnököt és elszakította ingét, mert azzal gyanúsította, hogy az ő kérésére tartóztatták le három hónapra egy korábbi provokációja miatt.

— **Gyászünnepe** a Hetek erdejében. Cifáról jelenti tudósítónk: A Cifáros-pinári országot melletti Hetek erdejében, azon a helyen, ahol 14 évvel ezelőtt a Cifát felszabadítására siető 7 haganista utójával aknára futott és meghalt, ma déli előtt fél 11-kor gyászünnepeket rendeznek. A gyászoló szülők, a hozzátartozók, valamint az elesettek bajtársai, Cifát városának képviselői vesznek részt az évenként megrendezendő gyászévfordulóban.

A petach-tikvai
Hitachdut Oléj Hungária
MÜSOROS
pürim - estje
márc. 24-én, szombaton
este 8 órai kezdettel
lesz az Ulám Chénben.
Bővebbet vasárnap
a HOH rovatban

— **A Hápoél Hámizráchi** Bank fiókjának megnyitása. Natanjai tudósítónk jelenti: Ünnepléses külsőségek közt nyitották meg a Hápoél Hámizráchi Bank natanjai fiókját. A megnyitón Schapira belügyminiszter végtá el a Herzl-utcai banképület bejáratánál kifeszített szalagot, majd Jicchák Rafael egészségügyi alminiszter, E. Riegler alpolgármester, a bank igazgatója, Ovéd Ben-Ami polgármester, Lesliou, a Hápoél Hámizráchi Bank országos vezérigazgatója és E. Schwimmer, a Poalé Mizrachi helyi titkára mondtak rövid beszédet.

— **A haifai „Brit Riso-** nim” purimi nesejé. Már-
cius 17-én, szombaton este
nyolc órakor tartja a vátki
cionisták szervezeteinek ha-
ifai csoportja hagyományos
purim-estjét, ezuttal a „Lév
Hádár” (Nevim utca 32)
termében. A magyarországi
származású tagok felhívják
Haifa és környéke magyar-
ajku jaisujának a figyelmét
erre a mindig színvonalas,
műsoros rendezvényre.

Kielégül minden vágya.
Hogyan töltsük le az ágya.
»HAREHIT«
minőségi bútorgyár,
Tel-Aviv, Ben Jehuda 78
Telefon: 228918.

— **Lecsúszott a létráról** és kórházba került. Lév Dániel beér-sévai épületmunkás tegnap munkája közben súlyos fejsérülést szenvedett egy dimonakörnyéki építkezésnél. Lév lecsúszott egy létráról és mindössze egy méter magasságról esett le, de olyan szerencsétlenül, hogy igen súlyosan sebesült meg. A sebesült munkást a Beilinson-kórházba szállították.

A 434699 számú sorsjegy 30 ezer fontot nyert

A 047766 számú sorsjegyet 10.000 fonttal húzták ki
A Mifál Hápájisz tegnapi sorsolásán a 30 ezer fontos főnyereményt a 434699 sz. sorsjegy nyerte, míg a 047766 számú sorsjegy 10 ezer fontot nyert. A 038733 és a 167739 számú sorsjegyek egyenként 5000 fontot nyertek.

Ezer fontot nyertek:
042887 065812 371004 216163
210514 436574 258533 108671
359695 170213
500 fontot nyertek:
182538 428549 154703 376712
281728 231640 255550 033970
380275 254086 220518 385691
372097 414574 143225 385598
239554 070230 077950 120449
200 fontot nyertek:
329853 011504 024926 195142
075018 080815 147969 043950
494713 429095 482453 390381
117009 251641 344608 210486
307958 433250 211478 113326
337709 125691 436246 343796

— **Lopják a marhákat a** tenyésztelepről. Háromezer fontnál nagyobb értékű 39 szarvasmarha tűnt el az utóbbi három hónap folyamán a Bét Govrin melletti tenyésztelepről. Smuel Tamir a telep vezetője, aki tegnap panaszt tett a rendőrségen elmondotta, hogy a hiányt csak a szokásos negyedévi számlálás alkalmával vették észre.

* **Purimra is a legszebb** ajándék egy izlésees kézimunka W. Fisch Biske kézimunka üzletéből, T. A., Brenner-u. 15.

PIANO
— **ÚJ ÉS ALKALMI** —
NAGY VÁLASZTEKKBAN
ELADÁS - VÉTEL
CSERE
részletfizetésre is.
GOTTESMANN
TEL-AVIV, Allenby 38.
ZONGORA HANGOLÁS
ÉS JAVÍTÁS

— **Dr. Hárél volt moszkvai** nagykövet a Kneszet külügyi bizottsága előtt. — A Kneszet külügyi bizottsága tegnapi ülésén, dr. A. Hárél volt moszkvai nagykövet beszámolója hallgatatta meg, aki az izraeli-szovjet viszony kérdéskomplexumáról tartott átfogó előadást, majd a mindig színvonalas, műsoros rendezvényre.

* **Felhívás a volt orosz** hadifoglyokhoz. — Felkérem mindazokat, akik az első világháborúban, 1917-1920 közötti időben szibériai fogságban voltak (Kansk, Atschinsk) és ottani ön-feláldozó működésüket ismerték, szíveskedjenek velem címüket közölni. Efrájim (Emerich-Imre) Fischer Rechovot, Sikun Szelá, r. Cháná Avréch 15.

CHOLONIAK! Holnap szombat
este lesz
„Bál a Savoyban”
című hangulatos pürimi táncmulatságunk.
Bővebbet a HOH rovatban.

Csoportos kirándulások
MAGYARORSZÁGRA
Látogassa meg családtagjait
MAGYARORSZÁGON.
Előjegyzések: **„CITOUR”** irodában,
TEL-AVIV, Brenner-u. 2., tel. 67959
Minden egyéb utazási ügyéink is
forduljon bizalommal irodáinkhoz.
Magyarul beszélünk.

Rágalom és törvény a rágalom ellen...

Rosenberg Efrájim lett az amerikai kántorszövetség elnöke

Az, hogy valaki a rágalmazási törvény ellen van, nem jelenti azt, hogy a rágalmazás mellett van. Izraeli újságírók most harcban állnak az igazságszolgáltatással a készülő új sajtótörvény miatt. Illetőleg nem új sajtótörvény készül, hanem csak egyik részét módosítják a réginek. Azokat a szakaszokat, amelyek a sajtó útján elkövetett rágalmazást minősítik, szabályozzák ilyen ügyekben a perrendtartást és meghatározzák az ítéletet.

Vannak e készülő törvénynek olyan szakaszai, amelyeknél súlyosabbak talán az egész világon sincsenek. Legalábbis demokratikus országokban nem. Ilyen súlyos paragrafusok semmi képpen sem indokoltak az izraeli sajtóval szemben.

Ezért folyik a háborúság.

Ami magát a rágalmazást illeti, azt mindenki főbenjáró bűnnek tartja. Főképpen, ha az sajtó útján történik. Már őseink is úgy vélték, hogy a rágalmazás nem kisebb bűn, mint a gyilkosság. Azt mondja a talmud egyik helyen: A kés helyben ő, ott, ahol a kés tartózkodik, a rágalom azonban esetleg Rómában hangzik el és Jeruzsálemben gyilkol. Olyan fegyver, amely százszorosan megszűbbre hat, mint a leggyorsabb nyílvesző...

Nincs a talmudnak talán egyetlen traktátusa sem, amely ne ítélné el a legélesebb szavakkal a rágalmazást. Egykori bölcsünk véleménye szerint valakinek a jelleméről akkor sem szabad rossz híreket terjeszteni, ha az igaz. Hát még ha nem igaz? Sőt egyik talmudi bölcs odáig megy, hogy tilosnak tartja a szerfeletti dicsőítést is, ha ez azzal a szándékkal törté-

„Tácháná merkázit” és a „chág száméach”

E két szónak — nem kétséges — nincs sok köze egymáshoz, mégis sikerült nekik egyesülni erővel új olé ismerőstinket egy mulatságos helyzet középpontjába sodorni.

Először a „Tácháná merkázittal” gyűlt meg a baja. A megérkezés első napjaiban képtelen volt megjegyezni, lépten-nyomon elfelejtette. Ha oda igyekezett, kis noteszt állandóan kezben tartotta, hogy a járókelőktől utbaigazítást kérhessen. Pár nap elteltével azért mégis csak megbárátkozott a szóval. Ezt követően a „chág száméach” okozott hasonló gondokat, sokáig gyúrta, míg végre ezt is bekebelezte, megtanulta, helyesen kiejteni.

Eppen ideje is volt, mert várak rokonai és ismerőseik egyik közeli ünnep előtétjén összejövetelt rendeztek az új olé házaspár tiszteletére, ahol alkalom kínálkozott a háziakat az ősi héber ünnepi jókívánsággal köszönteni.

Nagy izgalommal készültem férjemmel erre a találkozóra — meséli ismerősünk. — Utközben többször hangosan ismételtetem a „chág száméachot”, nehogy elfelejtsem, amde amint a szobába léptem, a váratlan lelkes óvációtól alighanem rövidzárlat, vagy téves kapcsolás lépett fel agytekervényeimben, mert — a társaság nagy meglepetésére és még nagyobb mulatságára — örömteli hangon így köszöntöttem őket: „Tácháná merkázit”, „Tácháná merkázit!”

Írta: Jámbor Ferenc

nik, hogy ellentmondást, becsmerlést váltson ki a hallgatókból.

Ki tudja pontosan, miért éppen délvideken ítélték meg olyan súlyosan a rágalmazást? Alighanem azért is, mert déli éghajlat alatt az emberek többet tartózkodnak az utcán, többet ülnek együtt a szabad ég alatt és többet folyik a szó, a beszéd és ezzel egyidejűleg a pletyka és a rágalom.

Mohamed, az iszlám próféta is a talmud nyomán halad a rágalmazás súlyos elítélésében. Meséli egy arab legenda, hogy egy igaz hívő egyszer rágalmakat terjesztett egyik szomszédjáról. A próféta maga elé cigitálta a rágalmazót, súlyosan megdorgálta, mire ő önként kérte, hogy büntetést szabjon reá. Még egy pillanatig sem gondolkodott a próféta és máris kész volt ítélete.

— Este, — mondotta, — menj végig a falun és tégy le minden küszöbre egy cirkepipét. Aztán reggel gyere hozzám megint.

Az igazhívő úgy is tett. — No most, — mondta reggel a próféta — menj megint végig a falun és szedd fel minden küszöbről a pipét és hozd el nekem azokat.

A mozlím e is ment, de üres kézzel jött vissza, egyetlen pipét sem hozott. — Elfújta a szél a pipéket — mondotta.

Látod — mondta a próféta — ez történt gonosz nyelveddel is. Szétfújta a szél a rágalmadat a szélrózsa minden irányában.

Ami igaz volt a talmud és Mohamed próféta idejében, az igaz ma is.

Senki izraeli újságíró nincs az ellen, hogy súlyosan büntessék a rágalmazást.

A most készülő törvényjavaslat azonban tulmegy a célon. Olyan szükre szabja a vád alá helyezett újságíró részére a bizonyítás lehetőségét, hogy szinte lehetetlené teszi annak a dokumentálását, hogy nem rágalmazásról van szó, hanem igazságról, amelynek leleplezése közérdekű, vagy jogos magánérdekből történik.

Helyes az, ha a bíróság nem minden esetben enged meg a bizonyítást. Ha valamelyik újságíró azt írja, hogy egy pénztáros sikkasztott, de különben is gyenge jellemű ember, hiszen meg szokta verni a feleségét. Mert ennek nyilvánosságára hozatalát semmi néven nevezendő jogos magán-, vagy közérdek nem követeli.

A baj csak az, hogy azért is könnyen elítélhetik, ha kiderül ugyan, hogy a tisztviselő tényleg sikkasztott, de az újságíró nem tud elegendő bizonyítékot felhozni állításának igazolására. A törvény ugyanis azt is megköveteli, hogy a bizonyítékok az újságíró kezében legyenek, még mielőtt cikkét megírta.

Vagyis, ha az új rágalmazási törvény életbe lép, akkor előfordulhat a következő eset: Valaki pontos szóbeli információt kap beavatott helyről valamilyen sikkasztásról. Egész pontos és egész megbízható információt. Ha megírja és az érdekelte fél, vagy az állam eljárást indít ellene, akkor a most még érvényben lévő törvény szerint követelhet az újságíró könnyvizsgálatot annak megállapítására, hogy igazat írt. Az új törvény szerint nem. Ha nem volt előzőleg a kezében tökéletes bizonyíték,

akkor késő már az eljárás során bizonyítékot beszerezni, még akkor is, ha kétségtelen visszaélésről van szó. Az is sérelmes az új törvényben, hogy a bíró belátása szerint zart tárgyalást rendelhet el rágalmazási ügyben, sőt elrendelheti az ítélet közlésének tiltalmát is. Mindezek a paragrafusok az újságokat sértik és a visszaélőket védik.

Am a legsúlyosabbak a büntetések. Nagyon könnyen kerülhet újságíró börtönbe, de talán ez még a kisebbik baj. A perrendtartás úgy megnehezíti az újságok dolgát, hogy súlyos ezresekbe kerülhet, míg egy újságíró és egy újság tisztáznia tudja magát a vád alól. Igen sok esetben nincs kin azután a költségeket behajtani és így megeshetik könnyen, hogy az újságíró és az újságíró ugyan felmentik, de a felmentés egyben anyagilag tönkreteszti őket. A törvény paragrafusai főleg erre mennek: a kárterítésre, a büntetés pénzre. Amelyért kollektíve felelős újságíró, szerkesztő, lapkiadó és nyomdász, ahol a lap készül. Ezenfelül lehetőség ad a készülő törvény a bírónak arra is, hogy a lap megjelenését hosszabb, rövidebb időre, vagy végleg beszüntesse.

Ez a szakasz valóban abszurdum. Teljesen illuzórikussá teszi a sajtószabadságot.

Több szabadság nem több, hanem kevesebb, mint egy szabadság.

Itt nem érvényes az egyszerű aritmetika.

Eppen úgy, mint egy Isten, nem kevesebb, hanem több, mint több Isten. Több Isten jelenti a zabolátlan életet, a kicsapongásokat, a kihágásokat. Hiszen minden gonosz ösztönnek van egy istensége a pogány mitológiákban. Viszont egy Isten jelenti a tiszta és erkölcsös életre való törekvést. A gonoszság elkerülésének szándékát.

Több szabadság azt jelenti, hogy valami hiányzik. Hogy van gazdasági szabadság például, de nincs sajtószabadság, van szólás szabadság, de nincs munkavállalási szabadság... Mindenképpen valami korlátozást jelent a több szabadság. Egy szabadság van csak és annak különböző aspektusai. A sajtószabadság nem egy önálló szabadság, hanem csak egy aspektusa az egy szabadságnak. Nem lehet kiemelni a sajtószabadságot a szabadságjogok közül. S nem lehet megsérteni sem a sajtószabadságot anélkül, hogy az egész épülete a szabadságnak meg ne inogjon.

Az izraeli napilapok — minden túlzás nélkül — erkölcsösebbek, mint a nyugati sajtó. Vegyen csak a főújság a kezébe egy olasz, francia, amerikai, vagy angol bulvárlapot. Meglátja majd, mi az, hogy rágalmazás. És rájön arra, milyen tartózkodással, milyen gondal és milyen felelősséggel érkezik az izraeli sajtó a közélet megtisztítására szóló hivatással.

Az izraeli törvénykezés bizonyára reformokra szorul. Valószínűleg súlyosabb büntetésekre is szükség van különböző bűncselekmények esetében. De nem éppen a sajtó útján elkövetett rágalmazás terén. Nem ez az első eset, amit meg kell reformálni. Az izraeli közélet elsősorban nem rágalmazásuktól szenved, hanem visszaélésektől, sikkasztásoktól, lopásoktól és más sikkasztásoktól, halálos autóbalesetektől. Ha valahol szükség van már régen drámai szigorra, akkor ezek azok a területek, ahol a törvény szűjt kezét alkalmazni kell.

Viszont a sajtószabadság nemcsak az újságírók és az újságok magánügye, hanem a legigazibb közérdek. Csak akkor élhet nyugodtan az állampolgár, ha tudja azt, hogy a sajtó szabad és minden félelem nélkül teljesítheti nap, mint nap a közélet ellenőrzését.

A tengerentúli sajtó részletesen beszámolt arról, hogy az Egyesült Államok és Kanada kántorszövetsége legutóbbi közgyűlésén Rosenberg Efrájmot választotta meg elnökül. A hír különösképpen érdekel bennünket, mert Rosenberg főkántort jól ismerjük szűkebb pátriájából, Erdélyből, valamint abból az időből, amikor Izraelben működött.

Rosenberg főkántor a Szolnok-Doboka megyei Bethlen községből származik, ahol édesapja, Reb Saul Arje tekintélyes kereskedő és sok éven át a hitközség elnöke volt. A család eredetileg Máramarosból került el, ahol Rosenberg főkántor nagyapja — a bocskói Reb Jidl-Eber — a chászid mozgalom egyik markáns alakja volt. Évtizedeken át úgy szerepelt a köztudatban, mint a vizsnyici rabbi-dinasztia máramarosi helytartója. Chaszidikus életmódjáról, tudásáról, jámborságáról és bőkezűségéről legendák jártak.

Rosenberg Efrájim, akit inkább „Fischl” becéven ismernek, a családi tradíciónak megfelelően a vizsnyici jesivába került, majd a rebe legidősebb fia, Reb Mendele Hager felsővisi rabbi jesiváján folytatta tanulmányait. Zenel kiképzését Szeptor és Steinberg csernovici kántoroknál, valamint bécsi tanároknál nyerte.

Rosenberg főkántor első állását Máramarosszigeten töltötte be, ahol az ortodox nagytemplom kántora volt, utána Bukarestbe került, majd a háború után Londonban kapott állást. 1948-ban alijázott és a tel-avivi Allenby utcai nagytemplom főkántoraként kezdte meg működését.

Rosenberg főkántor nevéhez fűződik több történelmi jelentőségű szereplés. Így például az izraeli hadsereg első kántoraként 1949-ben, a függetlenség nap első évfordulóján ő látta el a kántori funkciókat. Egy évvel később ugyancsak ő vezette a vallási szertartást, amikor Herzi Tivadar hamvait hazahozták és Jeruzsálemben örök nyugalomra helyezték.

Az amerikai kántorszövetség igen fontos szerepet játszik az amerikai és kanadai zsidóság vallási, társadalmi és kulturális életében. A vezetőségben ismerős neveket találunk, köz-

tük a nagyváradi származású Salom Katzot és a budapesti Herskovits Bélát, továbbá Mose Kussevitzkyt, a kántorfejedelmet, a felvidéki Vigodát és Richard Tuckert, akit, kétlaki élete miatt sose tudjuk, hová soroljunk, mert amilyen jó kántor, olyan kiváló operajékes is.

A szövetség kebelébe tartoznak a Kanadában működő kántorok is. Ezzel kapcsolatban Rosenberg Efrájim egy gratulációra, amely elnökké való megválasztása alkalmából hangzott el, tréfásan a következőket jegyezte meg: „A felszólaló enyhe túlzással Kennedyhez hasonlított, mert — úgymond — ezúttal engem is amerikai elnökké választottak meg. Kérem, ne vegyék szerénytelenségnek, de az igazság kedvéért le kell szögezmem, hogy az én működési területem nagyobb, mint Kennedy elnöké. A mi szövetségünk hatásköre ugyanis az Egyesült Államok mellett — Kanada területére is kiterjed...”

A MI LAS VEGASUNK

Írta: Kishont Ferenc

Az olvasó, mint iskolázott, jobb ember bizonyára hallott már arról, hogy nagy barátunkban, az Egyesült Államokban, minden külön állammal megvan a maga külön speciális törvénykezése. Virginia államban például tilos 25 éven aluli illetőknek pattogatott kukoricát kiszolgálni, míg a szomszédos Kentuckyban szabad. Arkansas államban a legszigorúbban tilosak az olyanemmi színházi előadások, melyekben asszonyi személyiségek ruhák nélkül mutogatnák magukat, míg Texasban egyáltalában nincsenek színházak (New Yorkban pediglen vetkőzési kötelezettség áll fenn a színésznők részére.. A helyzet tehát igen bonyolult arafelé. Csupán egy dologban egyesülnek az összes amerikai államok: mindegyikben fejlesztés terhe mellett tilos szerencsejátékokat üzni, erkölcsatlenség végett. Csupán Nevada államban szabad a sátni rülettel foglalkozni, miután ez egy olyan földhözragadt, szegény állam, hogy úgyszólván egész területére sivatag és ezért nem tud miből erkölcsös lenni. Felállították hát Nevadában a hírneves szórakozási központot, Las Vegas — és azóta Nevada nem sivatag többé és nem is olyan szegény.

Akárcsak a Givatájim. Az első pillantásra nem különbözik ez a szerény városrész a többi tel-avivi fiókvállalattól. Givatájimnak szép fehér sikkunjai vannak, önkéntes tűzoltói, híres uszodája és saját jólképzett municipális ellenzéke. Olyan városka ez, mint a többi. Illetve. Illetve az utóbbi években elkezdett Givatájim hízni, úgyhogy ma már szép, kerek, pirosposzsgás pofikája van. Százával épülnek az új házak, az üzleti élet virágzik, világbankok és nagyvállalatok egymással versengenek fiókok felállításában. A közlekedés óráról-órára növekszik, itt-ott felbukkannak az első felhőkarcoló, kertek, iskolák, aranybányák, minden a világon.

Országfejlesztési csúcs? Választási diadal? Máj? Protekcia?

Malac. Givatájim ugyanis haladó, szocialista munkásállamunk egyetlen olyan Tel-Aviv környéki szigete, ahol a nem-kóser mérszártszék polgárjogot nyertek. Hogy miért, kezicsókolom? Nem lehet azt tudni. Disznója van ennek a Givatájimnak, akárcsak Nevadának. Az elmúlt két év folyamán tanúi voltunk kétszáznyolcvan új, technicolor mérszártszék megnyitásának, melyek bejárata fölött erős neonfényvel van kirajzolva a kötelező elriasztó figyelmeztetés:

„POLGÁR VIGYAZZ! TREPLIT ARULUNK!”

A gyanútlan polgár megtorpan, megrendül (hát idáig jutottunk?), aztán mérhetetlen megvetéssel betér és vesz egy kiló csontozottat. A gyökértelen csöcselék áramlása Givatájim felé hajnaltól estig szintelenül tart az állam minden részéből. Az egyik luxusautóban jön, a másik megviselt teherkocsin, amaz a kibuc traktorján, a szegényember gyalogszerrel. A havi forgalom meghaladja a 80 millió dollárt, mely jelenség a hagyományhű tel-avivi Mápáj városháza nézete szerint komoly disznóság.

Ugyanis sokan a metropolis lakosai közül, — köztük művészek, tudósok, országvezetők, — beleuntak a napi utazgatásokba és aszonták magukban: „ha a snitzli nem jön Mohamedhez, akkor mi megyünk Givatájimba” és szépen átköltöztek és letelepedtek a központban. A külföldi tőke özönlük. Prosperitás. Felélenkült szellemi élet. Növekvő municipális súly. A szerencsétlen tel-avivi hentések és mérszártszék is irigységtől sárga tekintettel figyelik szerencsés kartársaik példátlan karrierjét és kétségbeesésükben megkettőzik üzleteik előtt a városi felügyelők közeledtét jelző őrszemek számát...

Teokrácia? Nem — geográfia.

Az angliai Norwich pasztorgazdái arra igyekeznek rászoktatni kacskákat, hogy nappal aludjanak és éjszaka egyenek. Napközben ugyanis ragadozó madarak rabolják el a kacsák ennivalóját.

(Picture Post)

Az újzélandi parlament egyik ülésén az elnökölt Reginald Keling felbuzgított a éppen szónokló ellenzéki képviselőt, ezekkel a szavakkal:

— Talán szíveskedjék kis-szenvedélymentesebben beszélni, mert — nézzem körül — imo, több kollégák alszik.

(Daily Mirror, London)

Dany Kaye, a világhírű amerikai zsidó filmkomikus nemrégiben kijelentette, biztos, hogy a Marson nem laknak emberek.

Mikor megkérdezték, mire alapítja véleményét, így okoskodott:

— Még nem hallottam róla, hogy a Marsról pénzügyi segítséget kértek volna Amerikától.

(Paris Match)

Windsor hercege legutóbbi velencei látogatása alkalmával nagyon csodálkozott, mikor szállodai lakosztályában az egyik asztalon 11 üveg konyakot és likert talált. Annál kevésbé tudta megmagyarázni, honnan származik az ital, mert hiszen velencei barátai nem tudtak ottani látogatásáról.

Végül az igazgatóság adott felvilágosítást az ital eredetéről: 1947-ben, a herceg legutóbbi velencei látogatása idején, szállodai szobájában hagyta az üvegeket „minden külön utasítás nélkül”, ezért azt megőrizték és most visszazolgáltatották neki.

(Picture Post)

Párizs egyik színházában nagy siker mellett adták elő Robert Thomas „Nyolo asszony” című darabját. A darab végén a bejáratnál a nézők egy koldust láthattak, előtte tányérral és ezzel a táblával: „Gondoljanak arra szegény emberre is, akit nyolc asszony nyomorba taszított.”

(Paris Match)

Az amerikai játékkereskedésben már olyan baba-házak is kaphatók, melyekben atom-biztos beépített ovóhelyek vannak.

(Time, Chicago)

NAGY EMBEREK MONDTÁK

Pablo Picasso: „Mindig, amikor egy-egy képet adom el, úgy érzem, mint ha egy végtagomat amputálnék.”

XXIII. János pápa: „Még az olyan emberek is, akik az enyémmel hasonló pozícióban állnak, fontosabb, hogy hallgassanak, mintsem beszéljenek.”

Francis Mauriac, francia Nobel-díjas író: „Nehézsgömböknél két oka van: a népek nem ismerik a szabadságuk következtében keletkezett kötelességeiket és a hatalmuk következtében keletkezett kötelességeiket.”

Charles Bohlen, az USA moszkvai nagykövete: „Moszkvában mindig a váratlanul kell számolni és a valószínűtlenre kell felkészülni.”

H. Hildebrandt: „Minden férfi két feleséget kívánna magának: egyet, akivel hűsége és egyet, akivel jól érzi magát.”

Radecki: „Már nincs semmi felfedezni való — önmagunkon kívül.”

6 Uj Kelet 1962 III 16

Bécs zsidók nélkül nem egyéb, mint egy unalmas, nagykereskedési falu — írja az amerikai John Guenther. A svájci Weltwoche-ban. A háború, pontosabban az Anschluss előtt, Bécsben létezett az élet, a művészet, a tudomány, a kultúra, ma mindennek nyoma sincs, folytatja a „So sehe ich Europa” és az „Europa ohne smink” nagyevű szerzője. Talán ma Bécs Hugo Bettauer zsidótanított Bécsére hasonlít leginkább, noha a zsidók akik itt élnek aránylag jól élnek, mármint életük anyagi oldalát illetően.

Egyes német írók (például Ludwig Renn) azt állítják, hogy a huszadik század antiszemitizmusának Ausztria a kiindulópontja. Hitler, Eichmann, Kaltenbrunner és sokan mások a náci párt vezetői közül innen származnak és egyes honfitársaink, akik Németországot és Ausztriát megjárják, az állítják, ez utóbbi az antiszemitizmus, illetve Ausztriában jobban érezhető az antiszemitizmus. Itt van például két főiskola, K. Sch. és A. D., mindketten német nyelvtanítóról származnak s most Bécsben doktorálnak — egyikük sem érzi jól magát, mindkettőjük alig várja, hogy végezzen tanulmányait a továbbmenjen, persze Izraelbe. „Mi eddig — mondja K. Sch., fizikus — csak zsidók voltunk, sohasem voltunk még izraeliek. Azt azonban látom, hogy az izraeliek másképpen, biztosabban érzik magukat, mint én, aki a legcsekélyebb megnyilvánulásra is (s az egyetemen ilyen) elég gyakran érezhető megzavarnak. Ezzel szemben az itt tanuló izraeliek, hogyan is mondjam, szóval odacsapnak...”

KÉT GENERÁCIÓ
Lényeges különbség Nyugatnémetország és Ausztria antiszemitizmusa között az is, hogy míg Németországban az antiszemiták az idősebb, tehát a kompromittált generációhoz tartoznak (a fiatalság általában nyíltan és megbánással, talán szívesen megengedve is, érdeklődik Izrael és a zsidóság iránt), addig Ausztriában az egyetemeken, a fiatalság között sok — mindenesetre érezhető — az antiszemiták.

Az osztrák kormány — ez tagadhatatlan — igyekszik küzdeni az antiszemizmussal, de elég enyhe eszközökkel. Azt hiszem is mert Izraelben is annak a

postatisztviselőnek az esete, aki gyalázkodó kifejezéseket írt zsidóknak szóló levelekre és aki szinte minden büntetés nélkül úszta meg ezt — és talán ismeretes az is, hogy az osztrák egyetemeken megtámadtak ott tanuló zsidó diákokat (nem izraeliek!) és a tetteseket alig büntették meg, arról ne is szólunk, hogy még erre az „alig büntetésre” se került volna sor, ha ez csak az osztrák rendőrségtől függ.

JÓ SZINHAZAK

Sokat írtunk Ausztria arnyoldalairól, de mindez feltűnő és érezhető. Persze, ezzel nem akarom azt állítani, hogy Bécsnek csak arnyoldalai volnának. Bécs szép város, Róma után a közlekedés valóságos csodaszámba megy, hisz rendezett, fegyelmezett, veszélytelen, azt sem állítjuk, hogy nincs kultúrélet, mert igenis van. Láttunk néhány színelőadást (oh, de nagy színelőadó volt az a Reinhardt, mennyire él még ma is!), valamennyi kitűnő volt és mind az idősebb, mint a fiatal színésznemzedék ki

ÉRDEMES MEGVARNI A RENDŐRT

Mint láthatjuk, az autóközlekedés nem veszélyes, csak drága Bécsben — a gyalogjárás, főleg külföldieknek, jóval veszélyesebb. Na, nem kell megijedni, nincs itt semmi komolyabb baj, ha az ember megtanul egy aranyszabályt: civiltől soha, semmilyen körülmények között és semmilyen utca felől nem szabad érdeklődni. Tessék inkább megvárni, vagy megkeresni a legelső rendőrt, az mindent pontosan tud és még ha csak órányi távolságra is találunk rá, akkor is időmegtakarítást jelent. Mert mi történik, ha az ember „civilinél” érdeklődik? Egyrészt, a bécsiek nem ismerik Bécset és miután elbeszélgetnek velünk egy röpkel felőrt, amúgy is rossz irányba küldenek, lehetőleg arra, amerre ők is mennek, mert így folytathatják a beszélgetést és valamennyien (nemcsak az idősebb hölgyek, mint szerte a nagyvilágban) imádnak dumálni.

PURIM ÜNNEPE ÉS A CHOMA-AKCIÓ

A Choma, magyar nyelvterületről elszármazott olékat támogató szervezet országos gyűjtőakciója ma már a teljes kibontakozás felé halad. Az önzetlenül dolgozó gyűjtő-párok országos szervezete tevékenykednek és mindenütt felkeresik az adakozók tekintélyes táborát, oly célból, hogy a magyar-zsidó törzshöz tartozókat e nemes célnak megnyerjék.

HERZL-HAZ A MÁSODIK KERULETBE

A zsidók — térjünk csak vissza a zsidókhöz — valamikor, a második kerületben laktak: akkor közel kétszáz ezren éltek itt. Nagy részük ma is ugyanabban a negyedben lakik.

PARISI VÍCC

— Micsoda remek ruhád van, Duval.
— Ugye? A feleségem lepott meg vele.
— Igazán?
— Ugye bizony... Képzeld, váratlanul mentem haza és ott találtam az egyik fotel mögött.

tűnő. Az itteni szokás szerint a legjobb szereplőket előadás után a közönség névleg kihívja a függöny elé és láttam két olyan előadást, amely után minden egyes szereplőt, a mellék szereplőkkel együtt, kihívták, teljesen megérdemelten.

Most, a téli szezon végén az üzleti élet kissé lelanyhult, de nagyon kevésbé érezhető, mert az osztrák életszínvonal magas. A lakosság arányszámát véve alapul, a legtöbb magánautó ma Európában Bécsben fut, illetve döcög, mert a vezetői engedélyeket aránylag könnyen adják ki, másrészt mert a közlekedési kintakiméletlenül büntetik, még a harmincezer schillinges büntetés se ritka (számoljunk csak utána: ez több, mint 4800 izraeli font). Az osztrák újságok megírták, hogy X. Y. gyáros (nem én — az osztrák sajtó volt annyira diszkrét, hogy nem írta ki az illető nevét), csak decemberben kilencven ezer schilling büntetést fizetett ki, tiltott parkolás miatt. Még jó, hogy győzi szegény...

utánt (sör más csak a külvárosban divat) és gyönyörködve a csinos pincérnőkben (a Burgtheater-eszpresszóban van egy nagyon csinos pincérnő — az eszpresszó erre föl annyira tömve van, hogy a csodálók egy része a kirakat előtt áll és úgy bámul befelé). A pincérnők a legszebbek Bécsben és elegáns tekintetben versenyeznek a Grabenben felvonuló divathölgyekkel.

Róma elegáns és színes, Bécs elegáns, de valahogy diszkrétebben, noha itt sokkal több magányos hölgyet látni, mint Rómában. Nem divat annyira a magassarkú cipő sem, viszont rengeteg színes harisnyát láttam, még rózsaszínűt is. Persze, férfi-izléses nehezen szokja meg az ilyen újdonságokat, de a nődivat szempontjából a férfiak véleménye édes-keveset számít. Minden bécsi nő erősen kifejezi szemét és színtem ez már kissé mefisztozerű tekintettel szokásukra és kék szemükre, amely erősen őríti a szemre festett feketé és mit tudom én, mily nagy vonalakat.

A legszebb bécsi szokások egyike szerintem, hogy a kávéházakban négy-schillinges kávé mellett az ember elolvashat negyven schilling árban minden újságot és képeslapot (többet nem telik idejéből, mert éjjel után kettőkor zárnak). Örök titok marad számomra, miből is élnek meg az újságok, amikor mindenki a kávéházban olvassa ki őket. Azt sem értem miért van minden egyes üzletben minden árunk más és más ára. Ilyen árkülönbségeket sehol sem láttam, de ilyen szabályszerű össze-visszaságot sem az üzletek színvonalánál. Például a női sztrecharisny (ugyanaz a márka és minőség) az egyik üzletben száz tíz, a másikban hetven schilling, viszont, az első üzletben negyven schillingért vásárolható meg az a nyakkendő, amely a másikban nyolcvanba kerül.

Másnap délután, sötét ruhában, vakítóan fehér ingben, négy cefőfőbe burkolt nagybőrméretű ceruza rajzjal a hóna alatt, Jancsi és alulírott elindultak az ismert luxusszállóba, hogy a kétségtelenül nagy karrier felé vezető első lépéseket megtegyék. A hallban, a fiatal művész kezében nyomta műveit és határozott léptekkel a portás-hoz ment. Megtudta, hogy a nagy művész és felesége a ház körül sétálnak.

Hűvös szél fújt a tenger közelében. Az elhagyott úton, egymásba karolva, két ember mérte fel s alá a kockaköveket. A nagy művész nyakát vastag gyapjúsál védte, felesége kendőbe burkolva, szorosan hozzásimulva mellette lépkedett. Amikor megfordultak, Jancsi megigazította a nyakkendőjét és eléjük állott.

UJ FOGALMAK EGYPITOMBAN

Az egyiptomi iskolában a tanító megkérdezi Hasszántól: Mi a különbség a nyugati kapitalizmus és az egyiptomi szocialista társadalom között?

— Kapitalizmus — mondja bizonytalanul Hasszán — az a rendszer, amelyben az egyik ember kihasználja a másikat.

— Jól van, Hasszán. És most mondd meg, mi az új szocialista társadalmunk?

— Ez pontosan az ellenkezője — mondja Hasszán.

SÉRVKÖTŐK FÜZŐK GUMIHARISNYÁK LUDTALPBETÉT

az ország vezető szaküzletében: ORTHOPAEDY KURT LABO és FIAI Arlorozov TEL. 66376 Busz: 5, 13, 21, 40, 44.

Jancsi 22 éves, „apjafia” és művész. Olyan borzasztóan művész, hogy az alkalmat teljesen kizárja bármilyen más tevékenységi ázba való bekapcsolódását. A nap javarészt kávéházakban és „teadélutánokon” tölti, de marad ideje festeni is. A szülői házában még a legyek is halkabban repülnek, ha a flu... alkot. Szobájában háromlábú állvány, festékek, ceruzák, rajzfűzetek, rendtelenség.

Azon kevesek közé tartozom, akiket alkotás közben is megzavar. Ha csendben maradok és fogom a számat. Főleg nagyméretű kompozíciókkal foglalkozik, de néha közép- sőt, kisméretű festményeket is készít. A nagyszoba tele szépen keretezett művekkel és minden olyan szomszéd, vagy barát, aki ne mondta volna már többször el, hogy ez a gyerek nem Izraelbe való. Ennek Párisban a helye. A nagyok között. Itt van például az „Akkói halászkikötő” című kép. A parton látható csónakokban, még a horgokat is lerajzolta. Oly élethű, mint egy fénykép. Hiába na, ezt nem lehet tanulni. Tehetség. Ha iskoláztatnák, hamarosan az egész világ ismerné. De az apja szegény hiába dolgozik 12 órát naponta, csak nem engedheti meg, hogy tanulmányútra küldje. Zsebpénzét is nehezen látja el. Pedig művészekről senki sem kívánhatja, hogy dolgozzanak. Nem igaz?

... A nagy művészről sokat írt a sajtó és Jancsiéknál is beszéltek róla. A fiatal művésznek öltött eszébe egy este, vacsora után, hogy felkeresi, megmutatja néhány munkáját. A nagy művész majd megöleli, megcsókolja, maga mellé veszi, taníttatja, bejárja vele a világot, örökre fogadják. Mert a művészeket más fából faragták, mint a többi halandókat... Az ötletet leirhatatlan lelkesedés fogadta. Megkértek, kísérjem el Jancsit élete legfontosabb találkozására. Azt mondtam, hogy „láma lo.”

Amikor a csomag visszajött, néhány napig kinos csend volt Jancsiéknál.

A papa elfogódtan vetette fel a fiúnak, a gazdasági életbe való tevékeny bekapcsolódásának kérdését. A javaslatot megvetően visszautasították. Jancsi is, a mama is. Az a nagy művész nem is olyan nagy. Mit ért ő hozzá? A fiúnak ez az egyénisége. Nem mindenki érti meg őt. Jancsi szerint a nagy művész tulajdonképpen nem illetékes bírálata, mert más a stílus... Holnap megkezd a kiállítási csarnok megalkotását. Emlékeztetből. Akvarell. Az fekszik neki a legjobban...

... És Jancsi tovább isz-sza a feketét a művészkávéházban, apja pedig tovább dolgozik. Mert elég sok zsebpénz kell a fiúnak. Még is, már 22 éves...

Több hivatalos személyiség sürgölődött körülötte,

csomagjai már az autóban várják, amikor fejéhez kapott, felszaladt a szobába és Jancsi rajzaival tért vissza.

Bankjegyet tett a portás elé és megkérte, küldje el ezeket a dolgokat (úgy mondta: dolgokat) a mellékelt címre. Be kell szépen csomagolni.

— Valami üzenet, néhány sor? — kérdezte a portás.

A nagy művész határozottan nemet intett.

— Küldje csak így el.

Aztán jellegzetes tehetetlenséggel vont a vállát:

— Tudja... hm...

— Értem, Monsieur — mondotta a luxusszálloda tapasztalt portása.

Amikor a csomag visszajött,

néhány napig kinos csend volt Jancsiéknál. A papa elfogódtan vetette fel a fiúnak, a gazdasági életbe való tevékeny bekapcsolódásának kérdését. A javaslatot megvetően visszautasították. Jancsi is, a mama is. Az a nagy művész nem is olyan nagy. Mit ért ő hozzá? A fiúnak ez az egyénisége. Nem mindenki érti meg őt. Jancsi szerint a nagy művész tulajdonképpen nem illetékes bírálata, mert más a stílus... Holnap megkezd a kiállítási csarnok megalkotását. Emlékeztetből. Akvarell. Az fekszik neki a legjobban...

... És Jancsi tovább isz-sza a feketét a művészkávéházban, apja pedig tovább dolgozik. Mert elég sok zsebpénz kell a fiúnak. Még is, már 22 éves...

Több hivatalos személyiség sürgölődött körülötte,

csomagjai már az autóban várják, amikor fejéhez kapott, felszaladt a szobába és Jancsi rajzaival tért vissza.

Bankjegyet tett a portás elé és megkérte, küldje el ezeket a dolgokat (úgy mondta: dolgokat) a mellékelt címre. Be kell szépen csomagolni.

— Valami üzenet, néhány sor? — kérdezte a portás.

A nagy művész határozottan nemet intett.

— Küldje csak így el.

Aztán jellegzetes tehetetlenséggel vont a vállát:

— Tudja... hm...

— Értem, Monsieur — mondotta a luxusszálloda tapasztalt portása.

Amikor a csomag visszajött,

néhány napig kinos csend volt Jancsiéknál. A papa elfogódtan vetette fel a fiúnak, a gazdasági életbe való tevékeny bekapcsolódásának kérdését. A javaslatot megvetően visszautasították. Jancsi is, a mama is. Az a nagy művész nem is olyan nagy. Mit ért ő hozzá? A fiúnak ez az egyénisége. Nem mindenki érti meg őt. Jancsi szerint a nagy művész tulajdonképpen nem illetékes bírálata, mert más a stílus... Holnap megkezd a kiállítási csarnok megalkotását. Emlékeztetből. Akvarell. Az fekszik neki a legjobban...

... És Jancsi tovább isz-sza a feketét a művészkávéházban, apja pedig tovább dolgozik. Mert elég sok zsebpénz kell a fiúnak. Még is, már 22 éves...

Több hivatalos személyiség sürgölődött körülötte,

csomagjai már az autóban várják, amikor fejéhez kapott, felszaladt a szobába és Jancsi rajzaival tért vissza.

Bankjegyet tett a portás elé és megkérte, küldje el ezeket a dolgokat (úgy mondta: dolgokat) a mellékelt címre. Be kell szépen csomagolni.

— Valami üzenet, néhány sor? — kérdezte a portás.

A nagy művész határozottan nemet intett.

— Küldje csak így el.

Aztán jellegzetes tehetetlenséggel vont a vállát:

— Tudja... hm...

— Értem, Monsieur — mondotta a luxusszálloda tapasztalt portása.

Amikor a csomag visszajött,

néhány napig kinos csend volt Jancsiéknál. A papa elfogódtan vetette fel a fiúnak, a gazdasági életbe való tevékeny bekapcsolódásának kérdését. A javaslatot megvetően visszautasították. Jancsi is, a mama is. Az a nagy művész nem is olyan nagy. Mit ért ő hozzá? A fiúnak ez az egyénisége. Nem mindenki érti meg őt. Jancsi szerint a nagy művész tulajdonképpen nem illetékes bírálata, mert más a stílus... Holnap megkezd a kiállítási csarnok megalkotását. Emlékeztetből. Akvarell. Az fekszik neki a legjobban...

... És Jancsi tovább isz-sza a feketét a művészkávéházban, apja pedig tovább dolgozik. Mert elég sok zsebpénz kell a fiúnak. Még is, már 22 éves...

Több hivatalos személyiség sürgölődött körülötte,

csomagjai már az autóban várják, amikor fejéhez kapott, felszaladt a szobába és Jancsi rajzaival tért vissza.

Bankjegyet tett a portás elé és megkérte, küldje el ezeket a dolgokat (úgy mondta: dolgokat) a mellékelt címre. Be kell szépen csomagolni.

— Valami üzenet, néhány sor? — kérdezte a portás.

A nagy művész határozottan nemet intett.

— Küldje csak így el.

Aztán jellegzetes tehetetlenséggel vont a vállát:

— Tudja... hm...

— Értem, Monsieur — mondotta a luxusszálloda tapasztalt portása.

Amikor a csomag visszajött,

néhány napig kinos csend volt Jancsiéknál. A papa elfogódtan vetette fel a fiúnak, a gazdasági életbe való tevékeny bekapcsolódásának kérdését. A javaslatot megvetően visszautasították. Jancsi is, a mama is. Az a nagy művész nem is olyan nagy. Mit ért ő hozzá? A fiúnak ez az egyénisége. Nem mindenki érti meg őt. Jancsi szerint a nagy művész tulajdonképpen nem illetékes bírálata, mert más a stílus... Holnap megkezd a kiállítási csarnok megalkotását. Emlékeztetből. Akvarell. Az fekszik neki a legjobban...

... És Jancsi tovább isz-sza a feketét a művészkávéházban, apja pedig tovább dolgozik. Mert elég sok zsebpénz kell a fiúnak. Még is, már 22 éves...

Több hivatalos személyiség sürgölődött körülötte,

csomagjai már az autóban várják, amikor fejéhez kapott, felszaladt a szobába és Jancsi rajzaival tért vissza.

Bankjegyet tett a portás elé és megkérte, küldje el ezeket a dolgokat (úgy mondta: dolgokat) a mellékelt címre. Be kell szépen csomagolni.

— Valami üzenet, néhány sor? — kérdezte a portás.

A nagy művész határozottan nemet intett.

— Küldje csak így el.

Aztán jellegzetes tehetetlenséggel vont a vállát:

— Tudja... hm...

— Értem, Monsieur — mondotta a luxusszálloda tapasztalt portása.

Amikor a csomag visszajött,

néhány napig kinos csend volt Jancsiéknál. A papa elfogódtan vetette fel a fiúnak, a gazdasági életbe való tevékeny bekapcsolódásának kérdését. A javaslatot megvetően visszautasították. Jancsi is, a mama is. Az a nagy művész nem is olyan nagy. Mit ért ő hozzá? A fiúnak ez az egyénisége. Nem mindenki érti meg őt. Jancsi szerint a nagy művész tulajdonképpen nem illetékes bírálata, mert más a stílus... Holnap megkezd a kiállítási csarnok megalkotását. Emlékeztetből. Akvarell. Az fekszik neki a legjobban...

... És Jancsi tovább isz-sza a feketét a művészkávéházban, apja pedig tovább dolgozik. Mert elég sok zsebpénz kell a fiúnak. Még is, már 22 éves...

Több hivatalos személyiség sürgölődött körülötte,

csomagjai már az autóban várják, amikor fejéhez kapott, felszaladt a szobába és Jancsi rajzaival tért vissza.

Bankjegyet tett a portás elé és megkérte, küldje el ezeket a dolgokat (úgy mondta: dolgokat) a mellékelt címre. Be kell szépen csomagolni.

— Valami üzenet, néhány sor? — kérdezte a portás.

A nagy művész határozottan nemet intett.

— Küldje csak így el.

Aztán jellegzetes tehetetlenséggel vont a vállát:

— Tudja... hm...

— Értem, Monsieur — mondotta a luxusszálloda tapasztalt portása.

Amikor a csomag visszajött,

néhány napig kinos csend volt Jancsiéknál. A papa elfogódtan vetette fel a fiúnak, a gazdasági életbe való tevékeny bekapcsolódásának kérdését. A javaslatot megvetően visszautasították. Jancsi is, a mama is. Az a nagy művész nem is olyan nagy. Mit ért ő hozzá? A fiúnak ez az egyénisége. Nem mindenki érti meg őt. Jancsi szerint a nagy művész tulajdonképpen nem illetékes bírálata, mert más a stílus... Holnap megkezd a kiállítási csarnok megalkotását. Emlékeztetből. Akvarell. Az fekszik neki a legjobban...

... És Jancsi tovább isz-sza a feketét a művészkávéházban, apja pedig tovább dolgozik. Mert elég sok zsebpénz kell a fiúnak. Még is, már 22 éves...

Jancsi 22 éves, „apjafia” és művész. Olyan borzasztóan művész, hogy az alkalmat teljesen kizárja bármilyen más tevékenységi ázba való bekapcsolódását. A nap javarészt kávéházakban és „teadélutánokon” tölti, de marad ideje festeni is. A szülői házában még a legyek is halkabban repülnek, ha a flu... alkot. Szobájában háromlábú állvány, festékek, ceruzák, rajzfűzetek, rendtelenség.

Azon kevesek közé tartozom, akiket alkotás közben is megzavar. Ha csendben maradok és fogom a számat. Főleg nagyméretű kompozíciókkal foglalkozik, de néha közép- sőt, kisméretű festményeket is készít. A nagyszoba tele szépen keretezett művekkel és minden olyan szomszéd, vagy barát, aki ne mondta volna már többször el, hogy ez a gyerek nem Izraelbe való. Ennek Párisban a helye. A nagyok között. Itt van például az „Akkói halászkikötő” című kép. A parton látható csónakokban, még a horgokat is lerajzolta. Oly élethű, mint egy fénykép. Hiába na, ezt nem lehet tanulni. Tehetség. Ha iskoláztatnák, hamarosan az egész világ ismerné. De az apja szegény

Héber regény Anonymusról és zsidó barátjáról

Irta:
Dr. Horovic Tivadar

Sisa Eliezer 41 évvel ezelőtt alijázott az első világháború utáni magyar emigrációba, technikus csoporttal. Páparól származik és Budapesten, majd Bécsben folytatta műegyetemi tanulmányait. A magyarországi cionista élgárdához tartozott, a cionista főiskolások Makabea nevű harcos csoportjában fejtett ki évtizedeken át cionista tevékenységet.

A szimpatikus ellentétek embere: Sisa Eliezer. Társadalmilag, beszédben, gondolkodásban teljesen egygylett az izraeli héber társadalommal, ennek ellenére sem szakította meg kapcsolatát a magyar jisivval. Lelekes cionista, de küzd az izraeli kisebbségek jogaiért.

Hithű, Isten-hívó zsidó, de egy nagyon baloldali párt elveit is vallja. És még folytathatnánk ezen ellentétek felsorolását, melyek Sisa Eliezer humanista világképében harmonikusan megférnek, egészen addig, hogy matematikus létére — Sisa Eliezer a Tel-Avivi-földmérő főiskola matematika tanára — a héber irodalom megbecsült művelője is.

Most jelent meg az Am Ovéd könyvkiadóval gondozásában, második kiadásban, Sisa Eliezer „Abu Ciffer hárofe” (Abu Ciffer, az orvos) című regénye, amely a középkori keresztény Spanyolországban játszódik le. A regény légrékéként és szinte háttérként az a hatalmas tudományos és irodalmi tevékenység szolgál, amelyet zsidó tudósok, írók és filozófusok ebben a korszakban kifejtettek. Zsidók tiltották át ugyanis a görög és mór-arab kultúrát az akkor még kultúrátlan keresztény Európába. Zsidó matematikusok, csillagászok és kartografusok készítettek el azokat a térképeket és a térképhez szükséges matematikai és csillagászati számításokat, amelyekkel később lehetővé tették a nagy felfedezések korszakának eljövételét.

Az „Abu Ciffer, az orvos” című regény egyik főszereplője Anonymus, IV. Béla magyar király „iródeákja”. A regény írója Anonymus — Párizs helyett — Cordovába irányítja tanulmányok folytatására és az „új” kultúra megismerésére. Anonymus Cordovában Májmonidesz egyik követőjének házába kerül. Ez a ház a keresztény spa-

nyol kultúrelvet egyik központja. Itt ismerkedik meg Anonymus a XIII. század és az azt megelőző korszak nagy zsidó matematikusai-
val és asztronómusaival, mint Avrahám Bár Chijá, Avrahám Ibn Ezrá és más zsidó tudósok műveivel, na meg Aristotelesz filozófiájával — Rámbám tolmácsolásában.

Ez a regény az olvasó elé tárja a hit és a tudomány összeegyeztetésének örök problémáját, amit Rámbám oly zseniálisan

SISA ELIEZER

oldott meg, hogy azt Aquinói Szent Tamás is magáévá tette. Aquinói Szent Tamás Májmonidesz és más zsidó vallásfilozófusok tanításait használta fel döntő érvel a hitetlenné minősített Averroes filozófiáját vallókkal szemben, ami szakadással és pusztulással fenyegette a katolikus egyházat. Keresztény teológusok is elismerik, hogy a zsidó forrásokból merített tanításokkal sikerült végül elhárítani a katolikus egyházat fenyegető veszélyt.

Sisa Eliezer regénye ismerteti Májmonidesz gyógy módját is. Anonymus súlyos beteg lesz és Abu Ciffer gyógyítja meg Rámbám gyógyítási módjával. Ennek kapcsán megtudjuk, hogy a mostani jog-divat nem újdonság. Már Rámbám is tanította annak egyes elemeit, a fejállást ugyan nem propálgálta Májmonidesz, de nagyon fontosnak tartotta a rendszeres tornát, légzési gyakorlatokat, a gyógy-masszázsát és — a zene, valamint más szépművésze-

tek lélektani hatását az emberi test higiénájára, amint az Májmonidesz „Moré nevuchim”, „Smone prákim” és „Pirké Mose” című műveiben megtalálható.

Már a fentiekből is kitűnik, hogy Sisa Eliezer műve valóságos kultúrtörténeti kincsesár. Érdekesebbnél érdekesebb kultúrtörténeti adatokat tár elénk regényében a szerző, így többek között azt is megtudjuk belőle, hogy az első természettudományi „enciklopédia” héber nyelven jelent meg és szerzője Gerson Ben Slomo, aki a Rámbán néven ismert Náchmánidesz (Rábi Mose Ben Náchmán) tanítványa volt.

„Abu Ciffer, az orvos” érdekes és értékes olvasmány. A szerző szinte észrevétlenül tanít, az érdekes mese ostyájában csempészi be a zsidó és általános tudást az olvasó tudatába.

Dr. Frenkel Jenő 60 éves

Dr. Frenkel Jenő volt szegedi főrabbi, a magyar jisiv nagy megbecsülésnek örvendő személyisége, a napokban töltötte be hatvanadik életévét.

Már 13 éve él Izraelben, de neve most is mindig a szegedi templomtól idezi fel emlékezetemben. A páratlan szépségű, híres szegedi templom volt a működési helye, mindjárt attól kezdve, hogy a pesti Rabbi Szemináriumból kikerült. Sőt, már azelőtt is, mint fiatal papnövendék funkcionált innepében a szegedi templomban a nagy Löw Imánuel mellett, aki apja helyett a fiatal rabbit apjaként szerette.

A legneológusabb magyarországi templomnak a rabbi-bija volt ez a legortodoxabb felfogású, szigorúan vallásos életet élő neológ főrabbi. A magyar-zsidó életben gyakran adóztak ilyenféle kontrasztok. Ugy látszik, a budapesti Rabbi Szeminárium mégsem volt az a reformra hajló intézmény, amelynek a magyar ortodoxia beállította. Lehet, hogy éppen a konzervatív zsidóság állandó támogatása következtében, de talán inkább a nagynevelő tudós-professzorok működése következtében és legszeleginkább a magyar zsidóság őszinte vallásos érzése és kiváló intellektuális tulajdonságai folytán. — Nem véletlen, hogy az idekint élő volt magyarországi neológ rabbi mindegyike, még egyetemi fokon is az izraeli pedagógia és tudományos élet kiválóságai között foglalnak helyet.

Ezeknek a kiváló rabbi-knak egyike dr. Frenkel Jenő, aki szintén mint pedagógus működik, de aki amellet meggyőző, őszinte megnyilatkozásai, kitűnő felkészültsége révén és személyes jó tulajdonságai miatt is a magyarnyelvű jisiv széles rétegének szeretetét és megbecsülését élvezte.

Dr. Frenkel Jenő főrabbi a Szilágy megyei Tasnádról, a vallásos erdélyi kisérvárosból került fel övegyédesanyjával és testvéreivel Budapestre, kigyerekek korában. Nemcsak lelki támasza volt édesanyjának és a kisebb testvéreknek, de fiatal kora dacára egyik kenyérkeresője is volt a családnak. Emellet — öccsével, a később deportált bicskei főrabbiával együtt — a szeminárium legkiválóbb tanulója volt.

1927-ben professzorai és a magyar rabbi-kar kiválóságai jelenlétében avatták őt szegedi rabbivá és attól kezdve a náci megszállásig, sőt a felszabadulás után is néhány éven át működése a szegedi zsidóság

Abu Ciffer, a zsidó orvos és a keresztény Anonymus hűséges barátsága, mely azonban bonyodalmak és viszontagságok között zajlik, méltó kifejezője annak a harmónikus, humanista világképnek, mely után a regény írója sóvárog.

Sisa Eliezer regényében elviszi Abu Ciffert Magyarországra is, ahonnan elindul Erec Jiszráélbe és barátja, Anonymus, a magyar határig kíséri őt.

Befejezésül hadd álljon itt egy mondat, melyet könyvéről Sisa Eliezer e sorok írójának mondott:

„Ebben a regényben nem áll szemben vallás vallással, faj fajjal, civilizáció civilizálatlansággal, de szemben áll az igazi lelki kultúrával bírók egysége, harmónikus világa, a lelki kultúra híján lévőket sötét világával.”

„Abu Ciffer, az orvos” Sisa Eliezer ötödik, nagyszerű héber alkotása. Milyen kár, hogy azokat nem ismerhetik és nem élvezhetik a héberül nem beszélő magyar zsidók.

életével forrt össze. Feleségével, az ismert WIZO aszszonnyal együtt a szegedi zsidó élet minden társadalmi megnyilvánulásában vezető szerepet vitt. Vallásos életmódjáért és kiváló emberi tulajdonságaiért a szegedi zsidóság külön is nagy tisztelettel és büszkeséggel tekintett fel rája, akinek mestertier felépített szombati és ünnepi szónoklati eseményszámba mentek.

A cionista szellem és az országépítés gondolatának a térhódítása is az ő nevé-

Dr. FRENKEL JENŐ

hez fűződik Szegeden. Ő vezette be a péntekesti Hátikvá éneklését az istentisztelet után.

1942-ben, tehát még Löw Imánuel életében, sőt annak egyenes kivánságára, a szegedi hitközség nagy ünnepséggel anyakönyvvizető főrabbinak választotta meg dr. Frenkel.

A bergeni-belseni csoporttal került ki Svájcba, ahonnan a felszabadulás után a szegedi zsidó élet talpraállítására még visszament Magyarországra, de az ottmaradás veszélye ellen határozó övintézkedéseket tett: két gyermekét, fiát és lányát Svájcba küldte. Mindketten Gus Ercjon hósi védői között küzdöttek a felszabadító háborúban, azután több társukkal együtt a jordániai fogságot is végigszenvedték.

Dr. Frenkel főrabbi feleségével együtt 1949-ben alijázott. Azóta vezető szerepet játszik a telavivi Nordau pályai életében, a Mak kabea volt főiskolai hallgatók körében, a Bné Herlben, a Brit Risonimban és ezenkívül még sok más egyesületben.

Hatvanadik születésnapja alkalmából a magyarnyelvű jisiv és külön az Izraelben élő volt szegedi hívők meleg köszöntése száll feje, megtoldva a szívbeli jóvő jókívánsággal, hogy családjá és kis unokái körében még sok éven át élvezze az új zsidó állam szépségeit és a magyarnyelvű jisiv ragaszkodását és szeretetét.

Salamon Mihály

Egymás között...

— MAGYAR-ZSIDÓ KURIR —

Az Amerikában megjelent „Az Ember” című hetilapban olvastuk, milyen nagy ünneplésben részesítették New Yorkban Herskovits Béla főként abból az alkalomból, hogy 13 éve tölti be a brooklyni Ocean Parkway Jewish Center templom főkénti tisztjét. Az ünneplést Kennedy elnök dedikált fényképével üdvözölte, Rockefeller kormányzó üdvözítő táviratot küldött részére Wagner főpolgármester pedig díszoklevéllel tüntette ki. Az ünneplést tiszteletére hatalmas bankettet rendeztek, amelyen az amerikai magyar zsidóság vezetői vettek részt.

Szterényi Dénes, a tehetséges zongorista és zeneszerző, aki Kapitány Anny izraeli vendégzereplése idején az énekesnőt kísérte és önálló műsorszámával nagy sikert aratott a Kapitány-estek során, hétfőn a Phocée hajó fedélzetén elutazott az országból. Szterényi Dénes Londonba utazott, onnan pedig visszatér otthonába, Ausztráliába, ahonnan Gati Dezső impresszárió hívta meg izraeli szereplésre.

Március 24-én nyílik meg Jeruzsálemben, a Noga stúdióban Hubert Montarier, Genfben élő festőművész kiállítása. A nagynevelő művésznek munkái származású a felesége: Kallus Hermin. A festőművész két évvel ezelőtt már rendezett kiállítást Izraelben és itt-léte idején sok szép akkói és jeruzsálemi képet festett. Ezeket a képeket tavaly Budapestén a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállítótermében nagy siker mellett állították ki.

Nobel Alfréd vívótanár 19 éves kislánya, Marianne Londonban van tanulmányutón és az egyik magyar zsidó egyesület estjén nagy sikert aratott „Mit kaptam Izraeltől” című kedves, kerek, szellemes és sok szeretettel átfűtött előadásával.

Heiden Jenő, a volt budapesti ortodoxia tekintélyes tagja, aki Izraelben különféle magyar társadalmi egyesületekben végző szociális és kulturális tevékenységet, európai tanulmányútról hazakerkezett. Heiden Jenő, aki 30 évvel ezelőtt végzte el Berlinben az Optische Hochschule-t, európai útja során résztvett a főiskolai évfolyamának jubiláris találkozásán.

A Szilágyosmlyóról elszakított Krell Sándor chilei cukor nagykereskedő Santiago zsidó közéletének egyik vezetője, aki többek között a santiagoói cukor kereskedelem megteremtője és az ottani zsidó gyűjtőakció egyik legaktívabb tagja, feleségével együtt több hetes látogatásra Izraelbe érkezett.

Szép élményben volt része a haifai HOH közönségének mult heten csütörtökön, amikor B. Monostory Ada, a héber költészet ezeresztendejéről a X-ik századtól napjainkig, tartott magasszínvonalú, nagyon értékes előadást. A végig lebilincselő előadást versekkel fűszerezte Sz. Marai Ha interpretálásában. Mindkét szereplőnek megérdemelt sikere volt. A színvonalas előadást az ország több városában megismétlik.

Izraeli látogatásra érkezett Grossberg Jenő, a budapesti „Sász-Chebra” (ortodox talmudegylet) rabbi előadója. Grossberg Jenő 20 éven keresztül főszereplője volt a hitleri vézorkországi megjelenő budapesti Zsidó Ujság című ortodox újságnak és jelenleg

is tevékeny részt vesz a magyarországi zsidó szellemi életben, elismert talmudteknitely és hitszónok. Grossberg Jenő gyermekei és unokái körében tölti boldog szabadságát és most ismerkedik Izraellel.

Lengyel Vera zongoraművész nő szerdán újabb európai hangversenykörútra indult, melynek első állomásaként a római RAI-rádióban számos művet vesz fel hangszalagra.

Székely Kató dalénekesnő, aki a bukaresti Zeneakadémián végezte tanulmányait s jelenleg Budai Mária stúdiójában korrepetál, meglepő sikerrel mutatkozott be a tel-avivi Muzéum mult szombati hangversenyén.

A Claims Conference támogatásával jelenik meg a közeli napokban egy a magyar munkaszolgálat dokumentumait egybegyűjtő kötetes alkotás. A történelmi munkát Karsai Elek, magyar-zsidó történész állította össze és látta el bevezetővel. Ez lesz az első átfogó dokumentumgyűjtemény a magyarországi munkaszolgálatról és annak tiz és tizezer mártírjáról.

Az 1961. évi budapesti nemzetközi bélyegkiállítás izraeli díjnyertesek plakettjeit és okleveleit csütörtökön délután nyújtották át a tel-avivi magyar követésen rendezett koktél-party keretében. Az izraeli kitüntetettek között van a jeruzsálemi Klein Jakab, aki klasszikus, multiszázadbeli gyűjteményével aranyérmert nyert, a haifai dr. Gergely András, akinek orvosi és egészségügyi bélyeggyűjteményét díjazta a zsüri és a tel-avivi Kelár Jehuda (Hugó) szakíró, akít a filatéliai irodalom terén elért eredményeért dísz oklevéllel tüntették ki.

Száz mesteri gól és a világ legjobb futbalistái tartották lekötve két órán keresztül a tel-avivi HOH nagytermében a mintegy 400 főt közönséget. Molnár Ignác, a tel-avivi Mak kabi mesteredzője mutatta be a birtokában lévő kitűnő filmeket és kísérte azokat szakzerű, szellemes magyarázatokkal. A közönség soraiban ott szorongtak az izraeli futballcsapatok ifjúsági játékosaitól kezdve a liga-játékosok is és igen sok futball szakértő.

Dr. Molnár Béla, budapesti magyar-zsidó orvos-professzor, a híres sebész félvászázados orvosi működésének jubileumát ünneplték a mult heten Budapestén. A Kossuth-díjas professzor, aki hosszú évtizedeken át a Zsidó kórház egyik sebész főorvosa volt, jelenleg az Orvostovábbképző Intézet szóbesztanára és a Vöröskereszt budapesti szervezetének az elnöke.

Szép sikert aratott Migdál-Askelonban a Wizo rámt-avivi élőlújságja. Dr. Geróné Hidas Ilonka, Vámos Magda, Kondor Judit nívós előadását, valamint a vendéglelő dr. Benedek Pál aktuális értekezését a közönség sok tapssal honorálta. A havonta friss programmal megjelenő nívós élőlújság szerkesztője Miron Eszter.

A brüsszeli Bét Jákov zsinagógában (rue de la Querelle) holnap ünneplik a Máramaroszigetről származó Feig Dezső gyáripáros Robert (Náttali Chánán) fiának bármicváját. Feig Dezsőt, aki tavaly feleségével együtt ittjárt látogatásban, szoros barát és családai szálak fűzik Izraelhez.

TERMÉSZETES SZÉPSÉG a tudomány segítségével

AKTIV SEJTEK (FRISCHZELLEN)

Európában, Amerikában tudósok százai foglalkoznak az időelőtti öregedés és testfogyadás aktív sejtekkel való kitolásával.

Ezen módszert a híres orosz prof. dr. Filotov, az olasz dr. Piroti és a svájci prof. dr. Niehans vezette be és ők fejlesztették ki. Utóbbi időben ezen módszert átvitték a kozmetika terére is, dr. A. Rubin biokozmetikus EMBRIONALE ZELLS EXTRACT-ja által.

EMBRIONALE ZELLS EXTRACT forradalmi kozmetikai szerv, aktív sejteket tartalmaz, amelyek az arcejteket működésüket aktíválják, mozgósítják, ezáltal az arc friss és fiatal külsejét idézik elő.

EMBRIONALE ZELLS EXTRACT nemcsak az arcóbort zsírosítja, hanem főként az arcóbort alatt működik. Az EMBRIONALE rövid használata után érezhető, hogy az arcóbort megfeszül, a rákok meglátnak, kismulnak, arcejteket, melyek elfonnyadtak eltávolodnak és az arcóbort bársonysíma, puha és fiatal külsejű lesz, vagy marad.

EMBRIONALE ZELLS EXTRACT nem hagy zsíros, vagy fényes felületet az arcon, mivel az arcóbort, melynek bármely korban szüksége van az EMBRIONALE-ban lévő aktív sejtekre, ezeket azonnal felszívja. Ezért lehet EMBRIONALE-t a nap minden órájában használni.

EMBRIONALE ZELLS EXTRACT kapható gyógyszerárakban, illatszertárakban, használati utasítással. — Prospektus díjtalanul kapható a fenti helyeken, vagy dr. Rubins Cosmétique, Pinsker, Tel-Aviv.

Dr. Rubins Cosmétique, Pinsker, Tel-Aviv.

Dr. Rubins Cosmétique, Pinsker, Tel-Aviv.

ZENELET

Nemzetközi karmester-járás

A Filharmónikus Zenekar külpolitikai arénává vált néhány hétre: a 8-ik bérelti sorozatot Witold Rowicki, varsói karmester vezényli, mint első fecske, azaz az első dirigens közvéleményre a keleti országokból, míg a hétfői ifjúsági és a csütörtöki rendkívüli koncert élén a neves mexikói zeneszerző, Carlos Chavez (ejtsd: Csávész) állott, az utóbbi argentinai zongorista, Marisa Regules közreműködésével.

Rowicki, a varsói rádió vezető-karnagya, 1914-ben született s a krakkói konzervatóriumot végezte. A második világháború után megalapítja a lengyel rádió zenekart, majd 1950-ben a varsói filharmónia újjászervezésében játszik vezető szerepet. Witold Rowicki nem túlságosan eredeti műsorról mutatkozott ugyan be: Schubert B-Dur és Dvornák „Új világ” szimfóniája közben hazája egyik reprezentatív, erősen haladóirányú szerzőjének, Tadeus Baird-nek „Négy zenekari tanulmány”-át mutatta be, — de ezekben igen jó benyomást tett. — Baird műve két évvel ezelőtt az UNESCO díját nyerte el, s annak idején a jelenlegi karmester mutatta be. Mind egyik tanulmány más- és más hangszerösszetételben, s más jelleggel hozza csaknem ugyanazt az alapötletet, melyet nagyon színesen hangszerelve, a Schönberg-féle tizenkétfokú harmóniákkal dolgoz fel. Kitiűnő munka, csak kissé zavar benne az örökös félhomály, melyben mindvégig, kevés világosabb részlettel, mozog s mely idővel némileg bágysztóan hat a hallgatóra. Rowicki és a Filharmónikus Zenekar kitiűnő előadásban hozta ki az ujdonságot.

Vendégkarmesterünk első rendűen érti a szakmáját, magabiztosan, határozott mozdulatokkal int be minden szólamot, lendületes, izléses a kivitelben és Dvornák népszerű szimfóniájának sem fokozta túl a nosztalgiaját.

Carlos Chavez, anyai részről indián eredetű mexikói zeneszerző és karmester 63-ik életévében is rendkívül friss, fiatalos, eleven benyomást kelt és — nagyon rokonszenves egyénisége úgy a zenekart, mint hallgatóságát meghódítja. Kitiűnő ismerője hazája népi zenéjének, szokásainak, egész folklórjának. „Sinfonia India” c. háromrészes zenekari művében első ízben olvasztotta volt össze hazája spanyol, azték és indián népies elemeit, mely keverék a mexikói zenének jellegzetességét képezi. A Filharmónikusok 4-ik ifjúsági bérletén mutatkozott be hétfőn délután. „I. P.” (Lóerő) c. balettjét 1932-ben Sztokovszki mutatta be s ennek zenéjéből most három részletet hallottunk. Chavez a dél-amerikai őserdőbe vezet bennünket, oly hangtumulust kellős közepébe, melyben hiába keresünk tisztasokat, erdei forrásokat, hogy a buja, zsúfoltan színes és lármásan mozgalmass dallam-erdőből kijutva, egy kis pihenőhöz jussunk. Nagyon valószínű, hogy zenéje csak színpad és balett nélkül hat ilyen kaleidoszkópszerűnek, és hogy eredeti részleteibe, folklórisztikus idézetet ellenére is könnyen belezavarodunk. De mindez csak a hallgató benyomása. Az ismertető szerint a „forradalmi munkásság erejéről” szól az ének, mely megostromolja a gépeket,

uralma alá hajtja őket, hogy hasznos eszközeivé váljanak.

De hogy milyen kitiűnő, vérbeli muzikus, mutatja, hogy a zenekar vonásából rég nem hallott buja, lágy, szinte érzéki melegségű piánókat és árnyalatokat hozott ki és hogy az egész együttes kivált tömör, hajlékony és nemes csengésű hangzásával úgy Cherubini „Anachreon” nyitányában, mint Haydn „Királynő”-szimfóniájában is.

Az ifjúsági koncerten egy elsőrendű fiatal argentinai zongoraművésznőt ismerünk meg, Marisa Regules, aki a nagyon nehéz szólamot (nehéz már csak azért is, mert egyetlen kézzel kell ugyanazt kihozni, amihez kettőre volna szükség!) nemcsak rendkívül könnyed séggyel és virtuózzítással, de színesen, nagyon frappáns dinamikusan árnyalattal és nemes billentéssel uralta. A kiváló tehetségű művésznő ifjú hallgatóságának lelkes tapsait egy Scarlattirádással hálálta meg. Chavez különösen otthonosan mozgott Ravel egzotikus hatásokban bővelkedő, és szintén erősen heterogén elemekből álló versenyművének bizsergető ritmusaiiban, és egzotikus harmóniáiban.

A COLLEGIUM MUSICUM HANGVERSENYE

Ez alatt a szép név alatt Ejtán Lustig vállalkozása értendő nálunk, aki évek óta fel-felújítja, főképp a régi zenét művelő hangversenyeit. Ezúttal a tel-avivi Múzeumban lépett fel ez a lelkes muzikus, akinek egyik legfőbb érdemének tudhatjuk be, hogy minduntalan új, ismeretlen zene-műveket mutat be, nem mindig a legszerencsésebb választékban és összeállításban ugyan, de sok értékkel és régiséggel is, műsorán.

Ezeket az „antik” zene-műveket rendszerint fiatal énekesekkel frissíti fel. — Ezúttal is két értékes fiatal szopránénekesnő működött közre: a nagyon széphanu Lelia Sáni, akit nemrégiben az Ohel Sém-ben, Kol Jiszráél zenekarral, Taube vezénylete alatt hallottunk és dicsértünk és a még új olá, Székely Kató. Ráchel, aki valóban meglepő orgánájának nemes csengésével, hajlékony és kellemes hangjának közvetlen melegségével és kifinomult énekkultúrájával.

Nagy ügyetlenséget követtek el a koncert rendezői, hogy egy ismeretlen énekesnőt egy hasonló hangnembeliek társaságában, kizárólag duettekben mutattak be, holott igen érdekelt volna még oly rövid szólószáma is! De bizony benne, hogy erre is hamarosan sor fog kerülni! — A két nagytehetségű szoprán-énekesnő, Pergolesi és Bononcini, szép, habár nem túlságosan érdekes duettjét adta elő.

A műsort a Filharmónikusok nagy tudású, intelligens fuvolása, Uri Soham nyitotta meg és zárta le, Vivaldi és Grertry verseny-műveivel s közben két bájos kis korszerű szólódarabot, Debussy és Honegger szinte ismeretlen műveit játszotta. Érdekes, hogy eddig nem sikerült egy európai színvonalu fuvolást kiállítanunk, holott a Filharmónikus Zenekarnak újabbán éppen a fuvósok képezik az erősségét.

Egy vokál-négyes: Sáni (szoprán), a barlang mélyéből éneklő altista, Eliezer Eigi, egy lelkes műkedvelő tenorista, Avigdor Peleg és mint régi ismerősünk, Jehosua Zohár basszista, Ejtán Lustig lelkes,

... S · Z · I · N · H · Á · Z ...

HABIMA: „A MAJOMPER”

J. Lawrence és R. E. Lee, amerikai szerzők a darab témáját az 1925-ben lezajlott, híres Dayton-perből merítik. Ez a per, amely akkor bejárta a világsajtót, akkor az volt a bűne, hogy az

JULIUS GELLNER

akkor híressé vált Darwin-elméletet tanította az iskolában.

A darab kitiűnő felépítésű, végig izgalomban tartja a nézőt, aki a kis amerikai vidéki városka törvényszéki tárgyalását elli végig. Fájó aktualitása van nálunk annak a vitának, amely a valóságos felfogást képviselő vádló és a tudományos — darwini — alapra helyezkedő védő között leperg.

Mint ahogy a vádló és védő híres szónokok, akik vitáikat ragyogó ügyvédi és retorikai fogásokra építik fel, a tárgyalás olyan izgalmas, hogy a vádló, amikor az esküdtek ítéletét meghallja, amely csak pénzbüntetésre ítéli a vádlottat, összeesik és meghal.

Jelen van a szellemes, de cinikus újságíró is, aki mint hiéna csap le a szenzációs eseményekre. Nem nagy szimpátiát ébreszt a nézőben és nem szerzik megbecsülést kortársainak.

Szerelmem sem hiányzik a darabból: Ráchel, a falusi pap leánya szereti a vádlott Cates-et, aki kollégája és végig kitart mellette, bár nem osztja annak tudományos meggyőződését. Ott hagyja apját — aki természetesen a másik táborhoz tartozik — hogy a kiszabadult vádlottal összeházassodjon.

Julius Gellner, a rendező ez alkalommal is remek munkát végzett. Minden egyes jelenet a kitiűnő összjáték

A cirkusz megérkezett Szombattól, (márc. 17) tart előadásokat a Kikár Hámedinán, 6.30 és 9.15-kor, hétköznapokon 4 és 8.30-kor Csodák csodái:

NUC a világhírű komikus oroszulánaton VUC a bagdadi tolvaj Bilman és 40 oroszulánja „Urvarázslók” káprázatos mutatványai a trapézon.

Csak egy hónapig Tel-Avivban

Jegyek a cirkusz pénztáránál és az összes jegyirodáknál. A márc. 15-re eladott összes jegyek a márc. 17-én, szombati előadásra érvényesek. Minden ut a cirkuszhoz vezet, az 5, 12, 13, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 31, 62, 64-es autóbúszákon.

sőt lelkendező zongora melőli vezénylő mellett Mozart- és Telemann-művekre lépett fel. Az utóbbinak 117-ik szólótára képezte az estnek talán legnagyobb eseményét.

Pataki László

jegyében pereg és a tömeg-jelenetek a legnagyobb színházakban is nagy sikert aratnának. A realista diszletek (A. Adar), pontosan megfelelnek a darab hangulatának. Ujdonság csak az talán, hogy függöny nincs a színpadon, a jelenet változásokat és a szünetet a fény kioltása jelzi.

Régen láttunk ily kitiűnő játékot a Hábima színpadán. Simon Finkel talán soha ily remek és hibátlan játékot nem nyújtott, mint az öregedő, hanyagult öltözött, félszeg, de zseniális védőügyvéd figurájával, akinek minden szava tudományos alapozottsággal, könnyedén és a nagy színes lendületével csap le ellenfelére. Finkel a darab igazi főszereplője.

Az utána következő nagy szerep Smuel Rodenszkie (aki a beteg Sraga Friedmann helyettesíti), ő Brady, a vádló. Kitiűnően játsza — főleg egyes jelenetekben — az elbizakodott, pöffeszkedő, népszerűség-hajhász nagypolgárt.

A többi szerepekben igen jól állják meg a helyü-

KAMERI SZÍNHÁZ: KARAGIOS KAPITÁNY

A darab életkép, de azt is lehetne mondani — ha nem hangzana furcsának színdarabról azt állítani — hogy „Karagios kapitány” monográfiája ennek a már

JOSZEF JADIN

idős, nyugdíjas hőnek s a körülötte folyó megrajzolt szegényes élet a pirusi sík-egyekben csak jobban kiemeli Karagios kapitánynak nem mindennapos figuráját. A svájci szerző, a ma 30 éves Gaulis sokat utazott a Földközi tenger partvidékein és úgy látszik megkapta ez az érdekes figurája és a pirusi vidék földhözragadt görög parasztjainak az élete.

A darabot először saját színházában két év előtt hozta színre.

A kapitányt, valódi nevén Nicolas Zenodakist, mulatságos természete miatt „Karagios”-nak nevezték el s a név rajta is maradt örökre. „Karagios” szláv szó, amely mulatságost, nevetésgést jelent s a török színpadoknak kedvenc népi figurája volt. Sőt, a régi időkben ezen a néven komikus török bábszínház is működött.

Karagios kapitány szegény nyugdíjas robusztus-termetű jovialis és a maga nemében zseniális figura. Szertelen természete nem nagyon veszi be a polgári társadalom szigorú erkölcsait: hogy családját eltartsa és két szenvedélyének, a nőknek és az itálnak áldozhasson, nem riad vissza kis lopásoktól, csalásoktól, hamiskártyától és egyebektől. Ugyanakkor arany szíve van, mindenkin segít. Ravasz és eszes, a falubeliek felnéznek rá s bekebelesnek nevezik ki vitás ügyeikben. Mindenki minden tanácsért hozzá megy, respektálják, szeretik, minden erkölcsbevágó hibájával együtt.

Szegényes lakásában öreg, beteg feleségén kívül 26 éves vénlányának számított leánya és fogadott leánya, Szonja él. De ott rejtegeti a törvény elől régi barát-

ket Amitáj, Afroni, R. Weiner, Z. Chárfáj, T. Rubens, M. Aserov, Warsaver.

Ha a darabnak nem lesz oly kasszasikere, mint a Gellner által rendezett két legjobb darabnak (Sirjédes hazám és az Ügynök halála)

SIMON FINKEL

la) annak oka kizárólag az, hogy a „Majomper” témája szárazabb, kevésbé szól a szívhez.

Marad azonban a tény, hogy ez a rendezés a kitiűnő angol-zsidó rendező egyik nagy teljesítménye.

ának a fiát is, akit a rendőrség köröz, mert a katonaságnál feljebbvalóját megölte, amikor megtudta, hogy az felelős apjának haláláért a görög szabadságharc idején.

A házbán lebzsel a kopott csuhájú pápa is, aki még templomja egeire is szegényebb. Ettől is ellop Karagios kapitány időként egy-egy csirkét, ha nagyon megszorul és megcsalja a kockajátéknál, ha pénzre van szüksége. A pápa, akinek minderről a „csalafintaságról” tudomása van, tehát csak leeszi nála veszteségeit.

Karagios kapitány a lakásában tartja Florát is, fiatal és szép szeretőt, akit menyasszonyának nevez, annak öt éves gyermekével együtt.

Elveszi az életet, a népes családot, a falusiak tisztelét, valóságos kiskirálynak érzi magát.

De kitiűndök, hogy a fiatal Kostast, a katonaszökevénynt ő rejtegeti, azt börtönbe vetik, s tőle viszont büntetésből az állam megvonja tisztí nyugdíját.

Szonja, aki megszerette Kostast, kivándorol Ausztráliába, Flóra is megunja az értelmetlen életet, megölik gyermekével együtt, s zamegy szülőföldjére Kitiűnő a ház, csak a beteg asszony és leánya maradnak.

A kapitány így nem tud élni, minden nélkül, ami neki a hatalmat és az életet jelentette. Pénze sincs már, hogy legalább italba ölje bánatát. Régi katonakabátjába burkolózza el hangját, tehát a házat vesztésébe.

Karagios kapitány ismert világhírű figuráknak a keveréke. Van benne Hary Jánosból, Don Quijote-ból, Don Juanból, Till Eulenspiegelből, a Koldusoperájának hangulatából. De a legjobbban Mossinson Kázablánjára emlékeztet.

Joszeff Jádinnak éppen olyan nagy szerepe ez, mint amilyen évekként elzött a Kázablán volt. Mindent kihoz ebből a szertelen, reinkarnációk, csalásoktól, hamiskártyától és egyebektől. Ugyanakkor arany szíve van, mindenkin segít. Ravasz és eszes, a falubeliek felnéznek rá s bekebelesnek nevezik ki vitás ügyeikben. Mindenki minden tanácsért hozzá megy, respektálják, szeretik, minden erkölcsbevágó hibájával együtt.

Igen jók a többi szereplők is. Hafi, mint a szegény, kopott falusi pápa, Ráchel Bernstein-Kohen, mint a szenvedő feleség, Gila Almagor (Szonja), Michael Gur, a ravasz, szivtelen kocsmáros kitiűnő

HABIMA H

Tel-Aviv, márc. 17., szomb.

A KIRÁLY RUHAI

Haifa, márc. 17., szombat

Városi Színház, 7 és 9.30

GIGI

S. DZSIGAN

Shifra Lehrer

Ábi gezint...

Péntek, március 16-ikán Haifa, Ora-terem, 8.35 Szombat, március hó 17. Tel-Aviv, „Muqrabi” — 6.45 és 9.15-kor Vasárnap, március 18. Haifa, Növés Sánán 8.30

IZRAÉLI OPERA

Szombat, márc. 17. este 8.30 LA TRAVIATA

L. Abramovici-Avrov szuper revüje:

„Lamir ále zingen!”

MA, péntek, márc. 16-án Cholon, Armon, este 8.30 Szombat, március 17-én 6.45 és 9.15-kor Tel-Aviv — „Ohel-Sém” Vasárnap, március 18. Ludd, 8.30

MI, NŐK

színmű 3 felvonásban

ANNY LITON

közismert művésznővel.

GIVATAJIM március 16., péntek Noga, 8.30

HAIFA március 17., szombat Bajtenu, 6.45—9

GEDERA március 18., vasárnap, este 8.30-kor

RAMATAJIM március 20., kedd, 8.30

HAIFA március 21., szerda Ora, este 9-kor

KIRJAT-GAT március 22., csütörtök, este 8.30-kor

TIVON március 23., péntek, 8.30

JERUZSALEM március 24., szombat YMCA

maszkjában, Oded Teomi, mint a szökött katona, Niszán Játir, Lior Jánáj, Zmira Jánáj, Tanja Perez, és a többiek.

A darab sikere elsősorban a kitiűnő rendező, Smuel Bunim érdeme. Az ő ötlete volt a népies zenei betétek beillesztése is. A zenéi Gary Bertini szerette görög népdalok témájára, előadja Nehama Hendel, J. Pelta és J. Klaus zenei kíséretében. Tumarkin, úgy látszik, jobb diszlektifistának, mint képviselőnek bizonyul, legalább is a Helena Rubinstein teremben kiállított tárlata ezt igazolja.

Az előadás kedves, szórakoztató és valódi, hamisítatlan folklór-ízlet hagy a nézőben.

Dr. Marton Gizella

A fegyverszünet után

Amint az algériai fegyverszünet kézzelfogható valószínűsége, vagy legalábbis aláírásokkal ellátott okmányok válik, felmerül a nagy kérdés, vajon ezt a fegyverszünetet, helyesebben mondva az Algéria függetlenségéről szóló békeszerződést, hogyan lehet tényleges békévé változtatni? Ha az egyezmény pontja is tesz a francia hadsereg és az algériai lázadók hét éves háborújára, nem vet véget, sőt tulajdonképpen megnyitja a háborút Algéria francia és mohamedán lakosai között. Nem is kétdalu, hanem háromszögű háború ez, amelyben a francia hadseregnek azt a lehetetlen feladatot szánták, hogy fenntartsa a rendet egy országban, amelyből néhány hónappal mulva amúgyis ki kell vonnia és főleg a francia településeket szálljon szembe.

Az OAS nyilvánosan működő titkos fegyveres szervezet, esztelen véres terrorja nagyban hozzájárult ahhoz, hogy megszüntesse a francia katonák természetes

Irta: Arad Gideon

tes rokonszenvét ezen alulakat iránt, amelynek élén Raoul Salan és más legendáshírű, egykor nemzeti hősként tisztelt francia tábornokok állnak. A rendes hadsereg tisztikarának egyrésze azonban nem titkolja az OAS iránti rokonszenvét. Ennek a hadseregnek kellene szembezállnia az OAS-szal, mégpedig az eddig terroristáknak nevezett FLN alakulatokkal karöltve, amelyek ellen a hadsereg hét évig véres harcot folytatott.

Semmi sem vall arra, hogy Algériában máról-holnapra meg ehetne szünetelni a vérontást és simán végre lehetne hajtani a békeszerződést, amely szerint hathónapos átmeneti idő után népszavazás dönt majd Algéria függetlenségéről. A francia külpolitika szempontjából azonban az algériai egyezmény aláírása máris aktuális teszi az arab világgal való jövőbeni kapcsolatok kérdését.

VISSZA DAMASZKUSZBA

Az arabok — annak idején még Nasser irányítása alatt — mindig azt állították, hogy Franciaország közelkeleti kivonulása óta két

Angliában növekszik a Liberális Párt népszerűsége

Blackpool, Anglia. (Reuter). A konzervatív párt győzött ugyan a Blackpoolban megüresedett képviselői mandátumért lefolyt pótválasztásokon, de lényegesen kevesebb szavazatot ért el, mint 1959-ben. A konzervatív jelölt alig ezer szavazattal kapott többséget, mint a liberális, viszont a munkáspárti jelölt a harmadik helyre szorult, holott 1959-ben a második helyet tartotta. A konzervatív párt körében aggodalommal állapítják meg, hogy a liberális párt népszerűsége jelentősen nő és ez nem csak Blackpoolban mutatkozik meg.

Bejegyezték az űrrepülési rekordokat

Páris, (IFP). A nemzetközi aeronautikai szövetség, amely Párisban székel, tegnap hitelesítette German Titov szovjet űrrepülő világ rekordjait, amelyeket az 1961 augusztus 6-án és 7-én végrehajtott űrrepülés során állított fel. Titov két rekordja a távolsági repülés, amelyet 703 ezer 143 kilométerben állapítottak meg és az időtartam világ rekordja. Repülése 25 órával és 11 perccel tartott.

A szervezet elnöke közölte, hogy a Szovjetunió részletes és pontos adatokat köz-

akadály áll az arab-francia jóviszony útjában az algériai „imperialista” politika és a francia-izraeli barátság. Libanoni politikuskok, akik sohasem voltak hajlandók más arab országok példáját követve hagyományos kapcsolataikat megszakítani Párizsszal, a közelgő algériai kiegyezésre utalva, már hetek óta azt magyarázzák a francia külügyminisztériumnak: most már elhárul az algériai akadály és Franciaország helyreállíthatja befolyását a Közelkeleten, csak szakítson Izráellel.

Beirut szavának némi súlya van a francia külügyminisztériumban, ahol nagyra értékeli a libanoni politikuskok kitarását Franciaország mellett, a legnehezebb időkben is. A Quay d'Orsay-ban számos hivatalnok ül, aki szívesen felújítaná a régi arabbarát politikai vonalat.

Legutóbb az ismét önállóvá vált Szíria is puhatol-

lózni kezdett Párizsban, ahol örömmel fogadták a célzásokat, hogy az algériai békekötés után lehetővé válik a régi barátság felújítása. Dualibi szíriai miniszterelnök legutóbb dicsérlettel emlegette De Gaulle elnök liberális politikáját. Achram Churáni, a szocialista párt vezetője — aki annak idején az Egyiptommal való egyesülés híve volt — ugyancsak a franciák liberális magatartását méltatta az eviani tárgyalásokkal kapcsolatban és szintén emlegette a Párizs és Da-

AMERIKA TERVEI NASSZERREL

Amint Szíria és Libanon hivatalosan is felújítják a baráti kapcsolatokat Franciaországgal, példájukat Jordánia is fogja követni, amely csak erre az alkalomra vár, hogy a Nazzerral való vetélkedése során rákényszerítet Francia-ellenes propagandát beszűntesse. Ezzel szemben egyelőre sem mi jele sincs annak, hogy a Franciaország és Egyiptom közötti ellenséges viszonyban rövidesen fordulat állna be, bár valószínű, hogy Algéria függetlenségének megvalósulása után nem fognak hiányozni az erre irányuló kísérletek.

Párizst valószínűleg Amerika közelkeleti politikája fogja arra készíteni, hogy kiegyezést keressen Nazzerral. Az amerikai külügyminisztérium kiküldöttei az elmúlt hónapokban sorra érkeztek Kairóba és kiszivárgott hírek szerint többé-kevésbé konkrét aján-

A BARÁTSÁG PRÓBÁJA

Az amerikai javaslatok lényegükben megfelelnek Párizs érdekeinek is, mert Nasser áskálódása a jövőben is bonyodalmakat okozhat Algéria és Franciaország kapcsolataiban, másrészt pedig a Nasser befolyása alatt álló casablancai csoport akadályozza azt a tervet, hogy francia befolyás alatt álló északafrikai államszövetség jöjjön létre, mely Algériát, Marokkót, Tuniszt és esetleg Libiát ölelné fel. Az északafrikai Magreb francia égisz alatt megvalósulása végett vetne Nasser afrikai ábrándjainak. De Páris semmiesetre se engedheti meg, hogy az amerikai befolyás növekedése mellett teljesen kiszoruljon Kairóból, mert — amint a múlt tapasztalatai igazolják — Franciaország és Amerika érdekei ebben a térségben nem azonosak és politikájuk nem mindig egyeztethető össze.

Az arab világ forrongása és a vezető világhatalmak kulisza mögötti harca ebben a térségben még távolról sem zárult le és a jövőben is számolnunk kell gyakori, néha meglepő fordulatokkal. Ezért túl korai

maszkusz közötti barátság hagyományait.

A közeledést lényegesen megkönnyíti az a tény, hogy a Szíria és Egyiptom közötti feszültség nem mutatja az enyhülésnek semmiféle jelét, sőt leutóbb még jobban elmérgesedett a viszony. Nasser propagandája változatlanul árulónak nevezi a damaszkuszi kormány tagjait. Kairót nyilván az is bosszantja, hogy Szíriának, mely a maga módjára értelmezi a „pozitív neutralizmust”, sikerült szovjet segélyt kapnia, illetőleg Moszkvában kijárnia, hogy az annak idején az EAK „szíriai tartományának” ígért orosz segélyt Damaszkusznak és ne Kairónak folyósítsák.

latokat tettek Nazzernak. Amerikai meggyőződés szerint Egyiptom továbbra is a Közelkelet kulcsa marad — bár negatív szempontból. Nemcsak Nasser külpolitikai törekvései okoznak állandó bajokat, de Egyiptom gazdasági helyzete és a lakosság tömegének alacsony életszínvonala is zavargások magvát viselik magukban, amelyek elősegítik a kommunista befolyás növekedését és veszélyeztetik a közelkeleti stabilitást.

Ezért Amerika — hirtelen — azt ajánlja Nazzernak, hogy összpontosítsa törekvéseit az egyiptomi fellachok életszínvonalának emelésére, amit Amerika hajlandó kiadós segélyvel támogatni. Ezzel szemben Nazzernak is kellene mondani külpolitikai törekvéseiről és befolyását arra kellene felhasználnia, hogy fokozza a megértést Amerika és az úgynevezett semleges államok között.

lenne bármilyen jóslásokba bocsátkozni arról, hogy mi lesz a közeli hónapok. Csak annyi bizonyos, hogy ebben az esztendőben Franciaország és Izrael barátságának újabb nehéz próbát kell kiállnia.

A legújabb párisi jelentések úgy szólnak, hogy a külügyminisztérium hagyományosan arabbarát köréi ismét felemelték hangjukat és hajlandók lennének az arabokkal kiegyezni, akár Izrael rovására is. Ezzel szemben De Gaulle elnök és Debré miniszterelnök fenntartják a diktumot, hogy Franciaország és Izrael barátságát nem szabad megengedni.

A két irányzat közötti eltérés legutóbb is megmutatkozott, amikor Lévi Eskol pénzügyminiszter erőfeszítései a Közöspiacca való megegyezés érdekében, csak lagymatag támogatásra találtak a francia külügyminisztériumban. Lehetséges, hogy éppen ez adja meg majd a jövőbeni helyzet képet: a tényleges barátság fenntartása, anélkül, hogy ez nyíltan mutatkozna a francia diplomáciában.

Egy ember az utcáról...

Ennek már fele se tréfa szerkesztő úr, a bné-bráki csatának, de nem lepi meg azokat, akik aggóva figyelik a vallási fanatizmus elfajulását. Ha lehetséges következmények nélkül megtagadni a választ a bíró kérdésére, mert „a vádlott nem ismeri el Izrael államát, bírósága tehát nem illetékes ítélni”, ha ez lehetséges — és tudjuk, hogy ez történik — akkor a „szombatvédők” randalirozása és a fanatizmusból elkövetett gyermekrablás csak ugyan nem lep meg senkit... Logikus, ha a fanatikusok szembezállnak a rendőrséggel, mert az előzményekből jogosan következtették, hogy számíthatnak az államhatalom védelmére. Nem csodálkozunk semmin.

Tulajdonképpen azon sem, ami Bné Brákban történt. Pedig ott a fanatikusok mindenképpen, még a józan ítéletű vallások szempontjából is rossz ügyet védték. Hirtelen meghalva a hatóságok kénytelenek voltak kutyát kötelese megállapítani a halál okát, különösen, ha tudjuk, hogy családjára egészségesnek ismert. Ez nem is boncolás, mert azonos egy hasmütételt, esetleg nincs szükség még arra sem, ha idejében ki tudják szívattyózni a gyomor tartalmát. Esetleg még a szívet vizsgálják meg, szóval elvégzik, amit a törvényszéki orvostan előír és megállapíthatják, történt-e bűncselekmény, vagy sem. Ezért fogadták közöpporral a rendőrök, ezért sebesült meg tíz rendőr, három közülük súlyosan.

Ez mind eltörpül a további megdöbbentő tünetek mellett. Minthogy bármit kövessenek el a fanatikusok, megtorlástól nem kell tartaniuk, ezért nem is tehetünk nekik szemrehányást. Bár a hatóság elleni erőszak legsúlyosabb változatát követték el, egy pillanatra sem aggódtak esetleges letartóztatástuktól, hisz' órákon át a holttest mellett maradtak és zsoldárokat énekeltek, diadalittasán, abban a tévhitben, hogy szolgálatot tettek a vallásnak.

A régi háborúban a vesztes fél elvonult a csatatérről, ezt tették a rendőrök is. Előbb azonban, még a megkövezés előtt, kérték a polgármestert, csillapítsa le az őrgöngöket és magyarázza meg nekik, miről van szó.

A polgármester megtárgalta a békítő közbelépést. Miért? Talán félt a vallások táborától? Vagy helyeselte a randalirozást? Akár így, akár úgy, végzetes hibát követett el. Csak helyesebb lehet, hogy betegségére való hivatkozással lemondott a polgármesteri állásról.

A józan gondolkodású vallások egyértelműen elítélik a történeteket. Megkérdeztünk egy közismerten vallásos embert, Kis Mordecháj (Márton) biztosítási főtisztviselőt. Többek között ezt mondta: — Hílt Hásém — Istenkáromlás, annak legsúlyosabb formája. Felháborító, ami történt. Ide vezet az elvakult vallási fanatizmus. Pedig ez még csak a kezdet volt.

Warhaftig vallásügyi miniszter, a Vallások Nemzeti Pártból került a bársonyszékbe... Ugy tudjuk, pártja komoly elemei közé tartozik — legalábbis messziről nézve — azért lett miniszter. De meglepetésünkre ott folytatta, ahol a bné-bráki polgármester abbahagyta... megkérte Sitrit rendőrnisztert, hogy a rendőrség ne indítson nyomozást ebben az ügyben. És a rendőrniszter érthetetlen módon megtette ezt a szíveséget. Ha nem tudnák kormánykörökben, az ország túlnyomó többsége a legnagyobb megdöbbenéssel fogadta ezt a

mindnyájunkhoz méltatlan, veszélyes és szégyenletes kiskislást... Olyan hiba volt ez, ami szerintünk nem maradhat következmények nélkül. A rendőrségi tisztok és ez a legényes nem használhatók ilyen átlátszó politikai buktenchez és demoralizálja ezt a kitűnő testületet, ha nyilvánvaló bűncselekmények előtt kezét-lábát lekötik.

Mindazt betetőzte, hogy a halottat eltemették anélkül, hogy kivizsgálták volna halál körülményeit. Az előzmények után feltételezhető, hogy ez a veszélyes precedens nem történhetett meg a már említett miniszterek és az egészségügyi miniszter akaratára nélkül.

Idevezet, ha a vallást a politikával összekeverik. Izrael tekintetben nem hasonlítható más demokratikus államhoz. Több oka is van annak, hogy nálunk a vallás különböző változata politikai állásfoglalást is jelent... A gáluti örökség tehetőse, ez, bízunk benne, hogy előbb-utóbb kiheverjük.

Mit mondjon a nemzsidó világ a bné-bráki botrányhoz és riasztó fejleményekhez? A klerikalizmusnak ilyen vadhajtásaihoz? Még mi sem értjük, hát még ők, a távoli külföld. Ki értheti meg, hogy vannak zsidók Izraelben, igaz, elenyésző kis számban, akik ugyan nem engednék megoprálni magukat, ha a sebes nem tanult gyakorlitalag is anatómiát, de azt nem tírják, hogy zsidó orvosjelöltek zsidó holttesteket tanuljanak. Akik utcai harcot kezdenek már azért is, mert a rendőrség gyanús körülmények között elhunyt ember halálának okát törvényes módon és kötelességszerűen ki akarja nyomozni.

Az a fenéség, hogy sem a Mápáj, sem az ellenzéki pártok nem jöttek meg rá annak a nyitására, miképpen szabadíthatják meg a kormányt a vallás lobogója alatt működő pártoktól. Sajnos, Ben Gurionnak alighanem kellemebbek együttműködni a vallásokkal, mint a nehezen kezelhetőbbi párttal. A nehezen kezelhetőeknek meg kellene akadniuk a helyzettel és át kellene alakulniuk könnyebben kezelhetőkké — a cél érdekében.

Eljön az idő, amikor a vallást nem fogják politikai mesterkedésekkel és türelmetlen fanatikusok terrorjával beszennyezni. Csodálkozni fognak a mai vallások pártok, milyen üdítő reneszánszt éli majd a vallás, ha a mostani szellemi és lelki gettó szanad levegő járja át. Ha ez az idő egyszer eljön — és bízunk benne, hogy bekövetkezik — azok, akiket ma a terroristák túlkapásai elriasztanak, a politikától megtestített vallás vonzóereje alól nem fogják kivonni magukat.

A Kneszet vitával nem érdemes foglalkozni, mert ott minden szó pártpolitikai érdeket takart. Csak azon csodálkozunk, miért sajnálja Sitrit, hogy a rendőrök nem jártak elérésebben. Miért nem huzatta le velük a fehér kesztyűt?

Es még valami. A miniszter szerint egy orvos megállapította, hogy nem történt bűncselekmény és csak azután temették el a halottat. Minthogy a bné-bráki orvos percekkel az eset után nem látta a holttesten, mitől halt meg, nem érezzük megnyugtatónak gyors eltemetését. Ezért ajánljuk az illetékeseknek, rendeljék el a szerencsétlen halott exhumálását és tisztázzák, mi okozta hirtelen halálát.

E pillanatban ez az állam érdeke. Faragó Miklós

NAGY SIKERREL FOLYTATJA FELLÉPÉSEIT

JUDITH KRONENFELD
MŰVESZŰ, A LATVANYOS, ZENÉS SZÍNŰBEN:

„IHR GROISZER SZOD!...”

2 FELVONÁS (3 KÉP), IRTA: Z. SCHOR

Rendező: JENY SELTZER

Szereplők:

ALPERIN JACOV — SAVICI GOLDRICH

Vezényel: SIMON WOLFENSOHN

Koreográfia: JACOV KALUSKY

FIGYELEM!

HOLNAP,

SZOMBAT, márc. 17.,

Jeruzsálem
YMCA
TEREM

ESTE 8.30 ÓRAKOR

MA, PÉNTEK, MÁRCIUS 16., 8.30

KIRJÁT-CHAJIM
BÉT-HAAM

KEDD, MÁRCIUS 20., este 8.30

TVERIA
AVIV MOZI

SZERDA, MÁRCIUS 21., este 8.30

HERZLIA
TIFERET MOZI

13.

— Nem kérem! Nekem erre nincs pénzem. Steiner Herman fia tanít, a könyvkereskedő. Cserébe.

— Mit ad maga?

Héberre tanítom és az öreg úrnak, az instruktorom nagyapjának naponta felolvasom a Pressét.

— Az anyaggal elkészült? Nehogy kárba vesszen a vizsgadíj!

— Akár a mai napon vizsgára állhatnék — feleltem önézetesen.

Kissé gondolkozott, talán tapintatos formát keresett, hogy bepillantasson életkörülményeim közé.

— A vizsgapénz nehezen került elő, ugye?

— Kölcsönt vettem fel a Pozsonyi Takarékból.

A válasz meglepte. Ajka körül immár megjelent az első mosoly.

— Maga gyakorlati közgazdaságtanból jelest érdemel. Szép dolog, hogy maguk felekezeti frakcióra való különbség nélkül összetartanak. Csak azt nem értem, miért nincsenek egy táborban?

Amire a neológok papja tegnap olyan szenvedélyesen rámutatott, azt a katolikus tanár most kérdés formájában tette élém.

— Nekem erről nincs kialakult véleményem, tanár úr — feleltem habozva. — De azt hiszem, hogy ez jómódu és szegényes kérdése. Az emberek ilyen táborok szerint csoportosulnak, csakhogy ezt nem mondják. Az egyik fél azt állítja, hogy közelebb van Istenhez, a másik, hogy közelebb van a civilizációhoz.

Dohnányi tanár úr most kacagott.

— De az orthodoxok között is vannak gazdagok — folytatta a tanár a disputát.

— Van kivételesen gazdag is. De ezek legtöbbször a szegényekkel érez.

Ez a megállapításom nagyjából talált is az akkori Pozsonyra. A Zsidó utca gazdagjai alapítványokkal és szociális gondoskodásukkal testvéries együttérzést tanúsítottak a szegények iránt. Elég, ha megemlítem Joel Wolfot, aki végrendeletében huszonkét helyre adakozott: egyetek javára, szegény tudósoknak, kisiparosoknak, kórházaknak.

Csengettek. A fiúk éktelen zsvajgása közepette az osztályokból a folyosóra tódultak. Dohnányi tanár úr kezét nyújtotta, amivel nemcsak megtisztelt, hanem bizsergő biztatást adott. Kezem már a kilincsen volt, amikor utánam szólt.

— Jól készülni, fiatalember! Zsidónak mindent jobban kell tudni!

Odalent kinéztem az ódon épület kapuja alól, nem-e jár „veszélyes elem” arrafelé. Ahogy azonban kidugtam a fejemet, szinte belém esett egy böcher-társam, akit csak látásból ismertem. Mindketten megszeppentünk, de az első ijedség után, mint az adoma oroszlánbőrbe hujtatott két zsidója, én „Halljad Izráel!” kiáltásban törtem ki, míg ő, felismerve a helyzetet, nyomban kontaktusba jutott velem és kacagva folytatta.

— „Az Örökkévaló egyetlen egy!”

Megmondtam neki, hogy csak tíz perc után menjen fel, mert addig valóságos kaszinó az igazgató irodája és egyetlen böcher annyit gój között semmi esetre sem javítja az összhatást.

Ez a böcher egyébként sem volt valami dekoratív jelenség, névszerint Adler Mojse, de genere Dunaföldvár vagy Fadd, kövérkés, lomha alakjával, orra alatt erős bajusznak induló, fekete, apró pamaccsal. De már ismeretségünk első idejében érdekes tipust ismertem meg benne; szívós, önzetlen és következetes karaktert, amilyent az a kor csak elvétve produkált. Egy „felvidéki” chászid családból származott, kritikai, progresszív, de főleg szociális hajlamokkal.

Már a gimnázium kapuja alatt eláruztuk egymás tanügyi titkait. Őt is diák tanította, Strasser Jóska, aki rokona volt, jó polgárok gyermeke, bútorkereskedők a Zsidó utca legforgalmasabb pontján. Szombaton bezárták az üzlet utcai ajtóit, de az udvar felől kereskedtek, mint sokan, akiket inkább feészélyezett az emberek megszólása, semmint a magasságban trónoló Atyauristen.

Nem azért ment, hogy letegye a pénzt, hanem haladékat akart kérni, noha fogalma sem volt, honnan veszi majd egy későbbi időpontban a vizsgadíjat.

★

A régi képviselőház alagutzertű boltivei alatt, a városháza felé való sétánk közben a fiatalok közvetlenségével össztegeződünk.

— Miért teszel gimnáziumi vizsgákat? — kérdezte.

Nem mondhattam, hogy főképp és elsősorban Flóra miatt. A másik indokot közöltem vele.

— Mert ember akarok lenni, akivel mindenki szöba áll. És te?

— Én népvezér akarok lenni. Sokat kell tanulni, amíg az ember ezt elérheti. Igazság szerint nem annyira a bizonyítványra van szükségem, mint inkább a tudásra. Azonban ha vizsgára készülődöm, ez ébrentartja bennem a munkafegyelmet. De ha nem lesz pénzem, az sem lesz tragédia. Itt maradok őszig, aztán megyek Pestre és beiratkozom a szemináriumba.

— Szóval, te modern rabbi akarsz lenni. Szerinted ez a népvezér.

— Bolond beszéd! Én az akarok lenni, aki a magyaroknak Petőfi volt, vagy a németeknek Lassale.

Mint hogy nem ismertem a népvezérek ténykedéseit, Adler Mojse pár szóval megmagyarázta, de nem elégitett ki.

— A zsidóknak is voltak népvezérek. Azok között nem találtál követendő példát? Juda Makkabit például? — kérdeztem.

Diákos tréfába hajlott a vitánk, de Adler komolyan vette a népvezér-problémát.

— Makkabi régen volt, legendás időkben. Én napjainkban élek és internacionális vagyok.

Nem sok ügyet vettemek új barátomnak számomra érthetetlen ambícióira, mint hogy egészen más természetű dolog eltérítette figyelmünket e tárgytól.

A városháza körül, a nevezetes sarokházból, amit „Meraglim-Haus”-nak hívtak és amelynek ormán egy jámbor szobrász a szőlőfürt alatt roskadozó két bibliai kémet örökítette meg, kijött a Zsidó utca három nevezetessége: Mordchele, Mazsele és Sejdnl, a város bolondjai. Három testvér, akiknek hét éves korukban megállott a szellemük. Akkor már közel voltak a hatvanhoz. Adler mélyen megemelte kalapját.

— Ich habe die Ehre, Herr Mordche!

Mordchele, mint egy felbosszantott gyermek, kelletlenül-síró hangon viszonzta a köszöntést.

— Treff, dich der Schlag, du Hummelkopf!

Johann Nepomuk Hummel régi, híres zeneszerző volt, aki Pozsonyban született: mellszobra ott állott, gömbölyű nagy brozfejjel a színház előtti parkban. Pozsonyi különlegesség volt, egy zseinalis művész nevével gonyolódni.

Mojse mindent, tehát e barátságos üdvözlést is bölcséleti és szociális szempontok szerint igazította el magában.

— Nehogy azt hidd, hogy a három testvérről Természet valami égbekiáltó igazságtalanságot követett el. Az emberek legtöbbször esze tizenhárom éves koráig fejlődik, aztán már csak hullámzik a külső hatásokra. A hét éves gyermek még naiv, jószívű, hiszékeny és igazmondó. Tizenhárom éves korában már ambíció nőtték, tehát önző, tehát társadalomellenes. A multkor Mordchele eljött egy temetésre, néhány gyerekes dolgot mondott, amin a gyászközönség nevetett. Joel Wolfot bosszantotta, hogy rontja a hangulatot. Restellte Mordchele jelenlétét azért is, mert távoli rokona és ráförmedt: „Takarodj innen, dü Meschügenger!” Erre a bolond olyant mondott, ami beillene akármilyen ilozófiai könyv élére mottónak: „Lenne az én daleszom a tie” és a te pénzed az enyém, akkor te volnál mesüge és én lennék ros hákól”. Egy másik eset: Meghalt az apja és a földre fektették. Mordchele még Chevre emberei előtt elbúcsúztatta: „Igy kell neked, apám! Eddig te fektedtél az ágyban és én a földön. Most majd én fogok ágyban fekdüni.” Hány sirató, csukló örökösnek a gondolatát fejezte ki ez a szerencsétlen. A világ félkegyelműnek tartja, holott igazában nem más, mint egy naiv bölcs.

Már előre jutottunk a kikötő-sorig, amikor Mojse, minden átmenet nélkül, feltette a közkeletű diák-kérdést.

— Van egy kis pénzed?

— Egészen kicsi.

— Egy kis pohár sörré kéne.

— Annyi akad. De vajon víz nem tenné meg a szolgálatot?

— Megtenné, de én a kenyér miatt mennék ebbe a vendéglőbe. Itt a kenyeret nem számítják.

A vendéglő gőzétől, a söntéstől a nekigyürkőzött legénnyel és a kővér kasszahölgyel, főleg a natrózok rekedt hangoskodásától félttem és utálkoztam. „Se balra, se jobbra ne tévedj, hártsd el lépteidet a rossztól!” Salamon királynak ez az értelme ágaskodott élém.

— Menjünk innen — elenkeztem. — Menjünk akárhová.

Mojse azonban ismerte a helyiséget.

— Megyünk, megyünk, én sem akarok itt maradni. Gyere, menjünk, a vendégszobába.

És otthonosan befelé tuszkolt.

A vendégszoba tiszta és csendes volt, egy sarokasztalnál — bizonyára nyugdíjasok — a boszniai hadjáratban szerzett élményeiket mondták el egymásnak, nyilvánvalóan nagyobb vehemenciával, mint ahogy az okkupációt végigcsinálták. Nem figyeltek semmire és nem vették észre, amint Mojse a kenyérgosarakból összeszedi a karéjokat, legyüri magába, kéz-

mosás és ima nélkül, fedetlen fővel. Ez ugyan nem olyan bűn, mint péntek este cigarettára gyújtani, de a könnyelműségnek olyan foka, amiért legalább súlyos megrovás járna.

Mojse észrevette elfogódottságomat.

— Félsz, hogy Léb Grosz inspekciót tarthat, ugye?

— Nem Léb Groszra gondolok, hanem a lekiismeretemre. Nem érzem itt sehogy sem magam. Szeretnék menekülni „mint őz a csapdából, mint madár a hurokból” — idéztem az Irást, ami egyre az idegeimen táncolt.

— A lelkiismeretedre gondolsz. Vagyis anyagiakban, unberufen, ellátott társadalmi egyed vagy és még sértetlen az erkölcsöd. En, látod, anyagi bizonytalanságomnál fogva ezt nem mondhatom magamról. Te Salamon király árnyékától félsz, én rajongok Péter Schlemihl árnyéktalanságáért. Ő beleőrült abba, hogy nincs árnyéka, engem ez valóságos életet.

— Furcsákat mondasz.

— Számodra furcsák. De lesznek, akik majd megtapsolnak érte. Láttad, hány kenyérszeletet csuszítottam le? Négy nap óta várt a bendóm erre az ünnepi alkalomra.

— Miért élsz így? — kérdeztem megdöbbenve.

— Azért, mert nem megyek napot enni. A „plet-nit” elfogadom, mert nem személy adja, hanem testület; de amennyiben ad, attól egy héten kétszer fel lehet fordulni. A patriarkális időkben testvéreként fogadták zsidó házakba a jesiva-növendékeket; a boldog és szabad kapitalizmus óta azonban nincs testvér, csak úr van és snorrer. Márpedig én olyan úri snorrer vagyok, aki egy egész világ snorrerjeit szeretném nemcsak ebéd-koszttal, hanem egészséges lakással, hasznos ismeretekkel és emberies életviszonyokkal ellátni.

Megitta sörét és hivta a fizetőt, aki súlyomszémével pillanatok alatt meglátta a pusztítást. Jól le rázta az abroszt és utravalóul ellátott egy hasznos tanácsal.

— Uraim — mondotta keserűn —, ha máskor sörözni akarnak, menjenek a pékhez.

★

Sivárnak és idegennek éreztem az elmúlt napot, valami vészes üresség támadt bennem. Milyen jó, gondoltam, ennek az Adlernek, hogy már ledöntötte magában a sok benső korlátot. Ő nemcsak valóságos, hanem talmudismerő környezetből került ki. Ha szülei és testvérei megtudnák, hogy mit beszél és miket cselekszik, bizonyára kitagadnák, sőt, „chéremet” kérnének rá, amivel azonban éppen annyit törődne, mint ennek a pincérnek kellemetlen megjegyzésével.

Sokáig a fülemben esengtek a szavak, amiket jóízű nevetés közben mondott a Duna-parton.

— Ez a sovány pincér, szegény ördög, a maga kenyérét nem félti úgy, mint a gazdáját, a pocakos semmittevőjét, aki a sok falánkságtól, láthatad, annyira meghízott, hogy járni sem tud.

Nem! Ez nem az én világom — gondoltam — én még a korlátokon belül vagyok, a habozás stádiumában. Vajon áttörjem, vagy maradjak, ahogy neveltek és ahogy környezetem ismer. Hitvány bűn, zavaros lelkiismerettel a tisztaság színeiben felütni; a tudat tolvaja — gonév daát — az ilyen. Kellett valaki, aki előtt kitarjam bensőmet és Cohenre gondoltam, de őt meguntól sokkal messzebbre esőnek véltem, semhogy megérezze a félkeletiek lelkületét, amilyenek mi Kárpát-vidékiek és Duna-mentiek voltunk abban az időben.

Visszatértem inkább régi morál-könyveimhez, amiket nagyon szerettem, de a pozsonyi jesiván senkit nem köteleztek az olvasásukra.

Kettő fekdüt a kofferem alján úgy, ahogy őket hazulról elhoztam. Mohón rávettem magam rabénu Bachja, a saragossai városbíró „Chovát há lövávot” — A szív kötelességei című művére, de a közel kilencszáz éves bölcsesség nem tudta bensőm háborgását lecsöndesíteni.

Megnyugtatóbb volt a másik mű, Elia Vidas „Résit Chochmája” — Bölcsesség kezdete a neve és a efáti misztikusok körében több, mint félszázaddal később jött létre. A kegyetlen asketizmus, ami ebből a könyvből felém áradt, jobban talált akkori hangulatomhoz. Bőjtöt követel minden ballépés és minden bűn ellen, akárcsak a modern természetudósok, akik mindennemű testi tartózkodástól lelki regenerációt ígérnek.

Másnap bőjtöltem.

Cohen úr erre gyorsan rájött, mint hogy a közös tanuláshoz nem volt meg a szokott lendülete. Most már vallottam, de csak annyit, hogy kétségek és lelki szorultságok leptek meg, azért szedtem elő a két könyvet.

(Folytatása vasárnap)

Fény derül a Bár-Kochbá lázadásra

Smuel Avrámszky feltűnésteltető könyve a legújabb régészeti leletekről

Irta: Gervai Sándor

nek, amelyet milliók költészetével hoztak létre és amely a héber mellett más nyelveken is megjelenik.

A második zsidó felkelés népszerű megvilágítása

Felkerestük Smuel Avrámszkyt, hogy a Bár-Kochbá féle lázadásról és a könyvében felvetett problémákról meghallgassuk a véleményét. A kötethez írt előszavában Jigál Jádín prof. fesszor felteszi a kérdést: „Vajon indokolt-e most új könyvet írni Bár-Kochbáról, amikor a jelenleg napvilágra került bizonyítékok feldolgozása kezdetén állunk és eddig csak kis töredéke jelent meg tudományos kiadásban?”

Jádín professzor részletes fejtetése után arra a konklúzóra jut, hogy Avrámszky könyve pozitív választ ad a kérdésre, mert a szerzőnek új megvilágításba sikerült helyezni az eddig ismert anyagot.

Smuel Avrámszky hatá-

ra került bizonyítékok feldolgozása kezdetén állunk és eddig csak kis töredéke jelent meg tudományos kiadásban?”

Jádín professzor részletes fejtetése után arra a konklúzóra jut, hogy Avrámszky könyve pozitív választ ad a kérdésre, mert a szerzőnek új megvilágításba sikerült helyezni az eddig ismert anyagot.

Smuel Avrámszky hatá-

ra került bizonyítékok feldolgozása kezdetén állunk és eddig csak kis töredéke jelent meg tudományos kiadásban?”

Jádín professzor részletes fejtetése után arra a konklúzóra jut, hogy Avrámszky könyve pozitív választ ad a kérdésre, mert a szerzőnek új megvilágításba sikerült helyezni az eddig ismert anyagot.

Jádín professzor részletes fejtetése után arra a konklúzóra jut, hogy Avrámszky könyve pozitív választ ad a kérdésre, mert a szerzőnek új megvilágításba sikerült helyezni az eddig ismert anyagot.

Jádín professzor részletes fejtetése után arra a konklúzóra jut, hogy Avrámszky könyve pozitív választ ad a kérdésre, mert a szerzőnek új megvilágításba sikerült helyezni az eddig ismert anyagot.

Jádín professzor részletes fejtetése után arra a konklúzóra jut, hogy Avrámszky könyve pozitív választ ad a kérdésre, mert a szerzőnek új megvilágításba sikerült helyezni az eddig ismert anyagot.

Jádín professzor részletes fejtetése után arra a konklúzóra jut, hogy Avrámszky könyve pozitív választ ad a kérdésre, mert a szerzőnek új megvilágításba sikerült helyezni az eddig ismert anyagot.

Jádín professzor részletes fejtetése után arra a konklúzóra jut, hogy Avrámszky könyve pozitív választ ad a kérdésre, mert a szerzőnek új megvilágításba sikerült helyezni az eddig ismert anyagot.

Jádín professzor részletes fejtetése után arra a konklúzóra jut, hogy Avrámszky könyve pozitív választ ad a kérdésre, mert a szerzőnek új megvilágításba sikerült helyezni az eddig ismert anyagot.

Jádín professzor részletes fejtetése után arra a konklúzóra jut, hogy Avrámszky könyve pozitív választ ad a kérdésre, mert a szerzőnek új megvilágításba sikerült helyezni az eddig ismert anyagot.

Jádín professzor részletes fejtetése után arra a konklúzóra jut, hogy Avrámszky könyve pozitív választ ad a kérdésre, mert a szerzőnek új megvilágításba sikerült helyezni az eddig ismert anyagot.

Jádín professzor részletes fejtetése után arra a konklúzóra jut, hogy Avrámszky könyve pozitív választ ad a kérdésre, mert a szerzőnek új megvilágításba sikerült helyezni az eddig ismert anyagot.

Tagja továbbá annak a Tónach társaságnak, amely Ben Gurion lakásán szokta tartani üléseit. A Szifriját Hápoálim a közeljövőben jelenteti meg Izrael és Jehuda királyairól szóló háromkötetes művét.

Amikor Vázsonyi le akarta tartóztatni Károlyit

Ismeretségnünk 1917 évben kezdődött. Akkor osztatták fel a Gálle Kör, az egyetemi ifjúság forradalmi egyesületét és tartóztatták le annak vezetőit. Egyik éjszaka, amikor a cellából kihallgatásra kísértek Krecsányi Kálmán detektívönköhöz, kihallgatásomat hirtelen félbeszakították és kituszkolták az előszobába, hogy ott várjam be a folytatást.

Izgatott mozgólódás volt és az előszobában keresztül Vázsonyi Vilmos akkori igazságügyminiszter robbogott be Krecsányi szobájába. Rövid idő múltán heves vitaközlés hangjai hallatszottak ki, melynek minden szavát jól kivethettem. Vázsonyi azt követelte, hogy a hajnalban tartásnak házkutatást az ellenzék vezérének, Károlyinál és tartóztassák le, mert az ifjúság mozgalmá mögött, szerinte, Károlyi állott. Krecsányi szembeszegült ezzel a kívánsággal, miután a kihallgatások során semmi bizonyíték nem merült fel Károlyival szemben és mindenképpen védte a képviselői immunitást. Vázsonyi kipirult arccal és látható dühvel távozott.

Együtt a londoni emigrációban

Károlyiék az októberi forradalom bukása után Jugoszláviába és Olaszországba mentek. Nagyon tisztos szegénységben éltek ott. Erről legendákat lehetne írni. A náciizmus kezdetével Angliába jöttek. Barátságunk folytatódott és miután Károlyi Winchesterben és Oxfordban lakott, nem volt londoni szállása és engem ért az a kitüntetés, hogy valahányszor Londonba jött, igénybe vettem felajánlott vendéglakásunkat. Mikor nem volt Londonban, többször írt levelet. Most már nem követelek el semmi indiszkréciót, ha egy hosszabb levélből leközlök egy részletet, mely betekintést enged Károlyi egyéniségére és gondolkodására. Ime, néhány részlet a levélből, figyelemmel arra, hogy ez még a világháború kitörése előtt íródott:

Élet. A zsidó nép tekintélyes része — a Második Templom lerombolása után is! — még mindig ősi földjéig múveli, saját hazájában él. Ennek a kornak az életét tükrözi vissza a Talmud. Amit eddig a betűörzött, arra adnak most igazolást az archeológiai leletek.

A véres megtorló akciókhoz hozzájárultak a magas adók. Mindezek következtében a zsidóság súlypontja a Gálilba tevődött át. Hadriánusz halála után utóda, Antoninus Plus meglehetősen széleskörű politikai, valási és gazdasági autonómiát biztosított az izraeli nép számára. Jeruzsálemtől kissé távolabb újra megindult a nemzeti kulturális

létre, amely Róma gazdasági életének az alapja volt, áthidalhatatlan szakadékot ástott Bár-Kochbá önkéntesei és Hadriánusz zsoldosai között.

Róma uralkodó köreit rendkívül meglepte a szabadságharc szenvedélyes volta. Ez a gazdaságilag jól megalapozott réteg Hadriánusz idejében megalkuvó, békét kereső, minden néppel kiegyezni akaró szellemben élt. Egyáltalán nem törekedett öncélú harcra Judea ellen. A zsidó vallás nem érdekelte őket. A pogányságot sem lelkesedtek, viszont az impérium egysége és hatalma — amelyet a császár személye jelképezett — mindennél értékesebb volt a szemükben.

Mivoltába vetett hitet, ez-ért üzent hadat minden zsidó vallási törvénynek és hagyományának. Judea főleg abban tért el a többi meghódított kis néptől, hogy béke idején sem ismerte el a császár isteni mivoltát...

Bár-Kochbá halála után a római győzők lázadásának még az emléket is ki akarták irtani. Az újáépítési munkálatokból „örökre” (?) kitiltották a zsidókat. Különös érzés ezt olvasni ma, Jeruzsálemben, a fényárban úszó zsidó fővárosban, amelyet zsidó kezek építettek ujja...

A véres megtorló akciókhoz hozzájárultak a magas adók. Mindezek következtében a zsidóság súlypontja a Gálilba tevődött át. Hadriánusz halála után utóda, Antoninus Plus meglehetősen széleskörű politikai, valási és gazdasági autonómiát biztosított az izraeli nép számára. Jeruzsálemtől kissé távolabb újra megindult a nemzeti kulturális

létre, amely Róma gazdasági életének az alapja volt, áthidalhatatlan szakadékot ástott Bár-Kochbá önkéntesei és Hadriánusz zsoldosai között.

Róma uralkodó köreit rendkívül meglepte a szabadságharc szenvedélyes volta. Ez a gazdaságilag jól megalapozott réteg Hadriánusz idejében megalkuvó, békét kereső, minden néppel kiegyezni akaró szellemben élt. Egyáltalán nem törekedett öncélú harcra Judea ellen. A zsidó vallás nem érdekelte őket. A pogányságot sem lelkesedtek, viszont az impérium egysége és hatalma — amelyet a császár személye jelképezett — mindennél értékesebb volt a szemükben.

Mivoltába vetett hitet, ez-ért üzent hadat minden zsidó vallási törvénynek és hagyományának. Judea főleg abban tért el a többi meghódított kis néptől, hogy béke idején sem ismerte el a császár isteni mivoltát...

Bár-Kochbá halála után a római győzők lázadásának még az emléket is ki akarták irtani. Az újáépítési munkálatokból „örökre” (?) kitiltották a zsidókat. Különös érzés ezt olvasni ma, Jeruzsálemben, a fényárban úszó zsidó fővárosban, amelyet zsidó kezek építettek ujja...

A véres megtorló akciókhoz hozzájárultak a magas adók. Mindezek következtében a zsidóság súlypontja a Gálilba tevődött át. Hadriánusz halála után utóda, Antoninus Plus meglehetősen széleskörű politikai, valási és gazdasági autonómiát biztosított az izraeli nép számára. Jeruzsálemtől kissé távolabb újra megindult a nemzeti kulturális

létre, amely Róma gazdasági életének az alapja volt, áthidalhatatlan szakadékot ástott Bár-Kochbá önkéntesei és Hadriánusz zsoldosai között.

Róma uralkodó köreit rendkívül meglepte a szabadságharc szenvedélyes volta. Ez a gazdaságilag jól megalapozott réteg Hadriánusz idejében megalkuvó, békét kereső, minden néppel kiegyezni akaró szellemben élt. Egyáltalán nem törekedett öncélú harcra Judea ellen. A zsidó vallás nem érdekelte őket. A pogányságot sem lelkesedtek, viszont az impérium egysége és hatalma — amelyet a császár személye jelképezett — mindennél értékesebb volt a szemükben.

Mivoltába vetett hitet, ez-ért üzent hadat minden zsidó vallási törvénynek és hagyományának. Judea főleg abban tért el a többi meghódított kis néptől, hogy béke idején sem ismerte el a császár isteni mivoltát...

Bár-Kochbá halála után a római győzők lázadásának még az emléket is ki akarták irtani. Az újáépítési munkálatokból „örökre” (?) kitiltották a zsidókat. Különös érzés ezt olvasni ma, Jeruzsálemben, a fényárban úszó zsidó fővárosban, amelyet zsidó kezek építettek ujja...

A véres megtorló akciókhoz hozzájárultak a magas adók. Mindezek következtében a zsidóság súlypontja a Gálilba tevődött át. Hadriánusz halála után utóda, Antoninus Plus meglehetősen széleskörű politikai, valási és gazdasági autonómiát biztosított az izraeli nép számára. Jeruzsálemtől kissé távolabb újra megindult a nemzeti kulturális

létre, amely Róma gazdasági életének az alapja volt, áthidalhatatlan szakadékot ástott Bár-Kochbá önkéntesei és Hadriánusz zsoldosai között.

Róma uralkodó köreit rendkívül meglepte a szabadságharc szenvedélyes volta. Ez a gazdaságilag jól megalapozott réteg Hadriánusz idejében megalkuvó, békét kereső, minden néppel kiegyezni akaró szellemben élt. Egyáltalán nem törekedett öncélú harcra Judea ellen. A zsidó vallás nem érdekelte őket. A pogányságot sem lelkesedtek, viszont az impérium egysége és hatalma — amelyet a császár személye jelképezett — mindennél értékesebb volt a szemükben.

Mivoltába vetett hitet, ez-ért üzent hadat minden zsidó vallási törvénynek és hagyományának. Judea főleg abban tért el a többi meghódított kis néptől, hogy béke idején sem ismerte el a császár isteni mivoltát...

Bár-Kochbá halála után a római győzők lázadásának még az emléket is ki akarták irtani. Az újáépítési munkálatokból „örökre” (?) kitiltották a zsidókat. Különös érzés ezt olvasni ma, Jeruzsálemben, a fényárban úszó zsidó fővárosban, amelyet zsidó kezek építettek ujja...

A véres megtorló akciókhoz hozzájárultak a magas adók. Mindezek következtében a zsidóság súlypontja a Gálilba tevődött át. Hadriánusz halála után utóda, Antoninus Plus meglehetősen széleskörű politikai, valási és gazdasági autonómiát biztosított az izraeli nép számára. Jeruzsálemtől kissé távolabb újra megindult a nemzeti kulturális

LONDONI LEVÉL

ANGLIAI BUCSU a „hazatért” Károlyi Mihálytól

Az Elnök Ur hazatért! Gróf Károlyi Mihály és fiának földi maradványait kiemelték az angliai Isle of Whitem elfekvő sírhelyeikről és elszállították Magyarországra, ahol már bizonyára bekövetkezett a végső tisztesség megadása az állami temetés és díszsírhelybe való helyezés mind den külső szép formájának megadásával. Két-három angol lap hozott eldugott pár sort az eseményről, az Elnök Ur ittélő barátait és tisztelőinek nagy csoportját

Irta: Dr. Darvas Simon (London)

meg sem hívták az utolsó búcsúra, pedig sokan közülük immár több mint negyven éve élnek az emigrációban, amely az októberi forradalom és Károlyi uralkodásának bukásával kezdődött. Mint hivatlan vendég mégis búcsúzni kívánok Károlyi Mihálytól és némi jogcíműt érzek ehhez magamban.

Ezután folytatódott a kihallgatásom és ez már főképpen Károlyi személyére vonatkozott. A leghatározottabban tiltakoztam Károlyi személyének bevonása ellen, akivel semmiféle összeköttetésünk nem volt. A kihallgatás befejeztével Krecsányi váratlanul szabadlábra helyezésemet rendelte el.

Miután az utcán meggyőződtem, hogy senki sem követ, utamat a Károlyipalotába vettem és sikerült a személyzetet rábírom, hogy keltsék fel a grófi párt. Szembe állva első alkalommal Károlyival, elmondtam, hogy Vázsonyi ellene akarja irányítani a gálleléták mozgalmát és lehet, hogy hajnalban házkutatás lesz. Károlyi láthatóan meg volt rendülve, magam ajánlottam, hogy jó lenne iratait és levelezését átadni és megsemmisíteni mindazt, ami kompromittáló lehetne. És harmadban akkor éjszaka nekiallítottunk s nagy tömeg írást, okmányt égettünk el. Így kezdődött barátságunk. Arra is rávettem, hogy a gálleléták ügyében ne ő, hanem Lovász Márton interpelláljon másnap a parlamentben.

Kedves Darvas, mióta visszajöttem, erős közhírvényrohamom volt s ezért csak most köszönöm meg azt a kedves és meleg vendéglátást, amelyben részesítettek. Elveztem a csendes légkört, jól esett régi időkről elbeszélgetni.

A politikai helyzet napról-napra, óráról-órára változik, nehéz új körülmények között jóslásokba bocsátkozni. Mégis az az érzésem, hogy az idő a nációk ellen dolgozik. Még lesznek a totalitereknek kisebb-nagyobb sikereik. Bizonyos területeket a nyugati államok hallgatólag lassan fognak a németeknek, például Magyarországot. A néma-

tek nem bírhatják a tempót. Csak egy gyors légiháború, vagy egy lassú kapituláció lehetséges.

Sajnos, amint említettem, nem hiszem, hogy Magyarország mindennek dacára megmenthető. A magyar nem ellenálló faj, mint például az ír, a szerb, vagy a spanyol. 1848 kivételével kivirozásokból élünk. A látszatot mindig készek voltunk a valósgot feldőlőnk.

Nyugatiaknak mondtuk magunkat, holott keletiek voltunk. Uraknak állítottuk be magunkat, holott szolgák voltunk, az osztályunknak, töröknek, most a nációknak.

Kérkedünk Aranybúzákkal, alkotmányunkkal, holott sohasem köztársasági voltunk a demokráciát. A modernizálás, a demokrácia, a szocializmus ellensége évszázadok óta a németiség. Csakis a szlávokkal együtt lehetett volna a reakció ellen a harcot felvenni, de ezt még Kossuth is csak az emigrációban értette meg.

Ebben a talmi urhátságban fogunk elpusztulni. Egy mazochista faj vagyunk, akik korábban eszedezünk. Engemet két okból gyűlöttek meg, mert földet osztottam és mert nem viselkedtem, mint egy indus maharadsza, vagy mondjuk inkább, mint egy operett Cigánybáró.

Azért, mert undorodom a díszmagyartól, mert utálok a vitékötéses nyalkaságokat, mert nem bírom a cigányzene hisztérikus tremulót, melyek eszembe juttatják az urifükk mulatózásait és leszek nemcsak hazáruháru, de hazafiainak nevezve. Való tény, hogy nem érkeztünk el a cigányzene és paprika után, nem vagyom a sallagos hazafiak után sem. Nem érkeztünk el a cigányzene és paprika után, nem vagyom a sallagos hazafiainak nevezve. Való tény, hogy nem érkeztünk el a cigányzene és paprika után, nem vagyom a sallagos hazafiainak nevezve.

Honvágyam nem a mára, de a holnapra irányul. Arra a holnapra, amit, sajnos, nem fogok megélni. Akkor szeretnék visszatérni, mikor egy új, egy a csapatok által megerősödött nemzedék fog a mal helyébe lépni.

A rothadás oly teljes, hogy kell a csirázás meginduljon. Mindez áll nem csak Magyarországra, de az egész mai világra.

Hosszúra nyúlt leveletem befejezem. Kissé elszaladt a ceruza velem. Kérem, adja át üdvözlételemet kedves Nefelek. Meleg köszönettel ma-radtam

Károlyi

A hosszú út, amit Károlyi megtett

Nehéz, hosszú út volt, amit Károlyi Mihály, történelmi név viselője, Magyarország leggazdagabb földesura megtett. Ennek a nagy útnak megírása már a történetíró feladata. Itt csak néhány beszédes epizódot említnék fel. Mikor Jugoszláviába ment az (Folytatás a 12-ik oldalon)

Irta: Dr. Darvas Simon (London)

meg sem hívták az utolsó búcsúra, pedig sokan közülük immár több mint negyven éve élnek az emigrációban, amely az októberi forradalom és Károlyi uralkodásának bukásával kezdődött. Mint hivatlan vendég mégis búcsúzni kívánok Károlyi Mihálytól és némi jogcíműt érzek ehhez magamban.

Ezután folytatódott a kihallgatásom és ez már főképpen Károlyi személyére vonatkozott. A leghatározottabban tiltakoztam Károlyi személyének bevonása ellen, akivel semmiféle összeköttetésünk nem volt. A kihallgatás befejeztével Krecsányi váratlanul szabadlábra helyezésemet rendelte el.

Miután az utcán meggyőződtem, hogy senki sem követ, utamat a Károlyipalotába vettem és sikerült a személyzetet rábírom, hogy keltsék fel a grófi párt. Szembe állva első alkalommal Károlyival, elmondtam, hogy Vázsonyi ellene akarja irányítani a gálleléták mozgalmát és lehet, hogy hajnalban házkutatás lesz. Károlyi láthatóan meg volt rendülve, magam ajánlottam, hogy jó lenne iratait és levelezését átadni és megsemmisíteni mindazt, ami kompromittáló lehetne. És harmadban akkor éjszaka nekiallítottunk s nagy tömeg írást, okmányt égettünk el. Így kezdődött barátságunk. Arra is rávettem, hogy a gálleléták ügyében ne ő, hanem Lovász Márton interpelláljon másnap a parlamentben.

Kedves Darvas, mióta visszajöttem, erős közhírvényrohamom volt s ezért csak most köszönöm meg azt a kedves és meleg vendéglátást, amelyben részesítettek. Elveztem a csendes légkört, jól esett régi időkről elbeszélgetni.

A politikai helyzet napról-napra, óráról-órára változik, nehéz új körülmények között jóslásokba bocsátkozni. Mégis az az érzésem, hogy az idő a nációk ellen dolgozik. Még lesznek a totalitereknek kisebb-nagyobb sikereik. Bizonyos területeket a nyugati államok hallgatólag lassan fognak a németeknek, például Magyarországot. A néma-

tek nem bírhatják a tempót. Csak egy gyors légiháború, vagy egy lassú kapituláció lehetséges.

Sajnos, amint említettem, nem hiszem, hogy Magyarország mindennek dacára megmenthető. A magyar nem ellenálló faj, mint például az ír, a szerb, vagy a spanyol. 1848 kivételével kivirozásokból élünk. A látszatot mindig készek voltunk a valósgot feldőlőnk.

Nyugatiaknak mondtuk magunkat, holott keletiek voltunk. Uraknak állítottuk be magunkat, holott szolgák voltunk, az osztályunknak, töröknek, most a nációknak.

Kérkedünk Aranybúzákkal, alkotmányunkkal, holott sohasem köztársasági voltunk a demokráciát. A modernizálás, a demokrácia, a szocializmus ellensége évszázadok óta a németiség. Csakis a szlávokkal együtt lehetett volna a reakció ellen a harcot felvenni, de ezt még Kossuth is csak az emigrációban értette meg.

Ebben a talmi urhátságban fogunk elpusztulni. Egy mazochista faj vagyunk, akik korábban eszedezünk. Engemet két okból gyűlöttek meg, mert földet osztottam és mert nem viselkedtem, mint egy indus maharadsza, vagy mondjuk inkább, mint egy operett Cigánybáró.

Azért, mert undorodom a díszmagyartól, mert utálok a vitékötéses nyalkaságokat, mert nem bírom a cigányzene hisztérikus tremulót, melyek eszembe juttatják az urifükk mulatózásait és leszek nemcsak hazáruháru, de hazafiainak nevezve. Való tény, hogy nem érkeztünk el a cigányzene és paprika után, nem vagyom a sallagos hazafiak után sem. Nem érkeztünk el a cigányzene és paprika után, nem vagyom a sallagos hazafiainak nevezve.

Honvágyam nem a mára, de a holnapra irányul. Arra a holnapra, amit, sajnos, nem fogok megélni. Akkor szeretnék visszatérni, mikor egy új, egy a csapatok által megerősödött nemzedék fog a mal helyébe lépni.

A rothadás oly teljes, hogy kell a csirázás meginduljon. Mindez áll nem csak Magyarországra, de az egész mai világra.

Hosszúra nyúlt leveletem befejezem. Kissé elszaladt a ceruza velem. Kérem, adja át üdvözlételemet kedves Nefelek. Meleg köszönettel ma-radtam

Károlyi

A hosszú út, amit Károlyi megtett

Nehéz, hosszú út volt, amit Károlyi Mihály, történelmi név viselője, Magyarország leggazdagabb földesura megtett. Ennek a nagy útnak megírása már a történetíró feladata. Itt csak néhány beszédes epizódot említnék fel. Mikor Jugoszláviába ment az (Folytatás a 12-ik oldalon)

Károlyi

A hosszú út, amit Károlyi megtett

Nehéz, hosszú út volt, amit Károlyi Mihály, történelmi név viselője, Magyarország leggazdagabb földesura megtett. Ennek a nagy útnak megírása már a történetíró feladata. Itt csak néhány beszédes epizódot említnék fel. Mikor Jugoszláviába ment az (Folytatás a 12-ik oldalon)

Károlyi

A hosszú út, amit Károlyi megtett

Nehéz, hosszú út volt, amit Károlyi Mihály, történelmi név viselője, Magyarország leggazdagabb földesura megtett. Ennek a nagy útnak megírása már a történetíró feladata. Itt csak néhány beszédes epizódot említnék fel. Mikor Jugoszláviába ment az (Folytatás a 12-ik oldalon)

Károlyi

A hosszú út, amit Károlyi megtett

Nehéz, hosszú út volt, amit Károlyi Mihály, történelmi név viselője, Magyarország leggazdagabb földesura megtett. Ennek a nagy útnak megírása már a történetíró feladata. Itt csak néhány beszédes epizódot említnék fel. Mikor Jugoszláviába ment az (Folytatás a 12-ik oldalon)

ARAB SZOCIALIZMUS

Irta: Kingsley Martin

Izraelben rossznéven veszik, ha valaki azt állítja, hogy Nassernek a legcsekélyebb mértékben is köze van a szocializmushoz. Mert a szocializmus Izraelben még mindig olyan ideál, amely magában foglalja a szabadságot, a demokráciát az egyenlőséget éppen úgy, mint az irányított gazdálkodást.

Az effajta szocializmus természetesen ismeretlen manapság az arab államokban. Az arab világ nem szűnt meg feudálisnak lenni csak azért, mert Egyiptomban és Irákban a feudális földbirtokosokat megfosztották javuktól. Egyiptomban a munkás-proletáriátus elenyésző, a közép osztály sem elég képzett, sem eléggé tisztességes, a parasztság pedig javarészt még analfabéta. Amikor tehát Nasser azt állítja, hogy programja szocialista, ezalatt elsősorban azt érti, hogy átvette a feudális osztály hatalmát és vagyoniáinak javarészt és a nemzetgazdaságot az államot tette felelőssé. Bizonyos hatáskört adott a munkásoknak a gyárak vezetésében; megvetette némi új államot ipar alapját, s így például Egyiptom ma saját maga termeli műtrágya-szükségletének javarészt. A földbirtokok nagy részét szétosztotta a kisgazdák között, akiket kooperációra buzdít. Bár gyakran kijelentette, hogy nem hisz semmiféle „izmusban” és lehetőleg kerülje a kommunista szarogót, július 1-én rendeltetett félreismertetlenül marxista analízissel indokolja. A gazdagokat szegényebbé tette és legádázabb ellenségei is elismerik, hogy a szegényeket gazdagabbakká kívánja tenni. S ha ez még nem sikerült neki, ez azért van, mert Egyiptom gazdasági problémája egyike a legkönyörösebbeknek az egész világban.

Az arab államokban az egyetlen erő, amely a szűk társadalmi forradalom végrehajtására képes, a hadsereg kezében összpontosul. Ez feltétlen támogatásban részesült Egyiptomban, amikor kiadták az újat Faruknak és Irákban, amikor Fejzál és családját meggyilkolták. A forradalmat végrehajtó fiatal tisztok ezután átvesszik az állam teljes hatalmát és csodálják azt várják tőlük, hogy azonnali színtessék meg a gazdasági nyomort, amely feltevésszerűen a belső feudalizmus és a kolonialista kihasználás következménye. Ez nagyon kínos, minthogy a katonák csak ritkán közgazdászok; és mert puccs útján kerültek hatalomra, általában győri őket egy ellen-puccstól való félelem. Ezeknek a forradalmaknak közvetlen hatása tehát nem a gazdasági javulásban, hanem inkább a termelés hanyatlásában mutatkozik. A földesurak, még ha maradiák és önzők is, tökével és szakértelemmel rendelkeznek, amit a kisgazda nélkülöz. Az egyetlen orvosság — a kooperáció útja pedig nagyon hosszú.

Egyiptom nem rendelkezik megfelelő számú hozzáértő személyzettel, amelyre rá lehetne bízni az államot iparvállalatok vezetését. Nasser legfőbb bevételi forrása a Szezi-csatorna és a gyapot-export, mely utóbbit mindig bizonytalan és a világgpiaci árak hullámzásától függ. Az asszuáni magaszt, amely az évtized során új termőföldet fog adni Egyiptomnak, az egyre szaporodó parasztlakosságnak csupán jelenlegi, nyomorúságos életmódját lesz képes biztosítani. Lehetséges,

hogy az országban tartózkodó szovjet kutatók továbbra is olaj és ásványforrásokat fognak a sivatagban felfedezni. Ez azonban egyelőre csak remény.

Kaszem problémái

Egyiptom gazdasági problémája különösen súlyos, mert a Szezi csatornától eltekintve kevés megbízható bevételi forrása van. Ezzel szemben Irák — potenciálisan — mérhetetlenül gazdag és megfelelő öntözési politikával a Közelkelet magtára lehetne. A hétmillió népességű ország évente automatikusan 100 millió fontsterling jövedelmet húz olajforrásából, s ennél fogva — a papírforma szerint — nem kellene, hogy szegény legyen.

De a haladás korántsem olyan mértékű, mint azt az optimisták az örsékváltás után elképzelték. A nagy mezopotámiai öntözési terv, melyet az olajrészesedések ből az angolok együttműködésével finanszíroznak, rendkívül lassu ütemben halad. Bagdad, a főváros, tíz év óta óriási fejlődött. Kaszem, a nagy diktátorok tradíciójához híven, hatalmas összegeket költ utakra, középületekre és emlékművekre, amely összegeket, szerény véleményem szerint, hasznosabb és produktívabb tervekre lehetne fordítani.

Egy este, tolmács segítségével, hosszasan elbeszélgettem Kaszemmle és országfejlesztési tervéről érdeklődtem. Egy szépirodalmi arab könyvet vett elő, mondván, hogy ez az ötéves terv, amelyből egy bizonyos számú oldalt már megvalósítottak. Később megtudtam, hogy a könyv egy átfogó terv helyett, jó, de nem koordinált fejlesztési terveket tartalmaz, amelyeket a különböző mi-

nisztériumok dolgoztak ki. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy semmiféle konstruktív munka nem történik. Őszintén törekednek az anafabétizmus megszüntetésére; az egészségügyi szolgálatok terén állandó haladás mutatkozik. Számos új iskolát építettek és egy új egyetem van épülőfélben. A baszrai kikötő kitünően működik, orosz felszereléssel és technikai segítséggel egy új vasútvonal épül Bagdad és Baszra között. A fejlődés számos más vonalon is megnyilvánul, de szeszélyes módon és az egységes fejlesztési terv hiánya szembeötlő.

Sajnálatos módon a legfontosabb fejlesztési tervet, a mezőgazdasági modernizálást hanyagolták el. A földesurakat megfosztották birtokaiktól, de a földeket még nem osztották fel. A földosztás technikai kivitelezését egy bizottság tanulmányozza, amely eddig vajmi keveset csinált. Kooperatívákat ez idő szerint még nem sikerült összehozni, az iraki földművelés egyik legsúlyosabb problémája, a talaj sótalanítása, továbbra is megoldatlan és a parasztok kevesebbet termelnek, mint azelőtt.

Hogyan működik az iraki cenzura?

Megkérdeztem Kaszemet, hogyan látja az ország politikai jövőjét. Mint Nasser, ő is tisztában van azzal, hogy a statáris törvényeket meg kell szüntetni és azt mondotta, hogy még az év folyamán megtartják az általános választásokat. — Arranézve azonban nem kaptam világos választ tőle, hogyan fogják ezeket a választásokat levezetni, kinek a jelöltséget fogják engedélyezni. Csupán arra szorít-

kozott, hogy a monarchia, vagy a régi rezsim támogatói nem indulhatnak a választásokon és nem engedélyezi az idegen hatalmak cinkostársainak (értsd a kommunistáknak) jelölését sem. Megtudtam továbbá, hogy az iraki börtönökben még mindig sok a politikai fogoly.

Ami a gondolat szabadságát illeti, Kaszem kijelentette, hogy ő a szabadság híve és remélte, hogy rövidesen megszüntetheti majd az egyébként szeszélyesen működő cenzurát. Elismerte, hogy néhány hónappal ezelőtt felfüggesztettek egy lapot, mert gorbomb hangnemből írt a szíriai miniszterelnökről. Azt mondotta, hogy nem ellenzi a kritikát, feltéve, ha az felelősségteljes és megfelelő hangnemet használ. Másnap személyesen tapasztaltam, hogyan működik a cenzura egy olyan országban, ahol az újságok

nem kötelesek cikkeiket egy hivatalos cenzornak benyújtani. Egy újságíró inderjút kért tőlem, nagyon mérges lett, amikor nem érttem egyet vele abban, hogy minden irábeli a tengerbe kell lökni. Biztos voltam benne, hogy másnap megtámad a lapjában, annak ellenére, hogy az állam vendége voltam és tudomásom volt arról, hogy Kaszem fogadott. De a cikk nem jelent meg. „Valaki” (tudtomon kívül) telefonált a lap főszerkesztőjének és a fiatal riportert kézirata a papírkosárba került.

Konkluzióként megállapítható, hogy a nyugati értelemben vett szocializmus feltételei még nem léteznek az arab világban. De úgy Egyiptomban, mint Irákban megtették az első lépéseket ezeknek a feltételeknek megteremtésére. Ezek a lépések a népjóléti állam megszervezésére

frányulnak. Ha a procesz-szusz folytatódik, a következő lépés a tömegek sokkal aktívabb bekapcsolása kell, hogy legyen, a kormányoknak pedig meg kell találni a módját annak, hogy elfoglalhassák a külföldi segélyt, anélkül, hogy elveszíteneék függetlenségüket. Az arab világ elegendő gazdasági forrással rendelkezik a prosperitás megteremtésére, de az arab államok elkeseredett vetélkedése megakadályozza, hogy az olajjövödelmeket az egész arab világ javára egységesen használják fel. Szaudi Arabia a világ egyik legprimitívabb és legelmaradottabb állama, és az egyetlen állam, amely az osztozkodásra hajlandóságot mutat: Kuwait, teszi azt főleg az iraki ambíciók parirozására. Mindaddig, amíg az arab államok egymás torkát fojtogatják, vezéreik számára kényelmesebb, ha minden bajt a nyugati kapitalistákra háríthatják a felelőséget.

(New Statesman)

Várjuk az izraeli turistákat

— mondja az Uj Keletnek adott nyilatkozatában az IBUSZ h. vezérigazgatója —

Dr. Marton János a magyarországi nagy idegenforgalmi vállalat, az Ibusz helyettes vezérigazgatója, mint arról a közeli napokban beszámoltunk, Izraelbe érkezett. Izraeli látogatásának célja felől maga ad tájékoztatást az Uj Kelet munkatársának a Dán hotelben lévő szobájában.

— A magyar kormány nagy súlyt helyez az idegenforgalom fellendítésére és ennek jegyében a turisztikai szervezetek fokozott tevékenységbe kezdtek. Helyesnek és fontosnak tartjuk, hogy kellő turisztikai kapcsolatokat tudjunk létesíteni Izraellel, melynek lakói oly sokat utaznak külföldre és mindenütt találkozni lehet velük kerek e világban.

Majd így folytatja:

— Mindenek előtt hangsúlyozni szeretném, hogy az Izraellel kapcsolatos turisztika alatt nem elsősorban az a cél, hogy magyarszármazásúak jöjjenek Budapestre, vagy a Balatonra, hanem olyanok is, akik sohasem jártak Magyarországon és akik részére turisztikai látványosságot nyújthatunk városainkkal, tájainkkal, vendéglátási sajátosságainkkal.

Az első és legfontosabb kérdés: mennyibe kerül a csoportos látogatáson résztvevő izraeli polgár kétételes magyarországi tartózkodása?

— Erre a kérdésre pontos számszerűséggel még nem tudnék válaszolni, de irányarat megjelölhetek. Repülőgéppel történő oda- és visszautazással és kétételes elsőosztályú luxus ellátással a költségek 1500 font körül mozognak. Ez az összeg lényegesen alacsonyabb lett volna, ha időközben nem történik meg az izraeli font leértékelése.

Egy másik kérdés:

— A luddi repülőterén tett nyilatkozatában ön azt a kijelentést tette, hogy a magyar belügyi hatóságok szívesen látják az 1947 előtt eltávozott volt magyar állampolgárok látogatását és nem górdítanak akadályt az 1956-ig eltávozottak utazása elé sem. Hogyan kell értelmezni ezt a nyilatkozatot?

— Mindenekelőtt meg kell mondanom, hogy az újságíró a luddi repülőterén fel-

reértette szavaimat. Ezek szerint szeretném, ha az Uj Keletben kihangsúlyozná: Mindazok, akik 1943 előtt hagyták el Magyarországot a lehető leggyorsabb elintézésel kapják meg a beutazási engedélyüket. Ez alatt egy hetet kell érteni. Akik a fenti idő után mentek el Magyarországról, egészen 1956-ig bezáróan, azok kérvényének elintézése valamely több időt vesz igénybe. Ez az időkülönbség azonban

DR. MARTON JÁNOS

sem jelentős. Mindenesetre helyes, ha az 1943 után eltávozottak hamarabb nyújtsák be kérelmüket, nehogy utazási programjukban késedelem álljon be.

Ezután az Ibusz helyettes vezérigazgatója arról beszélt, hogy mindenki szabad program szerint élhet és tetszése szerint veheti igénybe a szállodai lakást és étkezést, avagy mondhat le róla, ha rokonainál kívánja tölteni idejét. Természetesen a szállodai költségeket mindenképpen ki kell fizetni. Nincs azonban semmi értelme annak, hogy valaki lemondjon a már kifizetett juttatásairól, hiszen az semmiben sem gátolja őt abban, hogy tetszése szerint utazzon az országban vagy tartózkodjék bárhol. Az Ibusz az izraeli turisták részére közös kirándulásokat és programokat készít, de az ezeken való részvétel a turistára nem kötelező, inkább kedvezmény részére, aki egymaga nem tudná esetleg olyan kényelmesen és olcsón megtekinteni az országot nevezetességeit.

Néhány fontos tudnivaló: Mindenki egyéni útlevéllel utazik és a jelentkezé-

sektől függően hetenként indulnak a csoportos utazások. Az izraeli turisták az El Al gépevel Rómába repülnek, ahol alkalmuk van a város megtekintésére és onnan a MALEV négy motoros géppel 3-4 óra leforgása alatt a ferihegyi repülőtérre viszi őket. Az elszállásolás első osztályú szállodákban történik, az újjáépített Gellért, vagy Royal szállodákban. Ugyanakkor bárki kívánása szerint az új sífoi luxus-szállodában, a Vénuszban kaphat panziót.

A turisták részére az Ibusz gondoskodik operá, színház- és koncertjegyekről, ami pedig nagy dolog manapság Budapesten, ahol olyan kitűnő művészi produkciók vannak műsoron, s a jegyeket hosszú hetekre előre elkopodják.

Különösen a figyelmébe ajánlja dr. Marton János, a nyári időszakban érkező turistáknak, hogy töltsenek két vidám hetet a Balaton mellett Siófokon, ami nem gátolja őket abban sem, hogy a 110 kilométerre lévő Budapestre feleanduljanak, vagy az ország más részébe ellátogassanak. A sífoi ki nyaralás ugyanis benne foglaltatik a társasutazás díjában, ha valaki nem a pesti elszállásolást veszi igénybe.

Aki két hétnél tovább akar maradni, az megteheti és az ilyen esetekben az Ibusz egy igen mérsékelt szállodai tarifát biztosít.

Májusban indul el Izraelből az első társasutazás Magyarországra. Az Ibusz helyettes vezérigazgatója annak a reményének ad kifejezést, hogy már az első csoport olyan jól érzi magát majd Magyarországon, hogy ez serkentően fog hatni a további jelentkezésekre.

— A magunk részéről mindent el fogunk követni, hogy az izraeli turisták mindenfajta kényelemben részesüljenek és egy év elteltével nyári szabadságukat megint Magyarországon akarják eltölteni — mondotta dr. Marton János.

ANGLIAI BUCSU a „hazatért” Károlyi Mihálytól

(Folytatás a 11-ik oldalról) októberi forradalom bukásával, ahog rendelkezett néhány kis családi ékszeren kívül valamivel is. Élni mégis kellett, ezért vett egy csónakot s egy kis jügoszláv városkában a lakosságot fuvarozta át a várost elválasztó folyó egyik partjáról a másikra.

Pénzhez sosem értett. Maga írta meg, hogy fiatalokában az inasa minden délelőtt, mielőtt elment, a szivarzsebébe beletett egy ropogós ezresbankót. Egy polgári család egy éven át élhetett ebből kényelmesen. De az a jelenet minden reggel megismétlődött. Az emigrációban vetődött fel benne a kérdés, hogy mi lett a naponta megmaradt összegből. Ezt az inas egyszerűen elvette magának. Gazdag ember vált belőle.

Hock János, a Nemzeti Tamás volt elnöke, szeretettel elbeszéli, hogy az emigráció első éveiben találkoztott véletlenül Károlyival egy kis olasz városkában. A találkozás pontján éppen volt egy kis eszpresszó, ki volt írva, hogy a kávé 100 lira. „Újünk be ide egy kis beszélgetésre” — indítványozta Hock János. De Károlyi ellenezte ezt azzal, hogy tud egy kis kávézót, ahol csak 90 lira a kávé. Hock beleegyezett, mire Károlyi váratlanul odaintett egy taxit, amely elvitte őket a város másik felén levő kávézóba, ahol a kávé tényleg csak 90 lira volt.

többet nem nézett vissza a népet kizsákmányoló urit osztályra. De akkor sem alkudott, amikor a *pusztá halgatás* is hasznos lett volna.

A felszabadulás után viszatért ideiglenesen Magyarországra. Nagy cécóval, rezesbandával várták a határon, mindenki azt hitte, Károlyi is, hogy az újonnan alakuló köztársaságnak újra ő lesz az elnöke, már a *jogfolytonosságnál* fogva is. Ehelyett a legszürkébb, nem is emigrációt, csak vidéki lelkesít, *Tüdy* Zoltánt választották.

Károlyinak felajánlották a párisi követi állást, amit el is fogadott, a Nyugaton élhetett újra, kissé jobb anyagi körülmények között. De amikor *Rajkot halálra ítélték*, egy pillanatig sem habozott és *táviratot intézett Rákosihoz, hogy adjon kegyelmet Rajkának, különben nem képviselheti tovább a rendszert*. A következők megjelentek és lemondott. Délfranciaországban telepedett le, de utolsó kívánása az volt, hogy fia mellé temessék az angliai Isle of Whiten. Egyetlen fia, Károlyi Ádám, az angol hadseregben vállalt instruktori pilóta-állást és egy repülés közben a kis sziget felett lezuhant.

Ott nyugodtak együtt, míg most mindkettőjüknek, nagy érdemeik elismeréséért, hazavitték és otthoni földben pihenhetnek. Mauléoumot is emelnek sírja fölé, Közvetlenül Kossuth Lajosé mellett. A rövid ideig tartott, de igaz, népakaratból szillett két magyar köztársaság emigrációban meghalt elnökeit így találunk örök békét egymás mellett.

KELLEMESEN ES HAGYOMÁNYOSAN TÖLTETHETI A szédert és a pészáchot a legjobb és legbiztonságosabb körben, a tívoni PEER PENZIOBAN. Vezető: KUPFERSCHMID. Saját érdekében rendeljen mielőbb. Tel. 282. Kálánút-u. 36.

LUPTALPBETET gipsz-mintára, gyermekbetétek, SERVKÖTŐ, amerikai rendszerű, EJJEL-NAPPAL VISELHETŐ, nagy sérvekre is. HASKÓTÓ, GUMHARISNYA vizsgázott orthoped specialista. Vámos Béla 155 T. A. Dízsonff 155 (azelőtt Epesten). Tel. 227284

HETI FILMLEVÉL

NINI

Sok rossz izraeli filmet készítették már, de tavaly megszületett a fordulatos és szórakoztató „I like Mike”, nemzetközi díjat nyert „Az érem harmadik oldala” és komoly elismerést érdemel az „Alomlótó” című bábfilm. Az izraeli közvélemény jogosan reménykedett abban, hogy véget ért a honi filmgyártás sötét korszaka, s ez a fontos művészeti ág eldobja gyermekcipőit és megint az első bator lépéseit a művészet széles országán át.

Es ekkor, mint derült égől a villám, csapott le a Nini. Ez a film vetekedik a Ráchel-lel és a Tüszöslappal technikai kezdetlegesség, színjátszói dilettantizmus, rendezői hozzá nem értés tekintetében, sőt, egyes szempontokból felül is múlja azokat.

Lehet úgy felfogni a hazai filmgyártást, mint egyesek magánkezelésű vállalkozást. Lehet vállalt vonni és azt mondani, hogy el akarja veszíteni az illető próbaproducer a pénzt, ám tegye. De lehet úgy is gondolni az izraeli filmgyártásra, mint az ország szellemi életének vetületére és akkor meghökkenünk az ország sorsával együttzúzó a fenti tákolmány.

Mikor először publikálták a sajtó hasábjain a Nini-t előállító vállalat tagjai, sokan jogosan megdöbbennek. Vajon miféle elképzelés vezette a forgatókönyvírókat arra, hogy az izraeli valóságban egy olyan extrém ragadón ki, ami egy zsidó fiú és egy keresztény lány egymás iránti szerelmében nyilvánul meg. Ez a probléma a filmeknek, hogyan reagál az izraeli társadalom egy olyan eseményre, amikor a jómódú zsidó fiú beleszeret egy szegény jaffai katolikus lányba. Mintha ez köznapjaink problémája lenne és mintha ennek az új országunk ezernyi fájdalmas és likítető konfliktusából mást nem is lehetett volna kiragadni!

A forgatókönyv, amelynek eseményei egy kis beszélésre sem elegendők, az egész izraeli társadalmat szembeállítja a vérszegény kis keresztény lánnyal és majdnem a halálba kergeti azért a bűnéért, mert kereszténynek született. Micsoda éles társadalmi kritika! Mintha az izraeli közélet tele volna faji és vallási türelmetlenséggel! Van vallási türelmetlenség ebben az országban, az kétségtelen, de az zsidók egymás közötti türelmetlensége. A keresztények aligha szenvednek diszkriminációt és ha volnának is ilyen jelenségek a zsenge izraeli filmgyártás még nem kötelező vállalkozás az ilyen gondjait.

Ha tovább is tudunk lépni az alapkonfliktus abszurditásán és ha elfogadjuk azt, hogy ilyen kevés eseményből filmet lehet készíteni, ha francia és olasz példákra gondolunk e tekintetben, akkor sem békélhetünk meg azokkal a módszerekkel, ahogy ez a munka elkészült.

A rendező Slomo Ciorianu alkú Bukarestben állítotag készített már rövidfilmeket, ezúttal élete első teljes hosszúságú filmjét alkotta meg. Alig hihető, még az a múlt is, amit a szűkszavú sajtóközlemények elárulnak róla, már mint hogy készített rövid- és közepes hosszúságú filmeket. Teljes hozzáértését mutat minden kockája, nem képes színészeit mozgatni, nincs arányérzéke, nem tud kiszakadni egy-egy jelenetből és nem tudja kellő hűfokon tartani a jól megkezdett mozgást. Nem is osztályozható ez a rendezői habitus s mindössze azt lehet megállapítani róla, hogy ön-

jelölt, akarnok, aki nagyon keveset, vagy egyáltalán nem járt még filmstúdióban és vállalkozási kedve és bátorsága a megengedtnél nagyobb volt.

A színészek valamennyien kezdők, vagy jelentéktelenek. Ehhez párosul még a tapasztalatlan rendező, aki semmit nem tudott kihozni belőlük. Üresen bámulnak a lencsére, ha bele mernek nézni, nem tudják, kezükkel-lábukkal mit tegyenek, szavuk nem hangsúlyos, hangjuk nem modulál. Erik Einstein játssza a gazdag zsidó fiút, aki hobyból fest, dolgozni lusta, szüleiivel szemtelen és elveszti a talajt a lába alól amikor meglát egy szimpla kis csitrit, akinek nyakában hatalmas kereszt fityeg. Szövege, esetenként mozdulatai kísérik érzelmeit, de az arca semmit nem árul el. Ronit Katz, a keresztény kislány szerepében fákó és jelentéktelen és Jakob Einstein, a rutinos idős színész, az ifjú filmbeli és tényleges apja, olyan zavarban van a felvétel előtt, hogy nem meri személt felelni és a mondatok is a torkán akadnak.

BREAKFAST AT TIFFANY'S (REGGELI TIFFANYVAL) — OFIR MOZI

Hatalmas sikert aratott az ismert regényből készült film, mely sok jó érenye mellett nem tudta elkerülni a könnyből-filmkészítés buktatóit. A rendező, illetve forgatókönyvíró sokmindent át akart menteni a bájos regényből és bizony tulszofoltta vált a film, felborult aránya és számos olyan figurája jelent meg, amely csak zavaróan hatott a nézőre.

Minden hiba ellenére a filmben egész sor nagyszerű jelenet marad emlékeztetés élménye a nézőnek és mindenekelőtt Audrey Hepburn tündéri alakítása.

Tiffany a new-yorki Fifth Avenue legnagyobb és legelegánsabb ékszerüzlete, annak kirakatát nézi mindig áhítatosan a film hősnője, aki mögött zaklatott mult áll és aki minden várakozással gazdag akar lenni. A gazdag férjre vadászás közben összekerül egy fia-

A film pozitívumához tartozik, ha egyáltalán lehet jóértelemben is megemlékezni erről a munkáról: a fényképezés. Hugo Rovinger, noha teljesen tapasztalatlan az operatőri munkában és nem tudja, mikor kell közelről fényképezni és milyen az a távolság, amely adott esetben szükséges, jó amatőr képességeket árul el egy-egy felvételével és nagy lelkesedést atekinttet, hogy artisztikusan beállításokat produkáljon.

A magyar - származású Weiss Alex zenéje szintén a film korszakú erényei közé tartozik. Ez a tehetséges, fiatal zenész igyekezett a drámailag feszült jeleneteket a muzsika aláhúzó erejével támogatni.

Mielőtt a Nini-t bemutatják egyes vallási körök nyomást igyekeztek gyakorolni a film elállítására, „Joz” vállalatra, hogy halassa el a bemutatást. Arra hivatkoztak, hogy a jelenlegi időkben a Jozzele ügy miatt a vallásos körök kedélyállapota amugyis zaklatott és nem volna szerencsés, ha a vetítés idején ismét valóságos keletkezne. A „Joz” vállalat nem volt hajlandó eleget tenni a kérelmekre és nem halasztotta el a film premierjét. Pedig nem is a bemutatás, hanem a film készítését kellett volna elhalasztani. Mégpedig örökre...

BREAKFAST AT TIFFANY'S (REGGELI TIFFANYVAL) — OFIR MOZI

tal íróval, aki hozzá hasonlóan abból él, hogy szerelmi partnereit kitarják. A két fiatal egymásba szeret és végül is a tiszta élet útjára lép.

Audrey Hepburn minden alakítása eddig még esemény volt a filmvilágnak és nagy lelkesedést váltott ki a széles nézőseregben. Ezúttal sem maradt adósa a nézőnek ez a kivételes tehetséges művésznő, aki oly áttetszően sovány és bájos arca oly sok szenvedést és vidámságot vált, figyelő szeme pedig egy nagy művész lelkét tükrözi. Partnerre a fiatal és még pályája elején álló George Peppard nem elég rokonszenves és noha majdnem minden jelenetben látható, csak statiszták mellett. Mickey Rooney rövid szerepében jó karakterizáló képességeit igazolta ismét.

Zoltán Dezső

A legszebb púrimi ajándék

2 LONGPLAY LEMEZE

Kapható minden hanglemmez-üzletben.
Főelosztó: GAL-RON, TEL-AVIV

KÜLFÖLDRE SZÓLÓ MEGRENDELÉSEK:
HAIFA, POB. 4094. — GATI DEZSŐ.

Haifai mozik műsora:

- ◆ ORAH — GULLIVER UTAZÁSAI
- ◆ AMFITEATRUM — EDDY PELSON
- ◆ ORION — SALAMBO
- ◆ ARMON — EL CID
- ◆ ACOMON — A FURFANGOS
- ◆ MIRON — A KÉK FÁTYOL
- ◆ GAL-OR — Nappal: péntek, vas., VERA CRUZ
Hétfő, kedd, szerda: A MARATONI ÓRIAS
- ◆ Este: HARCOS LOVAG
- ◆ MAY — FERFIGYÜLÖLET

*S*P*O*R*T*

Melyik jut az élre: Bné Jehuda, Hápoél Petach Tikva vagy Makkábi Jaffa

Ilyen tömörülés aligha volt még az NB történetében. Nyolc csapat harcol az első-ségért, csaknem egyenlő esélyekkel. A vezető csapatok tizenkilenc pontjával szemben a nyolcadiknak helyezett Makkábi Haifának tizenöt pontja van és a négy pont különbség el is tűnhet.

A szombati mérkőzések élén a Makkábi Jaffa—Bné Jehuda mérkőzés áll. Mindkét csapatnak 19 pontja van. A Bné Jehuda gólaránya némileg kedvezőbb (26:18), mint a Makkábi Jaffáé (21:17). A két csapat a Makkábi Jaffa-pályán találkozik, ami bizonyos előnyt jelent a Makkábi csapatának. A múlt héten Bné Jehuda győzött a Makkábi Petach-Tikva ellen, míg a Makkábi Jaffa elődöntetlenül játszott a Makkábi Tel-Aviv-val. Hogy melyik fog győzni a két csapat közül, az erősen kérdéses: de hogy mind a kettő elkövet minden sportszerű lehetőséget arra, hogy győzzön, az kétségtelen.

Hasonló nagyarányú küzdelem lesz kilátás a Hápoél Tel-Aviv—Hápoél Petach-Tikva mérkőzésen is. A Hápoél Tel-Aviv súlyos vereséggel hagyta el a múlt héten Tibériás sporttelepét. A Hápoél Petach-Tikva keserves küzdelemben győzte le a Simson Tel-Aviv-ot. A Hápoél Tel-Aviv-nak tizen-nyolc pontja van, a Hápoél Petach-Tikvának 19. — A pontkülönbség olyan jelentéktelen, hogy az egyáltalánban nem mértékadó az eredményre vonatkozóan. — A Hápoél Tel-Aviv a pályaválasztó és ez talán elég arra, hogy kiegyenlítse a jelenleg közöttük levő némi erőkülönbséget.

A Hápoél Haifa—Simson Tel-Aviv közötti mérkőzés komoly küzdelmet ígér. A Hápoél Haifa a hetedik helyen áll, 16 ponttal, a Simson Tel-Aviv kilencedik helyen 12 ponttal. A Simson Tel-Aviv többször bizonyította be, hogy tud küzdeni és gyakran nehézzé tette ellenfeleinek a helyzetét. A Hápoél Haifa nincs most formájára tetőpontján. Mindkét csapat minimális gólaránnyal kikapott a múlt héten. Nehéz megjósolni, hogy e héten melyikük fog győzni, de inkább hajlunk arra, hogy a Hápoél Haifának fog jutni a két bajnoki pont.

Két olyan csapat találkozik a Hápoél Tibériás—Hápoél Jeruzsálem mérkőzésen, amelyek ezidén az élvonalba kerültek. A Hápoél Tibériás a negyedik helyen áll 18 ponttal és nagyszerű gólaránnyal (31:19), míg a Hápoél Jeruzsálem a hatodik helyen 17 ponttal, alig pozitív gólaránnyal (15:13). Tibériás múlt heti nagy győzelme a Hápoél Tel-Aviv fölött igen komoly értékű, de Jeruzsálem győzelme a Hápoél Haifa fölött ugyan csak értékelendő. Minthogy a mérkőzés Tibériáson folyik le, úgy érezzük, hogy Tibériás győzelmével fog végződni.

A Makkábi Petach-Tikva—Makkábi Haifa meccsen két olyan csapat találkozik, amelyek csatlódszt keltett a szezon folyamán. Petach-Tikva 11 ponttal a tizedik helyen áll, míg a Makkábi Haifa sorozatos vereségek után, végre, múlt héten győzött és 15 ponttal a nyolcadik helyre került. A mérkőzést Petach-Tikva rendezi és ez számottevő előnyt jelent részére, de talán nem eleget ahhoz, hogy mindkét bajnok pontot megszerezze magának.

A Makkábi Natanja—Makkábi Tel-Aviv mérkőzésen az utolsó csapat játszik az utolsó előttel. Natanján minden mérkőzés nehézséget jelent az ellenfélnek, így

a Makkábi Tel-Aviv-nak is. Az utolsó hetekben a Makkábi Tel-Aviv már néhány eredményt felmutatott, míg a natanjai csapat csak ritkán bizonyítja be tudását. Nehéz küzdelemre van kilátás, amelynek eredményét szombat délután tudjuk meg.

Az NB holtapi mérkőzései a következők (elől a pályaválasztó): Hápoél Tel-Aviv—Hápoél Petach-Tikva, Hápoél Haifa—Simson Tel-Aviv, Hápoél Tibériás—Hápoél Jeruzsálem, Makkábi Natanja—Makkábi Tel-Aviv, Makkábi Petach-Tikva—Makkábi Haifa, Makkábi Jaffa—Bné Jehuda.

Az I. osztályu bajnokság holtapi mérkőzései a következők: Hápoél Beér Séva—Hápoél Kfar Szábá, Hápoél Rámle—Hápoél Rámát-Gán, Bétár Jeruzsálem—Hápoél Rechovot, Bétár Natanja—Hápoél Mácháné Jehuda, Hápoél Kirját Chájim—Makkábi Chedera, Bétár Tel-Aviv—Hákoách Tel-Aviv, Makkábi Sárájim—Makkábi Rámle.

A KOSARLABDA-BAJNOKSÁG TAVASZI FORDULÓJA

Ma kezdődik a kosárlabda bajnokság tavaszi fordulója. A bajnokságban vezető Makkábi Tel-Aviv nem vesz részt a mérkőzéseken, mint-hogy külföldre utazik. Ma a Hápoél Tel-Aviv játszik a Makkábi Jeruzsálemmel, a Cáfionban levő pályán. A Hápoél Jeruzsálem a Hápoél Givát Brennerrel látja vendégül termében. Givát Chájimban játszik az ottani Hápoállal a Hápoél Já-mismár. A haifai Hápoél a Hápoél Cholonnal küzd meg a pontokért, míg a Makkábi Hádárom a Makkábi Motzkin-nal mérkőzik. A Makkábi Haifa ellenfél nélkül marad. Az I. osztályban a következőket játsszák: Hápoél Jágur—Hápoél Jaffa, Makkábi Petach-Tikva—Hápoél Saár Hánegev, Hápoél Givátájim—Hápoél Bét Alfa, Makkábi Rámát-Gán—YMCA, Hápoél Mizrá—Hápoél Saár Hánegev, Hápoél Cáfion Tel-Aviv—Hápoél As-dod, Makkábi Chedera—Hápoél Gvát.

A KÜLFÖLD SPORTJA

Svédország — úgylátszik — megnyeri a jégkorong világbajnokságot. Négy mérkőzést játszott, mind a négyet sikerrel és legyőzte könnyen először az USA-t, majd 5:3 arányban Kanadát is.

Uruguay—Argentína 1:1. Montevidéóban játszották ezt a mérkőzést az edinburghi herceg tiszteletére. 80.000 néző között Walter Winterbottom, az angol válogatott labdarugó csapat vezetője is végignézte a mérkőzést.

Ausztrália ismét kitűnő atlétákkal rendelkezik. Legutóbb Bagolay Perth-ben 7.87 métert ugrott távolba. Igaz, hogy erős hátszél uralkodott, de az eredmény így is rendkívül.

Abeba Bikila olimpiai bajnokságot nyert Etiópiának maratoni futásban. Az elszigetelt etiópai sport nagyot fejlődött az olimpiai oajnok-ság hatására. Etiópia csapata megnyerte Afrika labdarugó kupáját, Tuniszt, Ugandát és Egyiptomot győzte le. A győzelmet öríási lelkesedés fogadta és maga a névus, Hailé Sze-lasszié, adta át a serleget a csapat kapitányának.

Radikal

PÉNTEK
6: Má tovu, 6.05: rövid hírek, 6.10: zenélő óra, - 6.30: tochna, 6.40: zenélő óra, - 6.57: műsor-ismertetés, 7: hírek, 7.17: hang-lemezsek, 7.45: izraeli dalok, 11.03: az elemiskolások rádióoktatása, - 11.48: izraeli dalok, - 12: fűvőszenekei számok, 12.20: Lecocqua: „Mademoiselle Angot” balettszene; Gluck: Dailam; Rossini: „Semiramide” - nyitány, 13: könnyű zene, 13.30: hírek, 13.45: hanglemezsek, 13.58: rövid hírek, 15.16: sabbát melódiák, 15.30: kábát sabbát műsora, 16: ifjúsági műsor, - 16.30: asszonyrovat, 17: rövid hírek, 17.06: Bach: Hegedűverseny két hegedűre, D-moll; Beethoven: V. Szimfónia, C-moll, 18.10: sabbati áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: hírek, 21.16: Mozart: „Titus” nyitány; Händel: Varseny két kűrtre zenekari kíséret-tel; Nielsen: Szimfónia No. 3. - 22.30: „A hullászak mögött”, 23: hírszefoglalás.

Párhuzamos műsor
8: rövid hírek, 8.02: reklámok és hanglemezsek 10 óráig, 16: „Jeruzsálem hangja”, francia és angolnyelvű adás, 17: rövid hírek, 17.06: hanglemezsek, 18.02: leg-újabb hanglemezselvétel, 18.30: „A hét művésze”, 18.35: siáger-variációk, 18.58: műsorismertetés, 21.31: tarka műsorszámok, 22.32: tánczene, 23: hírek.

A hadsereg műsora
18.03: Kivánságlemezek, 19.15: operaszereitek, 19.40: kedvelt me-lódiák, 20: péntek esti szimfonikus verseny, 21.15: tarka zenés mű-sorszámok, 22: tánczene.

Ügyeletes gyógyszerárak
Tel-Avivban 17—24 óráig
Zwicker, Sheinkin 27, tel. 63-685; Seidenwehr, Achád Háám 51., tel. 63-861; Ben Jehuda 142, tele-fon 223-535; Szanitz, Ibn Gvirol 83, tel. 232-060; El Kemal, Jaffa, Jefet-u. 65, telefon 83-361 (23 óráig).

Haifai ügyeletes gyógyszerárak:
Szimész, Sd. Weizmann 21. sz. Jozsef 31, tel. 40-14; Moria, Sd. Moria 45. (Hákkármel), tel. 81009.

Jeruzsálemi ügyeletes gyógyszerárak:
Givant, Rech. Hári 12; Kirját Snnél, tel. 33-676.

SZOMBAT

7.30: Adon olám, 7.37: Weber: „Preciosa” - nyitány; - Chopin: Berceuse; Csajkovszki: Valse; - Wienavsky: Legenda; Deltus: „Tű a dombokon; Poncell: Órák tánc-ka”, 8.30: hírek, 8.45: Mozart: Divertimento, D-moll; Prokofjev: Divertimento, 9.20: hanglemezsek, 9.30: izraeli panoráma, 9.35: gram-mofonlemez, 9.50: hangos betű híradó, 10.25: népdalok, 10.55: a tudományos világ, 11.15: Hangok a multból, Elisabeth Rothberg — szoprán —, Giovanni Zenatella — tenor —, Antonio Stótti — bariton —, Eduard de Reszke — basszus — hanglemezsek műsora, - 12.30: izraeli dalok kivánságműsora, 13: a Kol Jiszráel szalon-zenekarának hangversenye, 13.30: hírek, 13.40: cházámdalok, 13.58: rövid hírek, 15.33: Verdi: Aida-induló; Grieg: Szimfonikus táncok, Debussy: „Holdfény”; - Strauss: Polka; Falla: Túztánc, 16: „Bidur 62”, 16.40: A művészet világában”, 17: Bruce Wise: Két zongorasám zenekari kísé-rettel; George Cacioppe: Vonós-hármas; Roger Reynolds: „Aqua-intenness”; Robert Ashley: „Julius 4.”, 18: Lavri: „Eszter” opera-részlet, 19.20: Hámmórt és me-láve málká műsora, 19.50: ke-leti népdalok kivánságműsora, - 20.20: sporthírek, 21: hírek, - 21.16: „Találkozás...” (interjú), 22: púrimi játékokról, 22.15: B-nescu: Román rapzódia No. 1; Bizet: „L'Arlesienne”, Szvit 1-2; Rimski-Korszakov: „A dongó”, 23: hírszefoglalás.

Párhuzamos műsor
17.01: könnyű zene, 17.30: hang-lemezsműsor, 18.02: kedvelt meló-diák, 21.31: izraeli dalok, 21.54: hangverseny-ismertetés, 22: hírek, 22.02: zenei egyveleg, 22.30: tánc-zene, 23: hírszefoglalás.

A hadsereg műsora
18.03: „A hangok meséinek”, 19.15: katonai dalok, 19.30: zenei mozaikok, 20: „Sávát tov”, zenei egyveleg, 20.30: Sabbát kimenete-lekor, 21.15: tánczene.

Ügyeletes gyógyszerárak
Tel Aviv 8—19 óráig
Abrámszky, Allenby 42., telefon 57-526; Fraenkel, King George 28, tel. 223-721; Glád, Dizengoff 192, tel. 224-264; Jehuda Hálevy 91, tel. 65-159; Tamár, Schunát Há-tikva, tel. 34-110; Larie, Jaffa, Sár. Jeruzsálim 72., tel. 82-993.

Tel-Avivban 19—24 óráig
Dr. Schwartz, Allenby 17., tel. 56-553; Fraenkel, King George 28, tel. 223-721; Jaffa: Ben Jehuda 172, tel. 224-543; Abrahami, Erlanger 9., tel. 32-385; Tamár, Schunát Hátkva, tel. 34-110, Larie, Jaffa, Sár. Jeruzsálim 72., tel. 82-993.

Haifai ügyeletes gyógyszerárak:
Szimész, Sd. Weizmann 21., Rásá, Bár Giora 38., tel. 63-266; Moria, Sár. Moria 45, tel. 81-009 (Karmel).

Jeruzsálemi ügyeletes gyógyszerárak:
Valero, Rech. Emek Re-fáim 11/4, tel. 32-780.

TAVASZI UJDONSÁGOK

MÓZES & MÓZES

NŐI KONFEKCIO SZAKÜZLETEBEN

Mértékosztály is HAIFA, Herzl 18. 1/2 em.

1962 III 16 Uj Kelet 13

APRÓHIRDETÉSEK

ADAS - VETEL

MODERN LUXUSBUTOR óleson eladó, Allenby-út 97, II. emelet, III. em. ajtó 13. (12-4, 7-9-ig este).

RUGDAIREK! Új és felújított amerikai és „Ancon”, 5 évi jótállással — csak Kirur Avivnál, Tel-Aviv, King George 29. Magyarul beszélünk.

RADIKÖZSZELEKÉK, gramofon csörgők, régi útra. — „KIRUR AVIV”, T. A., King George 29.

ANGOL MECHANIKÁS

zongora

Jó állapotban 1220.- fontért eladó
Tel-Aviv, Allenby-út 90. II. emelet, ajtó: 6.

BNE-BRAK KÖZPONTJABAN női fodrászszalon, széles vevőkörrel, családi okok miatt, átadó. Chana, Bné-Brák, R. Akiba 40.

NYOMDAGEPEK: Tígel 1/6 és automata 1/8, és kefelevonat-gép, eladók. Weingarten nyomda, Tel-Aviv, Hildel Házákn 8.

IDŐSZERŰ BUTOROK: ruha-székények, 4- és 3-ajtósak, asztalok, szalon-, dupla rekámiék, fotelek, könyvtárványok, továbbá alkalmi vételek. W a g e n b e r g, Tel-Aviv, Ramban-u. 8.

PARNASZA. Kis mosóda felszerelés, 4 kg-os amerikai teljes automata mosógép és automata vasalógép, 1500.- fontért eladó. Kis család számára bárhon is hozzák a megjelölést. Megjelölés: Tel-Aviv, Gordon 59, II. em. 8. délelőtt 8-1 óráig.

ELADÓ 1300' terem, földszint, Dizengoff — Frischmann — Ben Jehuda. Megfelelő kártyaklub-összeállítások, esti iskola, irodák, stb. számára. T. A., telefon: 224690.

SZEFER TORAT keresek megvételre. Dickstein Gávril, Natana, Kikár Carlebach.

GÖZKAZANT 5-7-ig, venni jó állapotban. Friedmann, Zichron Jákov.

JÓL BEVEZETETT cukrász üzem, felújított területen, eladó. Két esztendőn megjelölés. Cím a kiadóban.

KIS SZEMÉLYAUTÓT venni jó állapotban. Eisenfater Árpád, Kikron.

KÜLÖNFÉLE

MŰFOGORT javító legelősbán, 30 perc alatt, garantálva, a legújabb módszerrel. Fozadok bármely körben. — Tel-Aviv, Keren Kájmét harminckettő, Emil Zola utca sarok. Telefon 222850.

PURIMRA KOSZTUM, frakk, szmoking, cilinderek kölcsönzése: — Tel-Aviv, Cvi Bruck 5. ajtó: 3.

JÓLSZABOTT ÖLTÖNY, elegáns kosztim készíti INDIG D. szabónál, Tel-Aviv, Allenby 21. I. (Mugrábinál).

MŰFOGORT javító legelősbán, 30 perc alatt, garantálva, a legújabb módszerrel. Tel-Aviv, Keren Kájmét huszonkilenc. Ben Jehuda sarok.

A. ZUCKERMANN FOGASZATI LABORATORIUM, express javítások 24 óra alatt. T. A., King George 5., telefon 62429.

VILLANYBŐLŐKÉK, vízvezetékcsatlakozások, garanciával. Gvencs, Tel-Aviv, Sheinkin 61. Tel. 67080.

VILLANYBOROTVAGEPEK szakszerű javítása, tekeréscsere, csakis szakembernél. Rubin, Tel-Aviv, Jeszod Hámádá 6 (Tácháná Merkázitnál). Telefon 32161. — Magyarul beszélünk.

ORTOPÉD CIPŐK fájós lábakra, készen és rendelésre, legújabb modellek. Margalit, T. A., Allenby 83.

Dr. HEIL Egészségügyi elnök, nagy választék, modern nyári modellek. Reich, Tel-Aviv, Allenby 87. WIZO-ház.

SZOBAFESTÉST ÉS MAZOLÁST a legjobb kivitelben vállal: Glancz és Spillman, Tel-Aviv, Mapu-u. 19.

SZAKÁLLAK, parókák, kozmetikum kölcsönzése felújított. Weisz parókakészítő, Tel-Aviv, Geula-u. 4.

VILLANYBOROTVÁK, fodrászati gépek javítása és tekeréscsere. Csacskesz, Tel-Aviv, Erlanger 7. (Tácháná Merkázit, Atara kávéház mellett).

LAKAS-BERLET

LAKAS. ÜZLETHELYISÉG a közismert „EXPRESS” iroda útján, Tel-Aviv, Merkázit Báálé Meláchá 5. sz. Telefon 65376 (10-1, 4-6)

LAKASOK: vétel, eladás, kölcsönzés. Üzlethehelyiségek. Existenciák: Weinberger közvetítő iroda. Tel-Aviv, Merkázit Báálé Meláchá 12 sz. Tel. 64923.

ELADÓ 3 szobás, szép síklakás, Cholon, Rasso B., Híztadrut-u. 136. Weinberger.

14 Uj Kelet 1962 III 16

Gyors szakmai kiképzés:

hölgyfodrászat, pedikűr - manikűr a közismert EVA fodrásznő vezetésével.
„DIANA” szalon, Tel-Aviv, Reines-u. 1. (Kikár Dizengoff-sarok). — Telefon: 20066.

ÁLLÁS ÉS MŰKÖZMŰVÉSI

Cipész munkást keresek, ortopéd-hez értő előnyben. Margalit, Tel-Aviv, Allenby 83.

ÖNÁLLÓ VARRÓGÉP és kézi-lyányt, elsőrendű konfekcióhoz, felveszek. Eckstein, Tel-Aviv, Ben Jehuda 21/a.

Asszonyt keres házi munkára déli 12-től délután 4-ig, vasárnap-tól csütörtökig. Jelentkezni (az esti órákban): Levortov, Bné-Brák, Ben Zákáj-u. 17., gimet bejárát.

Elsőrangú bútormérnököt (architektet) keresek

állandó állásba, magas fizetéssel.
Glück, T. A., Dizengoff 92.

MOSODA KERES elsőrendű vasalót vegytisztításhoz. Bat-Jám, Herzl-u. 47.

STANCNİKESZÍTŐT KERESK. Tel-Aviv, Részit Hochmá 9. — Solomon.

Árukihordó sofört

KERESÜNK azonnali beépítésre. Jelentkezés személyesen:
„SYPHOLUX” TEL-AVIV, Gíboré Jiszráél 106.

KERESÜNK megbízható nőt, 15 hónapos gyermekkel és kis háztartás vezetésére. Kévs írvit tudás szükséges. — Grünfeld, Tel-Aviv, King George 18.

Keresünk perfect női munkát ruhakonfekcióhoz. Tel-Aviv, Láchis-u. 6.

KERESÜNK elsőosztályú konfekció varrónőt. — Waldmann, Tel-Aviv, Jericho-u. 5. (Ibn Gvirol 151. mellett).

KONFEKCIÓRUHA varrónőt keresünk jó feltételekkel. Náchlat Jicchák-u. 66., passzázs.

KERESÜNK megbízható nőt fél-napra dolgozó házaspár háztartására. Jelentkezni: General Rádío, Tel-Aviv, Allenby 66.

OKTATÁS

„RUTH”, ELSŐRENDŰ FODRÁSNŐ, „Vénusz” szalonban. T. A., Reines-u. 5., fodrász-, manikűr- és pedikűr leekéket ad. Legújabb módszer. Kedvező árak.

KERESÉS

SOLYA LÁSZLÓT, Budapestről. Keresi Geller Zsuzsi, Tel-Aviv, Há-kálir-u. 12.

FEINTUCH MEIR EIZIK, Mára-marosszigról, keres tanukat: 108/45, 108/13, 106/10 musz százaiból, 1941-1945-ből. Kérném a tanukat, vallomástudat adják le: URO, Tel-Aviv, Hájarkon 49.

TANUKAT KERESK: 10/544 Jászberény, Fertőrákos, Budapest. Mauthausen, Günskirchen 5/545. Klein Miklós Mordecháj, Mágdél, rech. Ussisik, Bét Chává.

GERWAI ANDRAS (Kassáról) volt sárospataki százdártási szíveskedjenek címüket közölni a Muszos Szövetséggel, Haifa, POB. 4266.

MUSZOS TANUKAT KERESK kölcsönös igazolásra, költségmentesítés mellett, 1943 októbertől — 1944 októberig Ukrajna, Proskurow, Kalls, Stanislaw, Schatz Dov (Béla), Kfár-Áta, Ráv Uziel 26.

KERESK TANUKAT kölcsönös igazolásra: 1940 augusztus - 1943 január Kisvárdá - Vásárosnamény - Csap - Borgoprund - Csikszersza - Hargitta. Költséget téríték. Kaufmann Herman, Akkó, rech. Weizmann 45.

KI TUD TANUSKODNI - Berlin. Schönholz (Argus gyár) - náci parancsnoka ellen? Értésítés: Jeruzsálem, Javec-u. 7.

KERESK SCHWARTZ JOZSEFET, szül. 1917, felesége Gábor Éva, Budapestben laktak a VII. kerületben, 1945-ben Temesváron voltak. — Fehér György, Wien, Post 1/1., poste-restante.

Muszos TANUKAT KERESK 1943 májustól Komárom, Szöny, 1944 szepemberig Landsdorf, Mauthausen, Günskirchenben 1945 felszabadulás. Judkovits Abraham Adolf, Zichron Jákov, Sikun Adami.

IRAS - TENYER alapján PANACSOFT AD: SANDRA TEL-AVIV 235. DIZENGOFF 235 Magyarul is tud. Csak 11-1. 3-6 péntek kivételével.

KOZMETIKA

VEGLEGES SZŐRELTAVOLÍTÁS, teljes garanciával arcról, karról, lábáról a legújabb villanygépekkel. „Oradin”, T. A., Ben Jehuda 233. Telefon: 41883.

Levelezés Házasság

„FORTUNA” házasságközvetítő iroda, Haifa, Pevzner 13. Telefon: 2495.

JÓ HÁZASSÁGOT, csak jó iroda útján köthet: „FORTUNA”, Tel-Aviv, Idelson 20. Magyarul beszélünk.

ZENITH IRODA, Tel-Aviv, Geula 47. (11-1.30, 5-8.30). — Különlegesen jó pártik minden korban. Vallások és túristák.

Legjobb körülmények között adó, keres 43 éves férfi. Cím: POB 14156, Tel-Aviv (121).

NYUGODT és szép házasság céljából keresek magas, intelligens kibucnyitót, 52 évesig. „Öröm és harmónia” jellegre a kiadóba.

AMERIKAI HÁZASSÁGKÖZVE-TÍTŐ Iroda, fiatal férfiak, nők, akadémiások, gazdagok, üzletkalandosok, idősebb nők és férfiak. A gyermekek tudta nélkül közvetítenek. Ovadia Miller, Tel-Aviv, Jehuda Háveli 139.

HATVANAS, FIATALOS, kereskedőmunkát és gyakorlatot, írvit, német, magyar nyelveket bír. Állásban lévő önálló könyvelő megismerkedne házasság céljából fizetéses állással, akinek kereskedelmi vagy ipari vállalatát vezetné. — Levelek 3000 száma „Dachau”, Tel-Aviv, Ben Jehuda 7., címre kérek.

BESZERZÉS

Pészachra elegáns öltönyt (szalonmunka) készíti óleson INDIG A. Jaffa, Báál Sém Tov 29. Autóbusz: 43. 7.

TARS

TARSAT KERES szalomban bútoralkotásban, 15-20 ezerrel. Levélben, vagy személyesen: Alifis könyvtár, Petach-Tikva, Mohil-ver-u. 11.

Könyvek - Könyvtárak

JÓ ES ÚJ KÖNYVEKET olvashat Hartstein (ezelőtt Jámor) kölcsönkönyvtárból. T. A., Allenby 84. sz. udvarban. Könyveket a legmagasabb áron veszek.

HAIFAI APRÓHIRDETÉSEK

FÉNYKÉP-RETUSORT felvesz azonnala Foto Kleinmann, Haifa, Jaffa-u. 82. Telefon 51762.

PURIM-JELMEZEK, a legújabbak és szebbnél-szebbek érkeztek. — Wizo, Haifa, Jozsef-utca 25. és Hágéfen-u. 19.

CSECSEMŐ GONDOZÁSÁT vállalni hozzáértő komoly nő, az Arzorovor környékén. „Gyermekszerező” jellegre, Uj Kelet, Haifa, Schapira 13.

KARPITOST, jó alapozót, gyakorlati munkást azonnala felvesz: Kerényi és Blum, Haifa, Daniel-u. 4.

SZŐNYEGEK — perzsa és beföldi készítmények még régi áron. — Játov Ezra, Haifa, Khatat-u. 6., telefon 3238.

PÉKEK FIGYELMEBE! Samott tegla, samottlapok, mindenféle gép péksérek számára eladó. — „Transhaifa”, Haifa, Katib 4., telefon 3493.

EGY-KÉT SZEMÉLY GONDOZÁSÁT, háztartását vállalni, Haifa vagy környékén. „Megbízható” jellegre, Uj Kelet, Haifa, Schapira 13.

„FOTO HADAR”, a magyar körök kedvence fényképezője. Purim-Por nála találkozzunk. Kosztümök. Minden gyermeknek ajándék. Szerevény árak. Utlevél igazolvány. — Fotóköpia megvételre. — Haifa, Hanevilim 6.

CIPŐT RÉGI ARON vásároljon adó, míg az ajánlat érvényes. Uj modellek. „Ballerina” és szandálak. WALDECK CIPŐ, Haifa, Herzl-u. 46.

„DISZKRÉCIÓ” házasságközvetítő iroda ajánl: gazdag férfiakat, néket és túristákat, vallásokat is, minden korban és körből. Haifa, Moria-u. 115/2., délutánonként.

ELADÓ modern üzlethehelyiség Kikár-Motzikin kereskedelmi központjában. — Érdeklődni: „Dachau”, Haifa, Herzl-u. 7., „28.418” számán.

KERESZTREJT VÉNY 958

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		16		17		18		19		20		21		22
23	24		25		26		27		28		29		30	31
32		33	34		35		36	37		38	39		40	41
42			43		44		45		46		47		48	49
50			51		52		53		54		55		56	57
58			59		60		61		62		63		64	65
66			67		68		69		70		71		72	73
74			75		76		77		78		79		80	81
82			83		84		85		86		87		88	89
90														

Vizszintes: 1. Híres latin államese író. 6. A közel-muliban elhunyt világhírű francia író. 16. Halfajta mássalhangzó. 17. Latin természet mássalhangzó. 19. Volt USA elnök beceneve. 20. Földtan eleje. 21. Latin tudós és író. 26. A Híztadrut politikai osztályának a napokban elhunyt helyettes igazgatója. 28. Betűvel a végén, szenvedéséről nevezetes bibliai alak. 29. Több egységből álló öszszesség, a matematika modern megalapozásának fogalma. 31. Siettség idegenül (q:e). 32. A tolyónak kettő van. 33. Azonos betűk. 35. ...us, csó alakú tok. 36. Vissza: héber közömbös. 38. Járunk rajta. 40. Kevert korszak. 41. Átvitt értelemben dúsgazdag ember. 44. Olasz tartomány és székhelye. 46. Női név. 48. A bator teszi magánhangzótlannal. 49. Vissza: a Pisai híres. 51. Vissza: három hangra írt zenemű. 52. Mezőgazdasági eszköz. 54. Két szó: 1. mo-csárláz, 2. Dél Afrikában honos, vastagleveleű állom-fajta. 56. Akaratátviteli leki útön. 58. ...lum, mene-dék. 59. Két állampolgárság közül az egyiket választja. 60. Kettőzesszel fel-találó. 61. Héber baromfi-ketrec. 62. Labdajáték mássalhangzó. 63. Duplázva Zola-regény. 64. Hírhedt férfinév. 65. Vissza: Svájci város, itt játszódik le Thomas Mann „Varázshegy” című regénye. 67. Francia történetírő 1842-1906. Főműve „L'Europe et la revolution française”. 69. Vissza: a vádolt mentővá-ra. 70. a Vatikán tulajdoná-ban lévő palota Rómában. 72. Olasz kereskedelmi mű-ész, a m: forgatmány ere-deti fonetikával. 73. Két szó: 1. olasz dominikánus szerzetes, máglyán halt meg. 2. művészeti alkotás. 75. Ékezettel füves terület.

77. Orosz béke. 78. Vissza: a Hágáná elhunyt parancsnoka. 79. Izraelben élő világhírű zeneesztéta. 82. Duplázva becézett szülő. 83. Duplázva német író. Híres színműve a „Der Feldherrenhügel”. 84. Számárháng. 86. Ilyen napló is van. 87. Rozsdamentesítésre használt vörös festék. 89. Két szó: 1. Afrikához tartozó félsziget, 2. visszhangjáról híres. 90. Görög költő az V. századból. „Dionysziaka”

Függőleges. 1. Híres hollywoodi filmrendező, nagy filmje „El Cid” teljes név. 2. Működő vulkán Európá-ban. 3. Angol rendben van. 4. Az üres beszéd tes-ti. 5. Kifejezési mód. 7. Azonos betűk. 8. Mezőgaz-dasági eszköz. 9. Kerti vi-rág. 10. Francia egyenlő, mindegy. 11. Francia fizí-kus, a Curie házaspárral együtt kapta meg az 1903 évi Nobel-díjat. 12. N. A. A. P. 13. Vissza: cigánygyerek né-pies szóhasználatban. 14. Vissza: szelid gesztenye faj-ta. 15. Két szó: 1. angol versenystálló tulajdonos. A hasonló célú intézményeket róla nevezték el. 2. város a forrongó Algériában. 18. Két szó: 1. gyors, kubai ere-deti tánc. 2. norvég kirá-lyok. 23. E. I. 24. Olykor-olykor mássalhangzó. 25. Francia R. T. 27. ...dó, laktanyában gyakori. 30. Vissza: a szerelem istene az ógörög mitológiában, fon-34. Magyar író, 37. Jelt ad. 39. A forróégy. 42. Vissza: a spanyol köztársaság utol-só elnöke volt. 43. Orosz falú. Itt győzte le 1812-ben Napoleon az oroszokat. 45. Betűvel a végén illatos ker-ti virág. 46. ...ontör, ön-kéntes jelentkező. 47. Ha-sználó, idegen szóval. 50. A típusok meghatározásának tana. 52. Ékezettel, van, aki a jövőben van aki, a szívekbe. 53. Ékezettel íge-tő. — 55. Térképsorozat

(s:sz). 56. Róma folyója, 57. Mustárgáz. 60. Nagy orosz zeneszerző, Igor herceg. — 64. Vissza: harcias törzs a volt Belga Kongóban. 65. Vittorio de... nagynevű olasz karmester (Milano Scala). 66. Angol természettudós. 68. Vers-kelék. 69. Hivatal. 70. Vissza: Amerikai 5tő egyike. 71. Eino... finn író 1878-1926. 73. Idegcsillapító betűi ke-verve. 74. Leg ikerszáva-nak mássalhangzó. — 76. Vissza: szegecs, csapszeg német eredetű szóval. 78. Merészesség fele. 80. Hangta-lan mássalhangzó. — 81. Z. U. N. 85. Keresztül 88. Erkölcs első betűi.

* Salamon Mihály: KERESZTENY VOLTAM EURÓPÁBAN

A nagyváradiak

Elő Ujsággal egybekötött purim-estjének programja: Vezérelők: Dr. Kunda An-dor. Politika: Dr. Rodán László. Riport: Heller Mose. Sport: Jakabovics Béla. Di-vat: Matmor Ruder Kati. Szünet után:

Irodalom és művészet: Gréda József. Váradi ma-zsolák: Dr. Jakab László. Purimi kinklik: Deutsch László. Klita: Rodán István.

A rendezvényt f. h. 26-án, hétfőn este 8 órakor tartják meg a tel-avivi Maxim mozi épületének nagytermében. (King George u. 48.)

Az előkészületek méretei-ből következtetve a vára-diak estje a purimi szezon kimagasló társadalmi ese-ményének ígérkezik.

Külön női bizottság, az agilis Spitzer Hedyvel az élén, mindent elkövet, hogy ezen estet rejtjelmentlen él-ményé válazzolja a részt-vevők számára. A rendki-vül hívós és szellemes mű-soron kívül, zene, büfé és tombola fogja biztosítani a közönség szórakoztatását. Az est tiszta jövedelmét a kamatmentes kölcsönpénz-tár fejlesztésére fordítják.

Rejtvenypályázatunk nyertese: 1. Gervai: „Galambok az olaf-fal” című könyvét a 958-as számú rejtveny megfejtői közül Schwartz Lea, Jeruzsálem, Rech. Geula;

2. Zsuzsman: Jubileumi évköny-vét a 954-es számú rejtveny me-gfejtői közül Gréber Avrahám, Ná-záret-EHT 88/23;

3. Salamon Mihály: „Keresz-teny voltam Európában” című könyvét a 955-ös számú rejtveny megfejtői közül Szerényi Eszter, Afula-Dilit, Rasso 9., - nyerték. A könyvetek postán eljuttatjuk.

JDDIS OPERETT- ES KOMÉDIA SZINHAZ. Igazgató: J. LICHTENBERG

DOSZ PINTELE JID nagyszabású, zenés, halhatatlan népszínmű Vezényel: MARCEL KREISLER.

JAFFA — NOGA március 17., szombat 6.45 és 9 órakor

BEER-SEVA márc. 16., pént. KIRJAT-ONO márc. 18., vas. RISON-LECION márc. 19., hétfő, Keren, 8.30-kor este 8.30-kor 8.30, utoljára

REJTVENYPÁLYAZAT-SZELVENY 958

Név:
Cím:

A 955. SZAMU KERESZTREJTVENY MEGFEJTÉSE Vizszintes: 1. JULIANNÁ, - 6. ARTHUR MILLER, 22. SÁBTÁJ CVI 26. JORAM GROSS, 54. OPERA, RÁ-DÁR, 56. MANOMETER, 73. ZOHAR, AMARNA, 79. JOSZEF TEKOVA, 89. MORSE, MOHIKAN.

Függőleges: 1. JOSZEF GOLÁN, 2. LE BOURGET, 15. ROSTAND, READING, 18. OVACIÓ, DÉR, 43. ELA-BORAL, 60. MÁGNES (A), 64. MOHÁCS, 65. PARSEK.

Minden pénztárcának megfelelő fényképezőgép

Photo-Brenner

A főügyész életfogytiglani fegyházat kért Felix Landau volt SS-tiszt ellen

Ma hirdetik ki az esküdtszék ítéletét a lembergi és drohobytzi tömeggyilkos perében

Stuttgart (ITEM). Tegnap befejeződtek a perbeszédok Felix Landau volt SS-tiszt bűnperében, akit a második világháború alatt Lembergben és Drohobytzban a zsidók tömeges lemészárlásában vett részt és személyesen felelős a deportált zsidó meggyilkolásáért. Dr. Wolfram Koch főügyész életfogytiglani fegyházbüntetést kért a vádlottra, mert a tárgyaláson elhangzott — részben izraeli — tanuvallomások bebizonyították, hogy Landau 1941. július 22-én személyesen adott utasítást 20 zsidó kivégzésére, egyet pedig sajtákezéssel ölt meg.

A pernek egyik érdekessége volt, hogy azon a vádhatóság benyújtotta Felix Landau naplóját, amelyet a per anyagát képező események idején írt. Erről

a naplóról azt hitték, hogy elveszett, bár a világháború után több náci perében idézték. Landau minden esetben tagadta, hogy a feljegyzések tőle származtak. Most váratlanul előkerült az eredeti kézirat és Landau maga is ikénytelen volt bevallani a tárgyaláson, hogy a feljegyzéseket ő írta. A napló július 22-iki keltezéssel a következőképpen írja le a húsz zsidó meggyilkolásának történetét:

„Ez a nap is tele volt eseményekkel. Reggel nem jöttem el a munkások, akiket megrendeltek. Éppen a Zsidó Tanácshoz készültek, amikor az egyik munkatársam a segítségemet kérte, mert a zsidók nem akarnak dolgozni. Vele mentem. Amikor a zsidók megláttak engem, azonnal szétszaladtak. Kár, hogy nem volt nálam fegyver, mert néhányat futás közben lelőttem volna. Elmentem a Zsidó Tanácshoz és közöltem velük, hogy ha egy órán belül nem adnak 100 zsidót, én magam fogok elfogni száz embert, de nem munkára, hanem azért, hogy agyonlőjem őket. Harminc percen belül előkerült a száz zsidó, azok kivül még 17 azok közül, akik elfutottak előlem. Utasítást kértem, hogy kivégezzem azokat, akik megtagadták a munkát. Ez pontosan meg is történt 12 órával később. Húsz zsidót likvidáltak.”

Ez a naplórészlet súlyos

sabban terheite a vádlottat mint maguk a tanuvallomások.

Az izraeli tanuk körül egyébként érdekes vita volt. A védelem ugyanis azt állította, hogy az izraeli tanuk összebeszéltek és egyöntetű vallomást tettek, ami ellenkezik a procedurális szabályokkal. A védő arra hivatkozott, hogy az izraeliek egy szállodában szállásolták el és a tárgyalás egész idején együtt voltak, ott egyeztetették össze a vallomásaikat. Az ügyész felháborodva visszautasította ezt a vádat és azt állította, hogy éppen az izraeli tanuk tudtak objektív képet festeni a történetről és az igazat mondták el. Egyes tanuvallomásokból még enyhítő körülményeket is lehetett találni a vádlottra.

Az esküdtszék ma hirdeti ki az ítéletet.

Kirját Jizmách Mose néven új chászid-várost építenek

Kirját Ono határában települnek le a szaszovi rebbe hívei

„Kirját Cánz”-nak, a kolozsvári Jekutiél Halberstamm rabbi által Natanja mellett alapított vallásos városnak erős versenytársa támadt. Az új vallásos várost „Kirját Jizmách Mose”-nek fogják nevezni és azt Rabbi Chanánja Jomtov Lipe Teitelbaum, az Amerikában élő szaszovi rebe építi fel egyelőre mintegy 350 dunányi területen Kirját Ono határában. Az új chászid várost, amely mintegy 1500 lakást és különféle ipari üzemeket fog magában foglalni, a szaszovi rabbi eredetileg Bné Brák területén akarta felépíteni, de

Teitelbaum Joét volt szatmári rabbi azzal fenyegette meg a szaszovi rabbit, — volt vejt — és annak chászidjai Izraelben tervezett letelepedési szándékuk miatt, hogy Bné-bráki hívei segítségével sok „cárot” fog nekik okozni. Ezért határozta el magát a szaszovi rabbi a Kfár Ono melletti terület megvásárlására. Az új vallásos település tervei hir szerint már készszen vannak és a rabbi mostani amerikai útja elsősorban azt a célt szolgálja, hogy az első szaszovi chászid-családok alijáját előkészítse.

Az ördög segítségével ígért férjhezmenetelt egy leánynak

A jeruzsálemi kuruzslónó három éven keresztül több ezer fontot csalt ki hiszékeny áldozatától

„Minden hónapban randevum van az ördögökkel, miután előzőleg kopaszra borotválom a fejemet és színesre festem körmeimet” — mondotta Misza Kádántini 55 éves jeruzsálemi kuruzslónó, aki azzai a váddal áll a bíróság előtt hogy három éven keresztül 40-80 fontos részletekben több ezer fontot csalt ki egy hiszékeny jeruzsálemi lánytól és ennek ellenében azt ígerte, hogy „elintézi a szellemekkel”, hogy barátja feleségül vegye.

A lány, valamint a fiatalember tanuvallomásából kiderült, hogy a lány nem akarta bevallani a fiúnak a pénztátalások igazsokát és amikor a fiatalember felfedezte a postalványok szelvényeit, azt a mesét találta ki, hogy elvesztett egy arany karperecet, amelyet az öregasszony adott neki kölcsön és annak értékét törlesztési részletekben. Egyébként ezzel a mesével védekezik a kuruzslónó is, aki eredetileg a lányt kért fel, hogy azt mondja a fiatalleányoknak, az asszony egyébként megfenyegette, hogy soha nem fog férjhez menni, ha beszünteti a fizetést.

A tárgyalás folytatását J. Weisz jeruzsálemi bíró bizonytalan időre elnapolta.

ÖTEZER CSALÁD KAP PÉSZÁCHI SEGÉLYT

Százezer fontot akar összegyűjteni erre a célra a tel-avivi Ezrát Torá egyesület

Ötezer családnak nyújt pészáchi segélyt főleg élelmiszer alakjában a tel-avivi főrabbinátus mellett működő „Ezrát Torá” nevű egyesület, ezenkívül sokszáz léleknek nyújt támogatást az egyesület minden hónapban. Az Ezrát Torá által most behirdetett „Máot Chitim” évi gyűjtőakció alkalmából J. Szanhedrá, az egyesület vezetője az alakulat működéséről is beszámolt. Eszerint az egyesület évi költségvetése 150 ezer

fontra rug. A segélyeket elsősorban új oléknak és szociális eseteknek nyújtják. Segélyeket kapnak az elhalt rabbik családjai és nagy összegeket oszt ki az egyesület gyógykezelés, ruhahaberzés, sőt lakásszerzés céljaira is. Az egyesület 264 családot támogat állandóan. Az akció százezer fontot akar felhozni a tel-avivi szegényebb néposztály pészáchi ellátására.

Rövidesen megnyitják a tibériási Kineret-strandot

Szállodát, éttermet és parkot terveznek a turisták részére

Tibériás (Az Új Kelet tudósítójától). — Az utolsó hetekben túzó vallásos körök tüntetéseket rendeztek az újonnan épülő és modernül berendezett kinereti strandfürdő elhelyezése miatt. A tüntetők azt hozták fel, hogy a fürdő szemben van a temetővel és sérti a vallásos és hagyományokhoz ragaszkodók érzeit. A város vezetősége ezzel az állásponttal szemben azt hozta fel, hogy mértékaadó rabbinikus körök egy ezzel kapcsolatban összehívott értekezleten nem emeltek kifogást a fürdő elhelyezése ellen.

Mint emlékeztetés a tibériási Lido-strandfürdő megszünt, amikor volt tulajdonosai eladták egy amerikai pénzcsoportnak, mely Izrael egyik legnagyobb és legmodernebb szállodáját,

Széder esttel és pészách ünneppel
— a legkényelmesebb igényt kielégítően modernül átalakítva —
nyitja a szezon az **ORANIM** penzió Tivonban
Farkas Magda vez. Biztosítsa helyét. Tel. 386. Oranim-u. 36.
JÓ KONYHA — KELLEMES LÉGKÖR

„TUTTY-LOEWY” szálloda
penzió
Vezető: CHAJIM GROSS
NAHARIA, tel. 92-0012
SZEDERRE ÉS PÉSZÁCHRA BIZTOSÍTSA HELYÉT
modern épületünkben, ahol minden szobához komfort. — Ünnepeles légkör, gyönyörű kert, kitűnő konyha.
„Dachau” Naharia

RENDELT MÁR HELYET **pészáchra?**
HAGYOMÁNYOS SZÉDER.
GÁNÉ-SIMSON, Áskelon
KÖVARI ERNŐ.
Helyek már csak korlátozott számban.

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei
ARANYKOR KLUB
Március 28-án „Tavaszköszöntés” címmel nagyszabású művészeti a Hájarkon 81 szám alatt lévő „Jachóav Moadon”-ban, ismert írók, hírlapírók és művészek közreműködésével.
Minden este az Aranykor Klubban 6-8-ig vendégfogadás, kelleme, családi légkörben társalgás.

JERUZSALEM
Nagy érdeklődés előzi meg a március 20-án megtartandó nagy purim bált a King Dávid összes termeiben. Program: a szülő nagy zenekara, tombola, tánc és egyéb meglepetések.
A nagy érdeklődésre való tekintettel, kérjük a jegyekről előre gondoskodni. A jegy árában bennefoglaltatik az első fogyasztás. — Estélyi ruha nem kötelező.
Jegyek kaphatók: Dr. Szendrő Éva, Abarbanel 18; Miklófi András, Even Jiszraél 8, tel. 24631; Tuv-Taan kávéház, Frédi főpincérnél, tel. 24723; Rausnitz magyar könyvtár, Javee 2 és Moecca eszpresszó. A vezetőfőf.

HAIFA
A HOH és az Idősebbek Klubjának közösz
purimi tea
f. hó 22-én, csütörtök d. u. 4.30 órakor lesz. — Műsor: Láng Gyulán tanár ünnepi beszéde; az ország-szerre ismert művészfértáspár Leszny Eszter Weisz Tibor hangulatos magyar, héber és jiddis dalokat fognak előadni a mindannyiunk által ismert kedvességgel és közvetlenséggel; a Hácófim (eszkész) ifjúság népi táncokkal fog szerepelni. — Költőszóhozjárulás: 1.— font.

CHODERA
A chedera HOH közli, hogy március 20-án este, pontosan 8 órai kezdettel, a Mánáj Klubhelyiségében műsoros alkalom lesz. **PURIM ESTET** rendez, melyre ezúton hívjuk meg tagjainkat és barátainkat. A műsor keretében fellépnek: **Grosz Margalt balleti stúdó** növendékei, jelmezes felvonással. **Róna Jenő** előadóművész, humoros jelenetekből. Meglepetések és alkalmi számok. **Tombola.** Jé hangulatról és tánczenéről **Glozer Hadassza** kintinó, az ország egyedüli női-zenekara gondoskodik. A házbífté asszonyaink költőszóhozjárulás személyenként 2.— font. Tekintettel a korlátozott számú befogadóképességre, helyet csak előzetes bejelentés alapján biztosítunk. Helyfoglalás: az „Avnól” elpöhlzetben és a szokásos hétrő esti összejövetelen.

RECHOVOT
A rehovoti HOH kerületi csoportja március 24-én, szombat este 9 órakor nagyszabású **purimi mulatságot** rendez a Bét Gordon nagyszalimban. A műsorral egybekötött bál a kolozsvári származású **Friedmann Emilia** a tel-avivi Opera kiváló énekművésze lép fel, aki magyar népdalokat és régi, kedves operatársulatokat fog énekelni: **Cigánybáró, Csárdáskirálynő c. örök-szép operettek.** A rendezés, melyben a magyar jisiv legkiválóbbjai vesznek részt, mindent elkövet, hogy az idei purim-bálnak minden tekintetben rendkívüli sikert biztosítsanak. — A rendezésért érdeklősekre való tekintettel, valamint a túlzóútlótság elkerülése végett, ezúton korlátozott számú jegyet bocsátunk ki, ezért kérjük a jegyeket elővetelben megvenni. — Jegyek kaphatók Grosz Miklós és Klein Lajos üzletében.

WIZO TEL-AVIV, Ramat-Gan, Ramat-Aviv
együtttes, műsoros **PURIM-ESTET** rendeznek március 18-án, vasárnap este 8 órakor a WIZO módonban, Hájarkon-utca 91. alatt. Ünnepl szónokok: **Dr. Frenkel Jenő.** — A jó hangulatról **Karmi George** zenekara biztosítja. — Konferál: **Dr. Benedek Pál.** — Vacsorajegyek kaphatók: **Tel-Avivban:** „Eva” tászkauzletben, Allenby-ut. 90; **Ramat-Ganban:** Groszmann Rózsá, Esi-u. 4; — **Rámán-Avivban:** Salzer Joly, Brodetsky 22.

BAT-JAM
A Molnar művészfértáspár új műsorával szerepel a bát-jami H. O. H. álaros purimi estjén, március 24-én, szombat este 8-kor a Mamlacht/A. Iskolában (Perlsteln- és Daniel-u. sarkán). A műsorban és a tánchoz a közismert **Glozer Hadassza** női jazz-zenekar szolgáltatja a zenét. — „Purim 1962” címen **dr. Meron Menáchem** volt újbésti főrabbi tart kis előadást. Búffé, Jelmezszerény, Tombola, Búffé, Biztosítsa jegyét elővetelben

„BÁTÉJ AVOT”
a ponyevizslat jésiva gyermekintézetet, Bné-Brák, P. O. B. 26.

Szakácsot keresünk
akinek nagy konyha vezetésében és többszáz személy részére való sütés-főzésben gyakorlata van. Csak szigorúan vallásosok küldjék be ajánlataikat eddigi munkahelyük megjelölésével:
„BÁTÉJ AVOT”
a ponyevizslat jésiva gyermekintézetet, Bné-Brák, P. O. B. 26.

Sztálin neve eltűnik Romániából is

Bukarest (Reuter). — A Román Népköztársaság államtanácsa rendeletet adott ki, amelynek értelmében megváltoztatják a Sztálin nevet viselő utcák, terak, parkok és épületek elnevezését a román fővárosban. Románia viszonylag későn követte a többi kommunista államok példáját, amelyek már közvetlenül a 22-ik pártkongresszus után eltávolították Sztálin nevet az utcákról és középületekről.

Mi lesz a natanjai Goldmüntz-muzeum művészi anyagának sorsa?

Lehet, hogy a Becáléknak adják át a festményeket és szobrokat

Natanja (Az Új Kelet tudósítójától). Jelentettük, hogy a natanjai Goldmüntz múzeum, amely az utóbbi hónapokban heves közéleti és sajtótámadások központjában állott, a hadsereg tulajdonába megy át. Natanja város vezetősége először az államnak, illetve a miniszterelnökségnek akarta átadni a múzeumot, melynek befejezéséhez egymillió fontra lett volna szükség, de az állam, a pénzügyminisztérium véleményezése alapján takarékosági szempontokra hivatkozva, nem vette át a féligkész épületet. Végül is a múzeum a hadsereg tulajdonába ment át, amely nagyszabású üdülővé tervezi átalakítani.

Az Arab Liga bojkottulésézése

Khartum, (Reuter). — Az Arab Liga Izrael-ellenes bojkottirodaja tegnap megkezdte tanácskozásait a szudáni fővárosban. Irák nem képviselteti magát a tárgyalásokon, amelyeken a megnyitó beszédet a szudáni külügyminiszter tartotta. A tíz napra tervezett tanácskozások titkosak.

Ki akarták szabadítani Koiralát

Katmandu (Reuter). — A nepáli rendőrség közölte, hogy kisérlet történt a fogságban lévő Koirala volt miniszterelnök kiszabadítására. A rendőrség letartóztatott hét embert, akik beszerelték a felelőket az árammal feltöltött drótkerítést átvágására. A szerelőt meg is kisérletre, de áramütést kapott és szörnyethalt.

Koirala volt miniszterelnököt egykori kormányának Mehandura király által elfogott többi tagjával együtt akarták a katonai táborból kiszabadítani.

Koirala volt miniszterelnököt egykori kormányának Mehandura király által elfogott többi tagjával együtt akarták a katonai táborból kiszabadítani.

MODERN SZÉPSÉGAPOLÁS 1962 ÉVRE
Végleges hajeltávolítás
A LEGUJABB MODELÜ GÉPEKKEL teljes felelősséggel.
● ARCKEZELES
● ZSIROS, PATTANASOS ARC
● SPECIALIS KEZELESE (Acne)
● KOZMETIKAI KURZSOK
● AZ ARC EGYENISEGÉNEK MEGFELELŐ KIKÉSZITÉS.
H. Heilbrunn, Tel-Aviv Szimtat Bét Hásóevá 12, Allenby 96-nál, telefon 66997.

Eskol pénzügyminiszter nem látja indokoltnak drágasági pótlék fizetését

Az év folyamán komoly áremelkedésekre lehet számítani és akkor nem fogja ellenezni a megfelelő drágasági pótléket

Lévi Eskol pénzügyminiszter tegnap a tel-avivi Szokolov házában előadást tartott a lapok főszerkesztőinek és közgazdászainak az új gazdasági politika eddigi eredményeiről és választott az ezzel kapcsolatban hozzászóló kérdésekre. Elmondotta, hogy a drágasági index februárban mindössze 0,6 százalékkal emelkedett, ami nem teszi jogossá a drágasági pótlék időelőtti kifizetését.

Nem vagyok ellene a drágasági pótléknak — jelentette ki a pénzügyminiszter — és az új gazdasági program kihirdetése alkalmával is közöltük, hogy fenntartjuk a drágasági pótlék rendszerét az évenként kétszeri kifizetés mellett.

Ha a font leértékelése utáni első hónapban a drágasági index 12 százalékkal emelkedett volna, mint ahogy 1952-ben történt, nem tiltakoznánk a drágasági pótlék kifizetése ellen.

A minimális emelkedés azonban azt bizonyítja, hogy semmiféle katasztrófa nem történt és nem kell azonnali pótlékot fizetni. Ha a munkások lemondának arról a kis összegről, amelyet most kaphatnak, ezzel értékes kártyát adnának a kezünkbe más körökkel való alkudozásainkhoz.

Lévi Eskol hangsúlyozta, hogy az év későbbi folyamán emelkedni fog az index és ki is fogják fizetni a drágasági pótléket, bár a kormány mindent el fog követni különböző szükségleti cikkek árának a leszállítására.

Most vizsgálják felül ezer olyan cikket az árat, amelyek befolyásolják a drágasági indexet és a közeli napokban közzéteszik 39 fogyasztási cikk leszállított árait.

A pénzügyminiszter hosszasan időzött a jelzálogkölcsönök rendezésének kérdésénél. Többek között elmondotta, eddig 7000 lakástulajdonos jelentkezett a bankoknál, hogy még a régi árfolyamon kifizesse a dollárhoz kötött jelzálog kölcsönöket.

A bankok tízmillió fontot inkassáltak főleg a takarékossági lakásépítési akcióban részt vett emberektől.

A pénzügyminiszter rendelkezett arról, hogy a jelzálog kölcsönök rendezése vonatkozik minden olé lakásra, az állami alkalmazotakra, a rokkantakra, valamint a hadsereg állandó katonáinak adott lakáskölcsönökre. Az ipari és mezőgazdasági célokra folyósított rögzített kölcsönök számlájára az érdekeltek eddig tízmillió fontot fizettek be és ezt az összeget a javukra írták, amíg végső döntés történik a rögzítés átértékeléséről ezekben a gazdasági ágakban.

A pénzügyminiszter ezzel kapcsolatban közölte még, hogy a kormány segítségre lesz a nem közzé tett folyósított jelzálogkölcsönök rendezésében is és megígérte, hogy segíteni fog a Jaszor banknak is, amelynek komoly dollár kötelezettségei vannak.

Az állam költségvetési adósságai a font leértékelés következtében 270 millió fonttal növekedtek, míg a jelzálogkölcsönök rendezése 150 millió font veszteséggel jár.

Ha a mezőgazdasággal kapcsolatban is hasonló rendelkezés történik a veszteség is növekedni fog. A drágaság megakadályozására a kormány már 18 millió fonttal csökkentette a vámokat, a jövedékilletéket és a vásárlási adót. Az árutartalékokra kivetett illetékek terén a kormány eddig 9 millió font ról mondott le, hogy megakadályozza az áremelkedéseket, amíg a jelenlegi készletek tartanak.

A kormány intézkedéseinek eredményeként sikerült a minimálisra csökkenteni a fizetési eszközök növekedését.

A font leértékelése ellenére a februári pénzforgalom csak 2 millió fonttal multa felül a múlt februárért.

A kormány beavatkozása nélkül a pénzforgalom 27 millió font helyett 64 millióval nőtt volna. Ezt az eredményt a kormány devalvált átutalások révén érte el. Februárban jelentéktelen volt a bankhitel-keretek növekedése is, amely mindössze 2 millió fontot tett ki, míg

március első hetében 7 millió fontos csökkenés állott be a hitelkeretben. A pénzügyminiszter végül megállapította, hogy a font leértékelése utáni öt hét külföldi és belföldi tanulságai biztató képet adnak az új gazdasági program alakulásáról.

A klasszikus fegyvernek leszerelése tekintetében a Szovjetunió és az Egyesült Államok 1 millió 700 ezer főre szállítják le a hadseregük létszámát, amely a későbbi fázisban 1 millióra csökkenne, végül pedig fel-

oszlának az összes hadseregeket és csak az állam belső rendjét biztosító rendőrségek és milíciák maradnának meg.

A lefegyverzés nemzetközi szervezete az UNO összes tagállamaiból fog állani az élére pedig ellenőrző tanács kerülne, amelynek tagjai a Szovjetunió,

az Egyesült Államok, Anglián, Franciaországon és Kínán kívül olyan államok lesznek, amelyeket a tagállamok évente összegyűlö konferenciája két évre fog megválasztani.

A javaslattal egyidőben Gromiko benyújtotta a Szovjetunió emlékiratát, amely többek között kihangsúlyozza az államfők és miniszterelnökök felelősségét a konferencia sikeréért és sajnálatát fejezi ki afelől, hogy távolmaradtak annak megnyitására.

Az emlékirat kiemeli, hogy vétőjogot egyetlen állam sem kap és a tanács határozatait szótöbbséggel hozza meg. A szervezet ellenőrei bárhol körutat tehetnek, ahol a leszerelés ellenőrzése ezt szükségessé teszi.

Az atomrobbantások megszüntetésével kapcsolatos a Szovjetunió visszatérő javaslatához, amelyek azonnali tilalmat követelnek az atmoszférában történő atomrobbantásokra. Megismétli az emlékirat az Európában és más világ részeken létesítendő semleges övezetekre vonatkozó javaslatot, valamint azt, hogy a varsói egyezmény, az atlanti egyezmény állampartjai között meg nem támadási szerződés jöjjön létre.

Az amerikai delegáció szóvivője kijelentette, hogy Gromiko javaslatát „nagyon fontos és alapos tanulmányozást érdemlő okmányban foglalta össze.” Arra a kérdésre, hogy a szovjet javaslatok különböznek-e az 1960 évtől, a szóvivő kijelentette, hogy a Szovjetunió első alkalommal nyújtotta be javaslatait szerződés-tervezet formájában és csak alaposabb tanulmányozás után lehet megállapítani, hogy azonos-e az 1960 évi programmal.

Az angol küldöttség szóvivője is rendkívül fontosnak minősítette a szovjet javaslatokat.

A szovjet küldöttséghez közelálló körök viszont kedvezően nyilatkoztak az amerikai javaslatról, amelyek érdekes alapelveket tartalmaznak és tüzetesebb vizsgálatot követelnek meg. E körök azt hangsúlyozták, hogy a konferencia sikere mindenekelőtt annak légkörétől függ és jó jelnek kell tekinteni, hogy Dean Rusk és Gromiko becsüdeli békés hangulatuk voltak.

Ismeretlen levélíró felajánlotta Joszele kiadását

A Schuhmacher-család ügyvédjé kapta a levelet

Slomo Kohen-Cidon ügyvéd, a több mint két évvel ezelőtt eltűnt Joszele Schuhmacher szüleinek képviselője, tegnap, egy diákok által rendezett összejövetelen Tel-Avivban elmondotta, hogy a nap folyamán névtelen levelet kapott, amelyben egy intelligens kézírással rendelkező egyén azt közli vele, hogy az eltűnt gyermek nála van és hajlandó bármikor visszaszolgáltatni őt, ha megfelelő biztosítékokat kap arra, hogy nem indítanak ellene büntügyi eljárást. Egy kérdésre válaszolva az ügyvéd kijelentette, hogy

ha ismerné a levél írójának személyazonosságát, hajlandó volna neki megadni a megfelelő biztosítékokat.

A levelet a tegnapi nap fo-

lyamán lefényképezte és az eredetit a rendőrségnek szándékozta átadni.

Az ügyvéd bejelentette, hogy a közeljövőben nagyobb könyvet ad ki, amelynek mintegy kétharmada a Joszele ügygel foglalkozik. Ebben a könyvben az ügyvéd be kívánja bizonyítani, hogy a gyermek apjának Oroszországba való jerdázási szándékáról szóló verzio nem egyéb, mint közönséges koholmány.

Az előadás után a diákok körében élénk vita fejlődött ki az ügygel kapcsolatban. Jedidja Fränkel rabbi, akit néhány nappal ezelőtt a tel-avivi bíróság a gyermek gondnokává nevezett ki, felhívással fordult Joszele rejtegetőjéhez, hogy a gyermek és a családi béke érdekében azonnal szolgáltatassák vissza Joszelet. Ehhez a felhíváshoz a bíróságon ülő nagypapa, Nachman Starkes is csatlakozott.

Az ügyvédi kamara tel-avivi tagozatának vezetősége hosszantartó ülés keretében foglalkozott Mose Or ügyvédek a komemijuti vádlottak ügyében játszott szerepével kapcsolatos sajtóhíresztelésekkel. A kamara éleshangú határozatban ítélte el a sajtónak az ügyben elhangzott állásfoglalását, valamint azt, hogy a szóbanforgó ügyvéd nevével is leközölték. Ez a tény — szögezi le a határozat — tönkretetheti az ügyvéd jóhírnevét és kereseti lehetőségeit, ezenkívül pedig befolyással lehet a bíróságra a még meg nem tartott bűnper folyamán. A bizonyítékkal kap-

csolatos kiértékelés — mondja a határozat — tudat alatt is befolyásolhatja a bírót.

Mint ismeretes, a rendőrség azzal vádolja Mose Or ügyvédet, hogy befolyást próbált a Joszele Schuhmacher-ügyben tanuvallo-másokat adó egyéneket, hogy másítsák meg vallomásukat.

Egyébként a Joszele Schuhmacher-ügygel kapcsolatban április 8-án nyílik meg Jeruzsálemben az első büntügyi tárgyalás, amelynek vádlottai Slomo Zalmán Kot komemijuti mezőgazda és felesége lesznek. Mint ismeretes, az ügyészség azzal vádolja a házaspárt, hogy aktívan részt vettek a gyermek eltűntetésében és az ő tanuvallo-másuk alapján kérte a kormány Salom Starkes kiadását Angliától. Az ügyészség közölte, hogy később további bűnperrek várhatók az ügyben.

Vasárnap lesz dr. Kasztner Rezső ázkárója

Most van ötödik éve annak, hogy dr. Kasztner Rezső gyilkos merénylet áldozata lett. Mint minden évben, ezúttal is megrendezik a magyar-zsidó nemzetmozgalm mártírjainak ázkáróját. A család tagjai, a barátok és az elhunyt tisztelői vasárnap, március 18-án délután 5 órakor a náchlat-jiccháki temetőben gyülekeznek, hogy megemlékezzenek dr. Kasztner Rezsőről.

Különleges javadalmazást sürgetnek az alkalmazott orvosok részére

Haiifa (Az Új Kelet tudósítójától). Az orvosközösség évi kongresszusán tegnap délelőtt kezdődött meg az általános vita, amelynek központjában etikai kérdések, a szakmai továbbképzés, az olé és a fiatal orvosok elhelyezkedési lehetősége és az alkalmazott orvosok szakmai problémái állottak. Az előadásokból kiűnt, hogy az elmúlt években 1200 új olé és újonnan végzett orvos helyezkedett el az országban, főleg a Kupat Cholim keretében, de ma még mintegy 200 orvos van állás nélkül.

Dr. B. Asipov, az orvosszakszervezet szakmai bizottságának elnöke szerint megérett az idő teljesen új bérpolitika bevezetésére, amely kellőképpen figyelem

be veszi az orvosi munka különleges értékét s annak ellenértékét nem rögzíti a többi foglalkozási ágak fizetési skálájához.

A megafütyölésen Jiccháik Rafael egészségügyi alminiszter üdvözölte a kongresszust, akit azzal a felhívással fordult az orvosokhoz, hogy ne tüsszesszenek a túlzott bérköveteléseket és ne legyenek ennek a kampánynak az ellenarcsai. „Az orvosi foglalkozás különleges nívója és az orvosi etika megkövetelik — mondotta —, hogy az orvos gyakran ingyen, vagy bérrel alul végezze a feladatát. Az orvosnak példát kell szolgáltatnia a más foglalkozásúakkal szemben, nem pedig ugyan azt a helytelen viselkedést gyakorolnia, amit a többiek.”

A legnagyobb titokzatsággal folynak Irák és Szíria elnökeinek a tárgyalásai

Polgári és katonai személyiségek is részt vesznek a határon folyó megbeszéléseken

Damaszkusz. (Reuter és IFP). Mind a szíriai, mind az iraki fővárosban nagy érdeklődéssel kísérik a Kálszem tábornok iraki miniszterelnök és dr. Názem el-Kudsi szíriai elnök megbeszéléseit. A szíriai államelnök tegnap reggel még nem tért vissza Damaszkuszba, ami annak a jele, hogy a tárgyalások csütörtökön is folytatnak a szíriai-iraki határon, 150 kilométernyire Damaszkusztól keletre. A megbeszélésen a két ország részéről polgári és katonai személyiségekből álló küldöttség is részt vesz.

Ezideig semmit sem közöltek a találkozás tárgyáról és eredményeiről és a damaszkuszi rádió, amely az eseményt szerdán este jelentette, csütörtöki adásában már nem tért rá vissza. Damaszkuszi politikai körökben nagy elégtétellel vették tudomásul a találkozás létrejöttét, amely el fogja mélyíteni a szíriai-iraki barátságot. Az El Nácér című lap többek között azt

írja, hogy Szíria és Irák egyazon ország két részét képezi és vállalni tudják az arab népek vezetésének felelősségét céljaink elérésére érdekében. A lap szerint a találkozásnak az is célja, hogy meghívítsa Izrael kísértelmeit az arabok közötti ellentétnek saját érdekében való kihasználására.

Politikai körökben azt is állítják, hogy a két arab politikai az Arab Liga helyzetéről és problémáiról is tárgyalt.

● A brazzavillei izraeli nagykövetség jelentése szerint Leon Mba, Gabon köztársasági elnöke május 6-án tiznapos hivatalos látogatásra érkezik Izraelbe.

Műhelyt

keresünk sürgősen karton-fürdőruhák varrársára.

L. M. KOVAC, Tel-Aviv, Herzl-u. 24.

Engedmények a leszerelési konferencián

(Folytatás az 1-ső oldalról.)

oszlának az összes hadseregeket és csak az állam belső rendjét biztosító rendőrségek és milíciák maradnának meg.

A lefegyverzés nemzetközi szervezete az UNO összes tagállamaiból fog állani az élére pedig ellenőrző tanács kerülne, amelynek tagjai a Szovjetunió,

az Egyesült Államok, Anglián, Franciaországon és Kínán kívül olyan államok lesznek, amelyeket a tagállamok évente összegyűlö konferenciája két évre fog megválasztani.

Az emlékirat kiemeli, hogy vétőjogot egyetlen állam sem kap és a tanács határozatait szótöbbséggel hozza meg. A szervezet ellenőrei bárhol körutat tehetnek, ahol a leszerelés ellenőrzése ezt szükségessé teszi.

Az atomrobbantások megszüntetésével kapcsolatos a Szovjetunió visszatérő javaslatához, amelyek azonnali tilalmat követelnek az atmoszférában történő atomrobbantásokra. Megismétli az emlékirat az Európában és más világ részeken létesítendő semleges övezetekre vonatkozó javaslatot, valamint azt, hogy a varsói egyezmény, az atlanti egyezmény állampartjai között meg nem támadási szerződés jöjjön létre.

Az amerikai delegáció szóvivője kijelentette, hogy Gromiko javaslatát „nagyon fontos és alapos tanulmányozást érdemlő okmányban foglalta össze.” Arra a kérdésre, hogy a szovjet javaslatok különböznek-e az 1960 évtől, a szóvivő kijelentette, hogy a Szovjetunió első alkalommal nyújtotta be javaslatait szerződés-tervezet formájában és csak alaposabb tanulmányozás után lehet megállapítani, hogy azonos-e az 1960 évi programmal.

Az angol küldöttség szóvivője is rendkívül fontosnak minősítette a szovjet javaslatokat.

A szovjet küldöttséghez közelálló körök viszont kedvezően nyilatkoztak az amerikai javaslatról, amelyek érdekes alapelveket tartalmaznak és tüzetesebb vizsgálatot követelnek meg. E körök azt hangsúlyozták, hogy a konferencia sikere mindenekelőtt annak légkörétől függ és jó jelnek kell tekinteni, hogy Dean Rusk és Gromiko becsüdeli békés hangulatuk voltak.

Az amerikai delegáció szóvivője kijelentette, hogy Gromiko javaslatát „nagyon fontos és alapos tanulmányozást érdemlő okmányban foglalta össze.” Arra a kérdésre, hogy a szovjet javaslatok különböznek-e az 1960 évtől, a szóvivő kijelentette, hogy a Szovjetunió első alkalommal nyújtotta be javaslatait szerződés-tervezet formájában és csak alaposabb tanulmányozás után lehet megállapítani, hogy azonos-e az 1960 évi programmal.

Az angol küldöttség szóvivője is rendkívül fontosnak minősítette a szovjet javaslatokat.

Engedmények a leszerelési konferencián

(Folytatás az 1-ső oldalról.)

oszlának az összes hadseregeket és csak az állam belső rendjét biztosító rendőrségek és milíciák maradnának meg.

A lefegyverzés nemzetközi szervezete az UNO összes tagállamaiból fog állani az élére pedig ellenőrző tanács kerülne, amelynek tagjai a Szovjetunió,

az Egyesült Államok, Anglián, Franciaországon és Kínán kívül olyan államok lesznek, amelyeket a tagállamok évente összegyűlö konferenciája két évre fog megválasztani.

Az emlékirat kiemeli, hogy vétőjogot egyetlen állam sem kap és a tanács határozatait szótöbbséggel hozza meg. A szervezet ellenőrei bárhol körutat tehetnek, ahol a leszerelés ellenőrzése ezt szükségessé teszi.

Az atomrobbantások megszüntetésével kapcsolatos a Szovjetunió visszatérő javaslatához, amelyek azonnali tilalmat követelnek az atmoszférában történő atomrobbantásokra. Megismétli az emlékirat az Európában és más világ részeken létesítendő semleges övezetekre vonatkozó javaslatot, valamint azt, hogy a varsói egyezmény, az atlanti egyezmény állampartjai között meg nem támadási szerződés jöjjön létre.

Az amerikai delegáció szóvivője kijelentette, hogy Gromiko javaslatát „nagyon fontos és alapos tanulmányozást érdemlő okmányban foglalta össze.” Arra a kérdésre, hogy a szovjet javaslatok különböznek-e az 1960 évtől, a szóvivő kijelentette, hogy a Szovjetunió első alkalommal nyújtotta be javaslatait szerződés-tervezet formájában és csak alaposabb tanulmányozás után lehet megállapítani, hogy azonos-e az 1960 évi programmal.

Az angol küldöttség szóvivője is rendkívül fontosnak minősítette a szovjet javaslatokat.

A szovjet küldöttséghez közelálló körök viszont kedvezően nyilatkoztak az amerikai javaslatról, amelyek érdekes alapelveket tartalmaznak és tüzetesebb vizsgálatot követelnek meg. E körök azt hangsúlyozták, hogy a konferencia sikere mindenekelőtt annak légkörétől függ és jó jelnek kell tekinteni, hogy Dean Rusk és Gromiko becsüdeli békés hangulatuk voltak.

Az amerikai delegáció szóvivője kijelentette, hogy Gromiko javaslatát „nagyon fontos és alapos tanulmányozást érdemlő okmányban foglalta össze.” Arra a kérdésre, hogy a szovjet javaslatok különböznek-e az 1960 évtől, a szóvivő kijelentette, hogy a Szovjetunió első alkalommal nyújtotta be javaslatait szerződés-tervezet formájában és csak alaposabb tanulmányozás után lehet megállapítani, hogy azonos-e az 1960 évi programmal.

Az angol küldöttség szóvivője is rendkívül fontosnak minősítette a szovjet javaslatokat.

שורם
147
P. F. TEL-AVIV
JAFFO 147
16 Új Kelet 1962 III 16

„DISTINCTION” (Bukarest)
JEAN WOLFENSOHN, HAIFA
Hechaluc-u. 38.
DUS VÁLASZTÉK RAGYOGÓ, ULTRAMODERN
BORDISZMŰ-, KESZTYŰ-, AJÁNDÉKTÁRGYAK-
UTAZÁSI FELSZERELESEKBEK.
Ügyeljen a címre: HAIFA, HECHALUC 38

Műhelyt
keresünk sürgősen karton-fürdőruhák varrársára.
L. M. KOVAC, Tel-Aviv, Herzl-u. 24.